

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Trykt paa Udgiverens Forlag, 1833-1834

Fysiske størrelse | Physical extent:

et Hefteskrift, udgivet ved S. Jørgensen.

Nyt Bibliothek for underholdende Æmner

Vol. 5

1833-1834

6 bd.

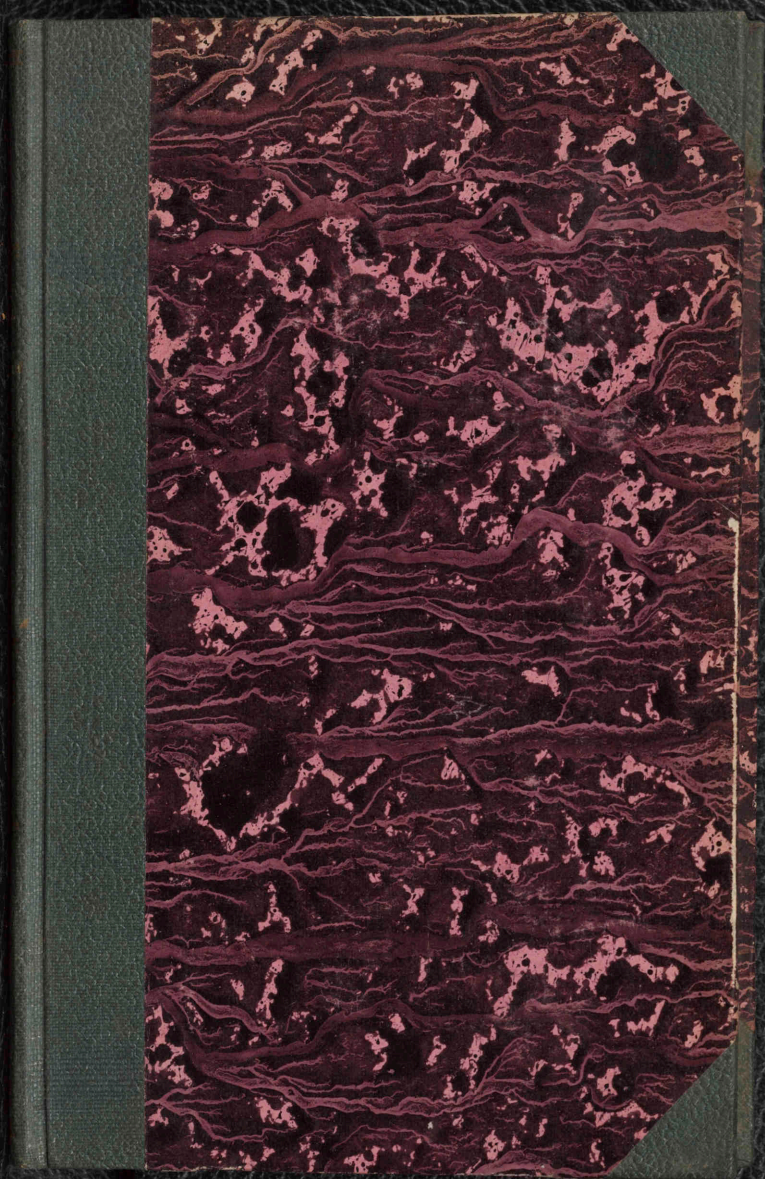
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57. - 11.

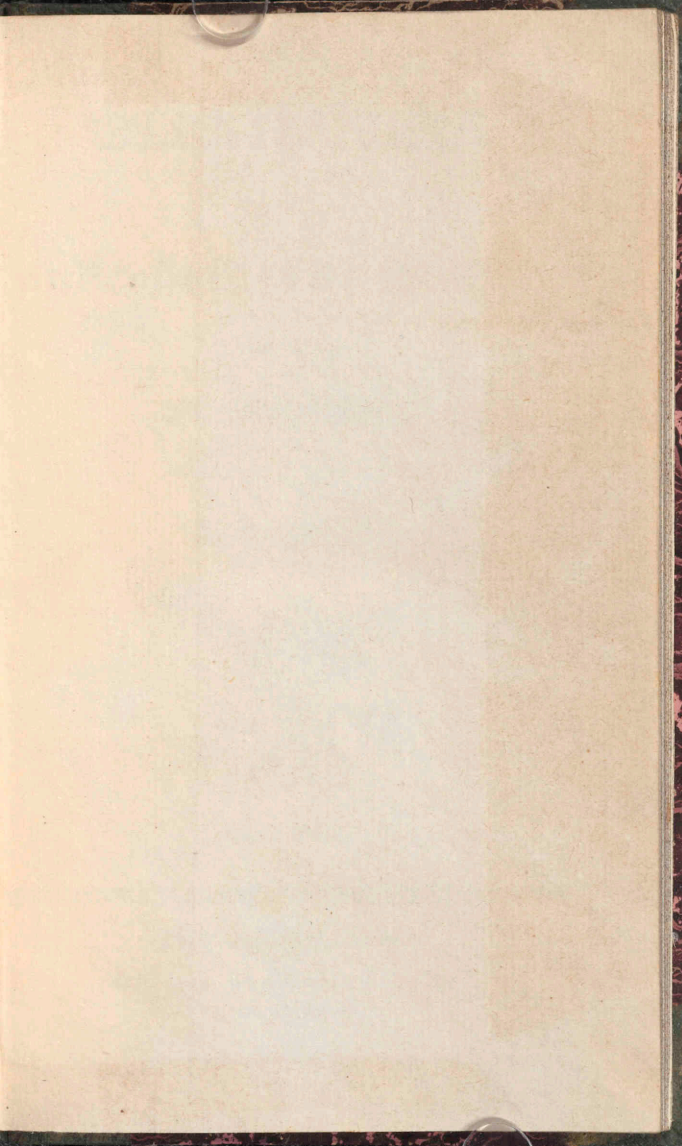
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00304 7

+Rex

Ny t

BIBLIOTHEK

for

underholdende Æmner.

Et Hestekræft,

udgivet ved

S. Jørgensen.

Samte Bind.

Kjöbenhavn, 1834.

Trykt paa Udgiverens Forlag,
hos H. G. Brill.

187

BIBLIOTHEK

102

und der holländischen Sprache.

Gelehrten

und

Dr. J. J. G. J.

Dr. J. J. G. J.

Dr. J. J. G. J.

Dr. J. J. G. J.

o n g e b r u d e n .

Uf

Ludwig Storch.

Forste Deel.

University of Toronto

1875

Første Kapitel.

"**M**arthe, hører Du ikke?" spurgte Bonden og foer med Hovedet op fra det haarde Straaleleie, idet han ublidt stødte til sin ved Siden af ham slumrende Kone.

"Jeg troer det er Stormen, som larmer saa frygteligt, Fader," svarede en blid, qvindelig Stemme fra det andet Hjørne. "Et Kvarteerstid har jeg allerede været vaagen og undertiden var det, som om jeg hørte Menneskestemmer, men siden forekom det mig dog igjen, som om det var Toner, der af den larmende Vind bliver frembragte i Træerne, Rabo-Husene, eller vel endog i vort eget. Det hylr jo saa forfærdeligt, at jeg er bleven angst og bange. Naar Stormen kun ikke kaster Hytten sammen over Hovedet paa os, alle Bægter og Bræder knage, og dersom det gaaer meget godt af, saa har Du imorgen nok at sømme sammen, den halve Dag."

"Du tænker ogsaa strax paa at sømme, Rikke," svarede Bonden. "Huset er gammelt og mørt, som vor naadige Herre, og ved ingen af dem fæster noget Søm, undtagen et Liigkistesøm. Men lyt! Syntes Du ikke at Nogen kaldte?"

"Jo, det forekom mig rigtignok saaledes, men Vinden drev strax igjen Lyden bort."

"Gaae dog engang til Binduet, Rikke, og see om Du ikke kan see Nogen henimod Bugten." Marthe blev nu ogsaa munter og spurgte hvad der var paaferde. Rikke var krøbet til det med Træstaver sammenslukkede Bindue og havde skudt Bindueskaaderne til Siden. Men den fra Søen opbrusende Storm kastede med Hestighed Skaaderne tilbage mod Binduet, saa at det klingrende faldt fra hinanden. Huset rystede heftigt og det var ikke anderledes end som om Vinden havde ført Taget bort med sig. Konen bad halv høit et Hjertesuk, Manden bandede nogle kraftige, Geder, paa hvilke det svenske Sprog er saa rigt. Rikke gik forkrækket tilbage fra sit Leie, hvor en forunderlig, af Frygt og Angst frembragt Tone lod sig høre, om hvilken man kunde være tvivlsraadig, om den tilhørte et menneskeligt eller dyrikt Væsen. "Stille, stille, Christine!" sagde Rikke sagte og mere for sig selv end for den Elstalte, og foer med den flade Haand over Ansigtet af et omtrent tolvaaarigt Barn, som laae ved Siden af hende paa Straaet, bedækket med Pjalter. Barnet blev øieblikkelig rolig; men Stormen udenfor heftigere og vildere. Pludselig faldt et Skud, Hyttens Beboer forfærdedes, Marthe skreeg op, Barnet gav igjen hine forunderlige Toner fra sig. "Herre Gud! sagde Rikke, "Matten er saa sort og mørk, som jeg endnu aldrig har seet een i min Levetid, og Vinden er saa mægtig, at den sikkerlig kaster Menneskene om. Hvo kan endnu styde? Det gaaer

vist ikke rigtig til." Et andet Skud lod meget nærmere, Stemmer bleve høiere og høiere udenfor. Haarene reiste sig af Skræk paa Hyttebeboernes Hoveder.

"Holla! Hvem der!" lod det nu udenfor.

"Kong Gustavs Venner!" svarede en anden Stemme.

"Hvad bryde vi os nu om Kong Gustav?" svarede en Tredie. "Skaf os Avarter, og I kan være Ven af hvem I vil."

"J er jo her ved Begyndelsen af Landsbyen. Tilhøre staaer den første Hytte. Men hvem er I? Hvorfra kommer I?"

"Her er ikke Tid at spørge. Hvor er Hytten? Man kan jo ikke see en Haand for sig. Det er en skrækelig Nat."

"Herhen!" Slag paa Dør og Vindueskaader fulgte.

"Knud Nielson, luk op!" raabte Een larmende.

"Det er jo Herr Kastellanens Hellebardeer," hvidskede Martha til sin Mand. "Saa maa vi vel lukke op."

"Hører Du ikke endnu, Knud?" larmede Stemmen igjen udenfor og Haanden understøttede den, hamrende paa Skaaderne.

"Hvad er det, midt om Natten?" spurgte Bonden.

"Det er Menneſker, som forlange at blive indladte. Skyd Slaaen fra, eller vi træde Dig Døren ind!"

"Naa, naa, ikke saa raſt, jeg kommer allerede. Løb kun et Dieblik; jeg vil tænde Muslinglampen." Bonden stod op, flendrede hen til Skorstenen, rodede om i Afſen og blæſte en funden Glød op, tog en ſtor Muſlingskal

ned fra Hyliden, pillede brummende Bøgen ud og tændte den ved Gløden. Derpaa gik han til Døren og tuffede op for de Bankende. Ved det matte Skin af Lampen, som han havde ladet staae paa Bordet, mynstrede han med mørke Blik Forstyrterne af hans natlige Ro. Det var den ham bekjendte Hellebardeer fra det nærmeste Jagtslot, tilligemed tre andre Mænd af meget forskjælligt udseende. Den første efter Hellebarderen var en siirskjaaren, middelaldrende Mand med et vildt Blik og et stort, sort Knebelsbært; han var klædt som Militair, en grøn Fjederbusk prydede den med en Krampe besatte Hat og i det fint broderede Livbælte stak et Par langhalsede Pistoler. Efter denne fulgte en blondlokket Yngling i vorgerlig Klædedragt, og med en, som det lod til, svær Standsel paa Ryggen. Den Tredie blev strax af Bonden kjendt for at være en Jøde. De smudsige, gamle Klæder, det lange, filtrede Skjæg, den nedboiede Gang, vare de tydelige Vidnesbyrd.

"Lykke i Huset!" hilsede Hellebarderen Bonden, og stillede sig strax ved Leervæggen, for at lade de andre Tre passere forbi og fixere dem med Dinene.

"J pleier ellers sjelden at bringe nogen Lykke," svarede Knud Nielson. "Hvad er det for underlige Gæster J her fører mig i Reden, Elsf?"

"Dersom jeg kun selv vidste det!" lo denne raa og trædsk. "Jeg har jo først funden de Fremmede uden for Dit Huus og paa ingen Maade faaet tilfredsstillende Svar,

som det tilkommer en Hellebardeer og Betjent hos hans Naade, Sverrigs høiarværdige Herr Rigsdrost."

"Kom mig ikke med for megen Snak og Spørgen, Krabat," svarede Soldaten utaalmodig og ærgerlig, og med det Anstreg af Ringeagt, hvormed fornemme Folt tale til Ringere, af hvilke de blive besværede. "Skynd Dig, Bonde," tiltalede Krigeren, hvis udmærkelsesstegn paa Arm og Krave viste, at han var Kapitain af det svenske Infanterie, den knarborne Knud Nielsen, "vi behøve mindre Din Hjælp for os selv, da vi jo nu ere i Sikkerhed, end for vore Rejsesamfund, som vi deels have forladt i Bugten, deels ere blevne skilte fra paa Veien fra Havbredden og hertil. Een af dem har endog ved et heftigt Fald fra en klippefuld Høi taget Skade."

Hvor knarvorren Bonden først havde seet ud, var han strax flink, da han hørte om menneskelig Nød; den Svenskerne medfødt Godmodighed drev ham til rask Hjælp. I det han bar Lampen foran i Stuen, der snarere lignede en Dværgstald, nødte han de Andre til at komme efter. Han stillede Lygten paa det elendige, skrøbelige, men blankt skurede Bord, bød efter Landets Skik de indtrædende Gæster hjerteligt velkommen, og bortffjernede sig derpaa strax igjen, for fra Hyttens Loft at hente nogle Fyrrefakler, hvilke han, som enhver Bonde i hiin Egn, bestandig havde i Forraad. I den usle Stue havde Husets tre qvindelige Beboere ved de Fremmedes Nærværelse reist sig fra deres fattige Straaleie, og krøb nu sammen i et Hjørne, behængt med nogle Sækkepjalter, som

bedækkede deres Nøgenhed. Kapitainen var traadt trods sig ind, uden kun at skænke de tre frygtsomme Mennesker et Blik, men Unglingen med Randsjelen tog høflig sin Hat af og bød venlig og frygtsom en god Nat, og i Zonen laae allerede en Ben om Tilgivelse, fordi han ogsaa havde været deelagtig i Forstyrrelsen. Tøden havde allerede udenfor tilstalt den martialske Hellebardeer og fortsatte, ubekymret om Alt omkring ham, sin ordrige Sermon.

"Strænge Herre!" tiltalede han Grev Magnus Brahes domne, tykmavede Baabendrager, og den uvante Tiltale kildrede denne over hele Skindet; "strænge Herre, I kan dog see, at vi ere redelige Folk; den mægtige Krieger der, som sikkert er af høi, adelig Stand og at see til, som den stærke Jæger Nimrod; den unge Herre her, der som en god Kunstner vender tilbage til Sverrig fra en lang Vandring, og jeg, jeg er Ben Isack, en Handelsjøde, hvem man kjender vidt og bredt formedelsst min retfærdige Handel og Wandel."

"Men hvorfra kommer I da i denne bælmørke Nat?" spurgte Elos igjen vigtig.

"Hvor skulde vi vel komme fra? Fra et Skib ere vi stegne iland og travede afsted, indtil vi kom herhen. Men paa Skibet have vi næsten alle havt Søsøge, den skrækkelige Vind og det mægtige Vand have kastet os op og ned, men den heitlovede Gud har ikke villet at vi skulde dø i Vandnøden."

"Naturligt," mumlede Capitainen hen for sig, men dog forstaaeligt, "hvad hænges skal, det drukner aldrig."

"Hvor ere I da løbne ud og hvor vilde I hen?"

spurgte Hellebarderen igjen og antog ved hvert nyt Spørgsmaal mere og mere en Retspersons Ansigt og Anstand.

"Vi ere Alle komne sammen i Lübeck, hvorhen jeg var kommen til Søes fra Holland, og vilde seile til Stockholm. Men vi vide ikke hvor den høitlovede Gud har ført os hen? Hav dog derfor den høie Naade, strænge Herre, at sige os hvor vi ere?" Kapitainen kastede et uvenligt Blik paa Jøden, der paa denne gemene, bredskuldrede Karl forødte Titler og Gresbeviisninger, hvilke Adelen, hvortil han hørte, troede at være berettiget til at gjøre Fordring paa for sig; men han undertrykkede det høie Udbrud af sin Uvillie, af Nyegjerrighed efter at erfare, paa hvilket Sted af Sverrigs Kyster denne Nats Storm og Skjæbne havde kastet ham iland.

"Eders Skibsfører har sandsynligviis villet løbe ind i Havnen ved Nykjøbing," erklærede Hellebarderen med lærd Mine; "men Stormen har drevet Eder et Par Mill for langt nord paa og kastet Eder ind i Bugten ved Sødermanland. I har herfra kun fire Mill til Stockholm og kan imorgen ved god Tid spise en Kabeljau der."

"Kabeljau er meget afholdt der," lo Jøden fliffig; "og har ydet den roesværdige Konge af Sverrig en meget stor Tjeneste i Krigen med de Danske. I veed dog hvem jeg mener, naadige Herre?"

"Satan skal føre mig herfra ved Haartoppen, dersom jeg veed hvem Du mener, Jøde!" foer Slotstjeneren op.

"Det er heller ikke nødvendigt, at Du erfarer det, Lømmel," raabte Capitainen ærgerlig. "Hold Din Mund,

Hundejøde. Tag en Fakkell fra Bonden og gaae foran; dersom Du falder og brækker Halsen, taber Verden intet derved." Jøden bukkede sig smidig og tog Fakkelen fra Knud Nielson, som tændte den Eine efter den Anden ved Lampen. "Enhver maa tage nogle Fakler," bemærkede Bonden; "Stormen er stærk og vil enten slukke dem for os eller foraarsage at de hurtigt brænde op. Og da I ikke kan vide, hvilken Vej I ere komne i den ravnsorte Nat, eller paa hvilket Sted i Bugten Ederes Skib sidder, saa ville vi dele os i tre Hobe. Een af Eder fører Hellebarderen, og I gaae til Enden af Bugten, der hvor Søderfloden falder ind fra Mälaren; jeg fører den Anden og gaaer sydlig, hvor Bugten strækker sig længere ud, og Rikke, min Datter, der næsten er bedre bekendt med Eggen, end jeg, gaaer mellem os begge lige ud i Midten. Rikke, kast Din Rutte over og gaae over Blakfjeld hen ved Siden af den sorte Brønd, til høire lader Du den tørre Eng ligge, og slaaer Dig derpaa ned til Drudensteen. Derfra gaaer Du over Mjölve-Sumpen og støder nedenfor Djælebakken paa Søen. Det kan være, at Skibet ligger der; thi det er en beqvem Landingsplads." Rikke stod op, trak i et Hjørne sin Kjole paa og traadt derpaa frem, barfodet og i sneehvid Særk. Et grovt Linnedklæde tilhyllede tugtigt den jomfruelige Barm. Det glimrende Lys af ti flagrende Fakler kastede sit Skin paa Pigen, og ved Synet af hende forgik al den Vregelse og Utilfredshed, som hidtil havde plaget Kapitaenen; thi som fulde, rødmissede Vleblomster, der løbe

de sødeste og skønneste Ebler, stræbe duftende ud af det mørkegrønne Bladesmykke, saaledes fremtraadte Rikkens yndige Skikkelse af det simple Geband, som den meest fuldendte og skønneste, den vidt bevandrede Kapitain nogenfinde havde seet hos en Kvinde. Forundring fængslede for Dieblikket Krigerens Tunge, han var ganske henfjunken i hendes Betragtning; da traf ham det flammende og dog duefromme Blik af hendes Die, der ikke selv kjendte den Ild, som boede i det, og antændte hans Hjerte, men paa samme Tid antændte han selv med Faklen, som han havde i Haanden, Fangsnorene paa sin Hat og Tjederbusken, og vilde ikke have bemærket de slemme Følger af sin Ilagtsomhed, dersom Rikke ikke leende havde tilraabt ham: "Herre, I sover vel med aabne Dine og staaende midt i Stuen; thi I synes ikke at vide, at Eders Fakkelt brænder, ellers vilde I i det mindste ikke ubekymret have lagt den paa Skuldrene, som en Flint, saa at den antænder Eders Hat og vel endog Hovedet." Soldaten rev Hatten af, skjældte den over Proceduren leende Hellebarder, en Væsel, som han vilde tugte med den fladeKlinge, saafremt han understod sig at lee endnu engang, slukkede Ilden og tilhviidskæde derpaa, hurtigt forandrende Stemme, Gebærde og Anstand, den yndige Pige med et Anstrøg af fransk Courtoisie: "Hjertet brændte iforveien og Flammen deraf var steget mig til Hovedet, eller havde maaskee allerede angrebet det, og sandelig, det har Dine Dine gjort, som sprude større Ild end alle disse Fakler." Rikke rystede vantro paa Hovedet over denne forunderlige Tale

og meente, at Herren talede noget over sig; hun vilde siden berede ham et blødt Straalele i Hytten, for at han paa det kunde sove behørigt ud.

"I Din Nærhed vil jeg sove salig, vistnok sødere end Gustav Adolph paa det kongelige Slot i Stockholm."

"Rolighed vil jeg ønske Eder; I synes ret at trænge til den. Men de Strabadser, som I har udstaaet, ville bidrage mere dertil end jeg, der jo ikke kan gjøre andet end saa godt som muligt ryste Straaet for Eder, og i det høieste laane Eder min Hovedpude og min Regnkappe til at dække over Eder."

"Hovedpuden, paa hvilken Du sover? Pige, Du aner ikke hvilken Skat Du laaner mig. Kjenderen kunde opveie den med Guld. — Kom, Du er min Ledfagerinde. Din Fader kan gaae med hiin snaksomme Jøde og den lange Slynge med Hellebarden føre Haandværkssvenden."

"Jeg beder Eder," sagde Rikke halv høit, "den Mand gjælder Alt hos Slotskastellanen og veed behørig at sætte sig i Respekt i Landsbyen. I maa vel være en fornem Mand, siden I ustraffet skjælder ham saaledes, men tilsidst lader han os undgiælde det."

"Vær ubekymret mit Barn," trøstede den letfærdige Soldat, og Toget vilde sætte sig i Bevægelse. Da løb hiin tolvaarige Pige, som havde lagt ved Siden af Rikke, ud af Moderens Arme, halvnøgen hen til Rikke, hang sig med stor Hefstighed om hendes Hals og udstødte nogle uforstaaelige Toner.

"Det stakkels Barn!" sagde Rikke, efter at hun havde

kysset Søsteren, "hun er stum; og da vor Moder altid gik til det Arbejde, som jeg endnu ikke kunde forrette, saa opdrog jeg, omendkjøndt jeg kun selv var et Barn, den lille Christine. Hun hænger med stor Kjærlighed ved mig; jeg forstaaer ogsaa enhver af hendes Bevægelser og hun ethvert af mine Ord, endskjøndt hun ikke hører en Lyd af dem." Alt dette talede Bondedatteren med saa megen Ynde og qvindelig Værdighed, og i hendes Væsen kundgjorde sig en saa blid og yndig Sammensmeltning af Moderømhed og Pigeundseelighed, at hun i den simple Stues snævre Rum ikke alene henrykte Kapiteinen. Hel-lebarderen havde allerede længe været hende hengiven; men ogsaa hiin blonde Haandværksknøs, der hidtil neppe havde ladet sin skjønne Stemme høre, blev forunderligt rørt ved Synet af denne Sødermanlandske Bondepige. Hans store, mørkeblaae Die hang ved Riffes Træk, hans Dre hørte med stort Velbehag hendes Tales søde Musik.

Frygtsom for sin paa Skibet tilbageblevne Herre og dennes Eiendom, drev Jøden paa at bryde op, Knud sat Hatten paa, og nu gik det ud i den forfærdelige, stjernetomme Høstnat. Den bestandigt brusende Storm prælede dem imøde med heftige Stød, saa at de neppe kunde holde sig paa Fødderne, Træerne bragede og i Husene sang Vinden en sørgelig Sang. Faklernes Flammer bleve fastede langt frem og tilbage og slagrede og hvislede med spidse Ildtunger, som levende Væsner. Himlen var ravnfort, Kulden allerede følelig. Enkelte Regndraaber styrtede med Hefstighed paa de fildige Vandrere.

Da den heftige Wind blæste Hellebarderen alt for raa under Næsen, foregav han: at det var mod hans Pligt at forlade Landsbyen. Samtlige Bønder med deres Koner og Børn, vare anbetroede hans Omsorg og Bevogtning og han vilde udsætte sig for det største Ansvar, dersom han handlede mod sine Forfrevter og Befalinger.

"Herr Hellebardeer," sagde Knud Nielson spottende, "J har allerede reddet vor By fra mange Farer. Jeg seer Eder vel ti Gange hver Nat rundere med Eders Spyd. Dersom vort Herkøb just ikke var paa Slottet, saa laae J nok paa Eders Dre og sov Rusen ud. Har J saa mangen Gang sovende bevogtet Landsbyen, saa bevogt den i Nat, idet J gaaer med ned til Kysten."

"Forbandede Bonde, jeg skal stoppe Din spottende Mund," truede den spydbærende Mand.

"Fader!" advarede Rikke ængstlig, "bind dog ikke altid an med Herr Hellebarderen; det er Eder jo til ingen Nytte."

"Den raa Lømmel skal med," raabte Kapiteinen, "eller jeg lægger ham min Sollinger om Drene eller den dovne Bug, saa at han i lang Tid hverken skal kunne høre eller spise."

"Herre!" raabte Hellebarderen, samlende sit Mod — thi ifølge hans Begreb om Dre turde han ikke længere tie til Soldatens Behandling, ovenikjøbet i Fremmedes og den skønne Rikkes Nærværelse. — "Herre, J maa være hvem J er, saa skylder J for Eders frække Stjæltsord Fyldestgjørelse til en Mand, der har sægtet mod Po-

lækkerne under Kong Karl den Niende, heilvolig Thukommelse, og nu staaer i Tjeneste hos Sverrigs hoibaarne Rigsdrost, Grev Magnus Brahe, Hans Majestæts, den allerduchlaughtigste, stormægtigste Konge af Sverrig, Gustav Adolphs tilkommende Svigerfader." Og dermed stillede han sig i et dristigt Positur og fældede den stumpe Hellebarde, for i nødvendigt Tilfælde at afværge ethvert muligt Angreb fra Kapitainens Side. Men denne to af fuld Hals og sagde: "Daabelige Nar! Imorgen skal Din Herre lade Dig give tyve Stokkeprngl; og saa kan Du takke Feldtmarschall Gyllenhjelm's Brodersen, Kapitain Gyllenhjelm, for naadig Straf for Din Frækhed." Saleren kastede Hovedet stolt tilbage og brød sig ikke om Hellebarderens ydmyge Forundring. Han fulgte derimod med raske Skridt den flinke Bondepige, som barbenet skred gennem Sump og Morads, over Stok og Steen, hen ad den velbekjendte Wei, med to klart flammende Fakler i Haanden.

Rund Nielson glædede sig i Hjertet, over den Gretsættelse, som blev givet den grove Hellebardeer, der ofte grusomt plagede Bønderne, naar han inddrev Tienderne og Skatterne, og hvem intet Menneske i hele Byen var bevaagen. Dog vovede han ikke at yttre sin Skadefrohed, men indlod sig i Samtale med den plapprende Jøde og skyndte sig bort, for i Afstand at give sin Lust til at lee, Lust.

Den unge Haandværkssvend var bleven alene hos Hellebarderen og spurgte nu denne: "Herre, vil I gaae med mig eller ei? Jeg beder Eder, antag Eder mig." —

Det smigrende Prædikat og Bønnen forfeilede ikke sin Virkning. "Jeg hjælper gjerne alle høflige Folk," sagde Hellebarderen, der gjenvandt sin tidligere Vigtighed, da han saa, at Kapitainen var langt nok borte til ikke at kunne forstaae hans storpralende Ord. "Men grove Knægte veed jeg at byde Spidsen, som I nylig har seet, min Ven. Jeg bryder mig heller ikke noget om denne Mands tykke Tale. O, jeg veed godt, at man som Soldat gjerne skjærer noget op; jeg kunde fortælle Eder forunderlige Historier om mig selv. Det er let sagt: jeg er Feldtmarschall Gyllenhjelm's Brodersøn; jeg kunde med lige saa liden Umage sige: jeg er Over-Feldtmarschall de la Gardies Søn. Ved Troen bliver man salig. Jeg for min Deel er Slotsfogden og Kastellanen Steen Wyr's høire Haand — og det er hverken skjæret op eller løiet — og denne staaer særdeles godt anstrevet hos vor gamle Herr Greve. Jeg er Hanen i Kurven og vil dog see, om den stortalende Kapitain — ifald han er det — formaaer at bringe mig ud. Det skal kun imorgen komme an paa et par Ord, saa bliver der givet Befaling, at jeg rykker ud med Slotsknægtene og fanger den nette Fugl med hans Kammerater, og sætter dem i Buret; saa sfaaer jeg ham i Kost og skal nok sørge for at han ikke gvaales i Fedt."

"Jeg beder Eder, lad dog mig drage fri og uhindret," tilraabte Unglingen den stolte Bygmester af den brogede Glædesbygning og de skjønneste Lustslotte af tilfredsstillende Hævn. See, jeg iler ret gjerne hjem og hvortil vil I

og saa holde mig fast; jeg er en ærlig Laugsvend. Og dersom I imorgen tidlig hjælper mig afsted paa Veien til Upsala, saa skal I have det fine Dresmykke, som jeg bærer i mit eget Dre."

Helleharderen lyfte ved disse, for ham velklingende Ord, smilende paa Unglingens høire Dre og betragtede med stor Glæde det fine Arbeide, idet han sagde:

"O, jeg er paa ingen Maade egennyttig eller forlanger noget for bevilst Tjeneste. Jeg modtager kun Eders Smykke som en Erindring om Eders Venskab. Men sig mig dog, unge Svend, hvorledes kommer I i Selskab med den Storpraler og Tøden? I synes mig at være et meget velopdraget Menneske."

"Hvorledes kan jeg vide, naar jeg tinger mig paa et Skib, i hvilket Selskab jeg kommer til at gjøre en Sørejse? Jeg er gaaet ombord i Lübeck og kommen sammen med disse og endnu mange andre Mænd, som endnu ere tilbage, men har aldrig i mine Levedage seet nogen af dem før. Mig driver kun Menneskepligt til at staae de Andre bi, som ere syge og udmattede, trætte og søvnige, og lede dem til Qvarteer. Derpaa bryder jeg op og haaer imorgen at kunne naae min Fædreneftad og efter lang Skilsmisse omfavne Fader, Moder og Sødsfende."

"Ih see dog! Altsaa fra Upsala? Hvor har I da været, min unge Ven? Hvor længe har I været borte? Hvad driver I for et Haandværk? Hvem er Eders Fader i Upsala? O, fordem, da jeg endnu var paa Slot-

tet Rosenberg kom jeg i det mindste een Gang om Ugen til Upsala."

"Min Fader er Guld- og Sølvsmedmester, og hedder Peter Lilie; jeg har lært Haandværket hos ham og derpaa reist tre Aar i Frankrig og Tyskland, har arbejdet i i Paris, Nürnberg, Augsburg og Leipzig, hos gode Mestere og efter Evne fuldkommengjort mig i min Kunst. Men nu er jeg paa Hjemveien og vil for Fremtiden arbejde i min Faders Værksted."

"Jh see dog, det er smukt! Det glæder mig ganske overordentligt, at jeg formaaer at vise Eder en Tjeneste. Dersom I ikke havde været i Selskabet, saa havde jeg ved min arme Sjæls Salighed ikke løftet en Flod; thi jeg vilde sandelig ikke tilfidesætte min Pligt for denne opblæste Fro af Kapitein og denne logrende Hund af Tode. Men for Eders Skyld, Peterson, besluttede jeg mig til engang at forsømme min Herres Tjeneste og istedet derfor at vise Eder Vel og Sti; thi I behager mig, Eders Bæsen tiltaler mig og jeg er Eders Ven, Peterson Lilie."

"Tak for Eders Gunst, Herre! Eliig mig, hvormed jeg kan gjøre mig samme værdig."

Ælof Soelstjold, Hellebarderen, tog begge Faklerne i den venstre Haand, greb med den høire Guldsmedens Arm og trak ham fortrolig til sig, for at den brusende Vind ikke skulde bortføre for mange af hans Ord, men samme have den korteste Vel til Unglingens Dre. "See, jeg er Eder bevaagen, og hvem Ælof Olussen er hengiven, ham vil Slotsfogden Sten Wyrte vel, og hvem Sten

Stenson har sluttet i Hjertet, han kan stole paa at finde Naade hos den naadigste Herr Greve og den naadigste Grevinde Ebba, vor naadigste Konges høie Brud. Og paa hvem endelig min huldfuldste Grevindes Dje hviler i Naade, han er Kong Gustav Adolph kjær og en holden Mand; han sidder midt i Lyffkens Skjød. I maa vide, min unge Ven, Alt hvad som kommer fra hans høitelskede Grevinde Ebba, det gjælder Kongens høie Majestæt over Alt. Eders Lykke er derfor gjort naar jeg vil; og at jeg vil: ih det forstaaer sig! I maa blive Hofguldsmed i Stockholm, I maa forfærdige den naadigste Grevindes Brudesmykke; naar hun bliver forenet med Kongen maa hun være smykket af Eders kunstfærdige Haand. Og det gaaer Altsammen gjennem min Haand, ene og alene gjennem mig; jeg er den Mand, som kan hjælpe Eder til Ære og Ansæelse, til Lykke og Rigdom, Og at jeg vil: ih, det forstaaer sig!"

Guldsmeden saae med store Bine paa Skjoldknægten, og allerede svævede det Spørgsmaal paa hans Læber, hvorfor han ikke anvendte sin mægtige Indflydelse til at skaffe sig selv en bedre og mere indbringende Plads, men Unglingen taug frygtsom, for ikke at fornærme den Mand som gjorde ham en Tjeneste. Han svarede meget mere forbindtlig: "Jeg er Eder meget taknemmelig for de skønne Udsigter, som I der aabner mig. Lykken maa ville mit Vel, da den har ført mig ved Siden af den rette Mand, som kan blive mig meget nyttig. Jeg beder Eder, Herr Elos Soelskjold, unddrag mig aldrig Eders Gunst."

"Veed I hvad?" raabte Hellebarderen i Tummelen af sin Henrykkelse over den Ære, som den unge Guldsmed beviste ham, og brød sig ikke om Stormens vilde Magt, der rev ham Hatten af Hovedet og førte den i de ved Veien staaende Tjørnebuske. "Der er faret mig en stor Tanke gennem Hovedet!" jublede han Ynglingen imøde, der havde hentet Hatten til ham igjen og med Reverenz overrakte den til sin ny Belynder og Ven. "Jeg vil tale med Kongen selv for Eder. Fald ikke i Forundring! Det var ikke første Gang at den allerdurchlaughtigste, stormægtigste Herres Tiltale lykkeliggjorde mig. For fjorten Dage siden var han paa Jagt her. Jeg holdt den store Sultan, en af hans Hans Majestæts Yndlingsjagthunde. Det var en stor Ære for mig. Forstmeisteren havde befaleet, at ingen Hund maatte løslades, førend Tegnet dertil blev givet paa Jagthornet. Kongen stod ikke langt fra mig, ved min Salighed! det var neppe ti Skridt. Majestæten skjød efter et Dyr, men havde ikke truffen det; jeg laae ikke Mærke til Hunden, men saae efter Bildtet, om det ikke havde forkjølet sig, da rev den vilde, ubændige Hund sig løs, jeg kunde ikke holde den tilbage, og afsted gik det efter Dyret. — "Lange Æsel," — sagde Kongen til mig, — "har Du saa lidt Agtpaagivenhed for Din Tjeneste? Jeg skal lade Dig give en Rng fuld Prygl, saa vil Du vel holde fastere." — Jeg takkede underdanigst for den store Ære og talede vel mere end et Dvarteer med Majestæten. Det er en Herre! Som Mælk og Blod, tæst og ung og fuld af Naade. Hvad gjælder

det, jeg taler med ham for Eder, og han gjør strax gode Bestillinger hos Eder."

"Men hvorledes kommer I da til Kongen, Herr Elos Soelstjold? Hvorledes vil I bære Eder ad, for uhindret at kunne forebringe Eders Ord?"

"Jh, det skal jeg nok sige Eder. See, den gamle Herre, vor naadigste Greve, Sverrigs høie Rigsdrost, har med flere Rigsraader og fornemme Herrer tilbragt nogle Dage paa sit Jagtslot, som ligger tæt ved Landsbyen, ved Enden af Skoven, og jaget med sine høie Gjæster i de dertil hørende Skove. Derfra vende de imorgen tilbage til Slottet Rosenberg. Eders Wei gaaer lige derhen over Mälaren. Vi slutte os til Jagtfølget, lutter Brødre og Venner af mig, og fare med over. Der bliver, som jeg allerede har hørt, givet en stor Jagtsmaus, hvortil Rigets Store blive indbudne. Kongen vil vist ogsaa komme der. Leilighed til at komme til ham er let funden; jeg forestiller Eder som min Ven, og Eders Sag er i Orden."

"J viser mig virkelig for megen Godhed; jeg er dog fremmed for Eder, og I kan ikke vide om min Færdighed er istand til at tilfredsstille Kongens Fordringer."

"Jh see dog! Ere vi ikke gode Venner? Hvorledes kan gode Venner være hinanden fremmede? Og paa Eders Færdighed kan I snart aflægge en ganske lille Prøve. See, mellem os sagt, jeg staaer i Begreb med at ægte Rikke, Knud Nielson Stråmfelds ældste Datter, som led-

sager den taabelige Kapitain. Jeg veed, hvad I vil indvende mig, at hun er under min Stand. Men jeg er engang Pigen hengiven med Liv og Sjæl, og saaledes trykker da min Kjærlighed et Die til. Nu agter jeg snart at hjemføre hende; saa kan I strax, naar I er ankommen i Upsala og har indrettet Eder i Eders Faders Værksted, forfærdige mig et Par fine Drenlokker og en Guld-Brudering til Rikke. Lad det være Eders første Arbeide. Imorgen skal jeg give Eder Maalet dertil."

"Jeg vil giere mig Umage for at efterkomme Eders Ønske," svarede Guldsmeden; men Hellebarderens Opdagelse havde dog gjort et smerteligt Indtryk paa ham; han vidste selv ikke hvorfor det var ham saa meget ubehageligt, at denne Mand vilde ægte den yndige Rikke. Nok, han blev meget ilde tilmode og kunde have grædt af Beemod.

"Hvad Prisen angaaer, saa veed I jo, at een Haand vadsker den anden. Jeg hjælper til at I kommer til at forfærdige den tilkommende Dronnings Brudesmykke og fortjener en smuk Sum derved, altsaa kan I nok omsonst forfærdige det ubetydelig Brudesmykke til Eders hengivne Vens, Elos Soelstjolds tilkommende Egtefælle." Et heftigt Vindstød førte Guldsmedens Svar i Luften, og det er derfor tvivlsomt, hvorvidt hans Gæmildhed udtalede sig i Ord. Stormen havde endog blæst nogle af Fakterne ud og pidskede de gamle Pile ved Bredden saa frygteligt, at de gave sande Smertenstoner fra sig. Elos Soelstjold mumlede nogle kraftige Eder, trykkede

Hatten ned i Panden, tændte atter Faklerne og saae om efter sin Ven, der imidlertid havde tabt baade Syn og Hørelse.

"Vi maa snart være ved Havbugten; jeg hører det paa den stærke Brusen," trøstede Hellebarderen. "Fat Eder." Og den stærke Mand rev den smækkre Yngling op og selvanden fortsatte de den besværlige Vandring. Stormens Magt forbed dem Underholdningen, men neppe gav Vinden en Smule efter, saa spurgte Guldsmeden: "Men sig mig dog, hvorledes er det kommen, at Eders herskerinde, Grevinde Ebba Brahe og den stormægtigste Konge Gustav ere blevene et Par? Jeg har vel engang hørt tale derom i Tydskland, men aldrig erfaret noget iagtigt derom. Nu er det jo ret glædeligt for mig, i den første Mand som jeg møder paa mit Fædrenelands Kyst, efter en treaarig Fraværelse, at finde en af Grev Magnus Brahes Betjente, som kan berette mig Glædeligt om min Herre og Konges Kjærlighedsforstaaelse."

"Sagen er kort og godt denne: Den naadigste Grevinde Ebba's Moder døde strax efter Datterens Fødsel, og overgav hende døende til Hertuginde Christine, den nuværende Konges Moder. Vor stormægtigste Konge var dengang endnu ikke to Aar gammel. Grevinden blev opdraget med de hertugelige Børn, og frem for alle havde den glørværdige Gustav vant sig til det blide Barn. Da han nu blev Konge, opsteeg det Ønske i hans Hjerte at have hende til sin Dronning. Dette Ønske har han

hemmelig taget med i Krigen mod de Danske og gjort Under af Tapperhed, men siden, da han i forrige Vinter vendte seierlig hjem, gjorde han ingen Hemmelighed deraf og i hele Sverrig har man glædet sig over Kongens Valg. Denne Sommer har han atter ruslet sig mod Polakkerne og Russerne; thi med de Danske er Freden afsluttet. De Andre ville lige saa godt komme til at føle den unge, tappre Konges skarpe Sværd, derpaa holder han Bryllup med Grevinden og lader sig krone til Konge og Ebba til Dronning.”

Stormens Hyl og den mod Klippebredden larmende Havbrænding afbrød ofte Fortælleren og slugede, ligesom spottende Indholdet af hans Tale, enkelte Ord af samme bort fra Munden af ham. Guldsmeden var heller ikke blevet synderlig opbygget, den kolde Vind rev hans Klæder fra hinanden og berørte udblidt hans Bryst. Regnen faldt stærkere, Marven truede at fryse i Unglingens Been; han klappede med Lænderne og søgte forgjæves at opvarme sig ved heftig Bevægelse. Dertil kom, at Faklerne vare udbrændte, Jorden under dem blev klippeagtig og ujævn, fra det nære Hav trængte en endnu føleligere Kulde, Bølgenes bedøvende Larm overdøvede de egne Ord og saavidt begge Vandrernes Dø naaede, var der intet Menneske at see, langt mindre et Skib. I en slet Stemning, pidstet af Storm og Regn, ombrolet af Havets Larm og tilsidst, da Faklerne vare udbrændte og slukkede, omhyllede af forfærdeligt Mørke, vandrede de langs Strandbredden og haabede i det mindste at finde

Knud Nielson eller hans Datter, og i Forening med dem igjen vende tilbage til Landebynen. Rikke vandrede med Kapitainen i den af hendes Fader betegnede Retning, ad en neppe kjendelig Sti. I Begyndelsen gik det over en maadelig, over Gladen ophøiet Ryg af en Høi. I uhyre Mæsser laae Matten paa begge Sider af Wandrerne, som et vanskabt, Gysen opvækkende Væsen, selv levende og dog Dødens Moder og dens Uheld bringende Søster. Den blaa Lyskreds om de flagrende Flammer tjente kun til at gjøre Mørket endnu skrækkeligere. Rikke gik frist løs, ubekymret om den, deels foran fra, deels fra Siderne af mod hende stormende Vind. Den tog fat i hendes Kjole, den rev hende Torflædet af Barmen, den løste hendes Haarflætninger op og legede med Løkkerne; men hun gik uførtroden sin Pligts Vej, og saae hverken til høire eller til venstre eller tilbage, men spejdede efter Stien og efter Klipperne og Piletræerne derpaa, for at hun ikke skulde forfeile den rette Vej. Kapitainen travede en Tid lang taus efter, hængjunken i mangeslags Betragtninger, af hvilke endelig et mægtigt Vindstød udrev ham.

"Du er vel vred paa mig, fordi jeg har forstyrret Din natlige Ro og trukket Dig med ud i den raa Nat, og taler derfor intet Ord med mig?" spurgte Officieren fortrolig, saa snart den rasende Blæst tillod ham det, og berørte den landlige Skjønnes fulde, runde Arm.

"Det sommer sig ikke hertillauds for en Bondepike, at optage Ordet, tilmed mod en fornem Herre;

men nok at svare, naar en Saadan værdiger hende Tiltale, og da I nu har gjort det, Herre, saa tjener jeg Eder gjerne paa Eders Spørgemaal. Var jeg ikke en foragtelig og unyttig Skabning paa Guds Jord, dersom jeg vilde blive uvillig over Opfyldelsen af min Menneſtepligt! Jeg tænker, den kjære Gud har ladet os fødes her, for at vi efter Evne kunne hjælpe dem, som behøve Hjælp i denne Egn. Hvad nu vore Arme og Fødder formaae det gjøre vi hjerteligt gjerne; vort Hoved kan Ingen nytte, dertil ere vi for eenfoldige, og tillige ere vi saa fattige, at vi ikke kan give andet end den halve Bid Brød, hvis anden Halvdeel vi selv fortære."

Officeren smilede selvbehagelig og spurgte derpaa videre: "Saa var Du vel lige saa gjerne gaaet med Jøden, som med mig?" Dertil lyfte han hende i Ansigtet, foreførte hende sit mandlig skjønne Udtryk og sine lyse Blikke og saae hende i det store venlige D.

"Dersom Jøden havde været alene, og min Fader havde befaleet mig det, saa havde jeg gjerne og uden Rnurren gjort det, thi Jøden er lige saa vel et Menneſte som vi; men da Valget blev overladt til mig, saa gif jeg hellere med Eder, Herre."

Kapitainen følte sig meget smigret og erkjendte sig tillige, om hun ogsaa havde en Kjæreste i Landsbyen.

"Af desværre, værdige Herre!" lo Rikke med et forunderligt Ansøg af komisk Smerte og sat et forfærdeligt Ansigt op. Een Elsker, saa bomstærk og dork, som

nogen Mastore i Södermanland, og saa opblæst og æfvel, som nogen Frø i vore Sumpe."

Kapitainen saae paa hende med store Dine, derpaa sagde han halv uvillig! "Du spøger med mig, Rikke."

"Det befatter jeg mig ikke med, Herre. Jeg har altid hørt, at det pleier at have slemme Følger for unge Piger at spøge med fornemme Herrer, i Særdeleshed om Natten, troe derfor kun at det som jeg har sagt, er mit Alvor, Herre, mit bittere, sorgelige Alvor!" Hendes Stemme bævede, en Taare glindsede i hendes Øie. For Krigeren ved hendes Side var det lutter ubegribelige Ting, imidlertid syntes han dog at ane, at der her var mere end Sædvanligt at finde.

"J vil vistnok troe mig i Alt," vedblev Pigen, "naar jeg siger Eder, at Elsf Soelshjold, Slotsfogden Sten Wyt's Hellebardeer og vor naadigste Herres Skjoldknægt, den samme raa Lommel, som J mødte paa hans Bagt-gang, og som bragte Eder i min Faders Hytte, er min fyrige Elsker."

"Den Dre!" raabte Officieren med uvillig Forundring. "Nei det kan, det tør ikke være! Skal da den sjønneste og sødeste Blomst blomstre for en saa gemeen Bjørn?"

"Jh, veed J ikke, at Bjørnen meget gjerne slikker Honning. Saadanne Folk vide ogsaa at adstille bittert fra sødt."

"Du er vel endnu ovenikjøbet dette rød næse, dumhovede Fæ, denne særdeles velopdragne Stud, ret bevaa-gen og hengiven"

"Jh naturligviis! Hvorledes kunde jeg ellers glæde mig ved ham som Egteherre? Men kun ikke hidfig derfor og betænk, at den ærbare Soelshjolds Brud gaaer ved Eders Side."

"Saa skulde Krudt og Bly fare i det! Men nei! Det er jo ikke muligt! Det glæder Dig, at dreie mig en Børnæse; jeg seer det paa Dit skjælmste Smil, som ikke undgaaer mig nagtet denne Nats stormende Veir. Tilstaae mig strax, jeg beder Dig, at der ikke er et sandt Ord i al Din Snak!"

"Åk, dersom det var saaledes, hvor glad vilde jeg ikke være!" sagde Rikke igjen meget alvorlig. "Skjænd dog ikke fordi jeg spørger over mit Hjertes Lidelser og min store Ulykke. Det er min eneste Glæde, at kunne spøge over det llundgaaelige; og naar jeg er alene, gaaer det desuden ikke; saa græder jeg mig undertiden næsten Dinene ud af Hovedet."

"Men maa Du da tage den Slyngel til Mand? Hvem vil tvinge Dig dertil?"

"Jh det forstaaer I ikke, Herr Officerer. Tager jeg ham ikke, saa stikker han sig bag Fogden. Vi ere fattige og Skatterne ere næsten utilveiebringelige. I veed jo selv hvorledes det gaaer til i vort Land. Bonden maa betale Krigen og Krigsfolket, Bonden maa underholde Kongen og Hoffstaten, Bonden maa ernære Adelsmændene med alle deres Knægte. Vi maa arbejde fra den tidligste Morgenstund til den mørke Nat, og naar vi ere færdige, bliver der neppe noget tilovers til vor Underholdning,

det Andet lader Fogden ved Hellebarderen afhente for Krigen, Kongen, Hertugen af Sødermanland og de Her-
rer Grever. Bilde vi nu modsætte os Hellebarderen, saa
bleve vore Afgifter ovenikjøbet forhøiede og der blev os
slet intet tilovers fra vort Arbeide; de toge Hytte, Uger
og Hauge fra min Fader og vi maatte søge vort Brød
for Dørene. Men Gud bevare mig fra at jeg skulde være
Skyld i min Faders, Moders og Søsters Elendighed. Jeg
vil jo ægte den hæslige Hellebardeer, om det end skulde
koste mit Liv, saa behøver min Fader ikke mere at betale
saa mange Skatter, Hellebarderen og Fogden see igjen-
nem Fingrene med ham, hjælpe ham til mangan Fordeel,
gribe ham under Armene, at han igjen kan opbygge vor
gamle, forfaldne Hytte fra ny og mage det saaledes, at
han bliver Sognefoged. Min Fader vil rigtignok sletikke
vide noget af Alt det og har allerede ofte været paa Rip-
pet til at kaste Hellebarderen ud af Døren, men jeg
veed at styre hans Hidsigthed og skal mod hans Villie
gjøre ham godt."

I Soldatens Hjerte bevægede sig en Følelse, som han
indtil denne midnatlige Time maaskee neppe havde kjendt
af Navn, det var Beundring af quindelig Dyd og Vær-
dighed. Han saae her en fattig Bøndepige, som frivillig
vilde opoffre sig for sine Forældre og smede sit friske,
blomstrede Liv til en saa væmmelig Person som denne
Stjoldknægt var. Den lystne Egoismus, som hidtil lod
ham betragte Pigen, veeg for et Par Dieblikke fra hans
Sjæl og sagde: "I Sandhed, Du fortjener et bedre Lod!"

"O, jeg skal nok gjøre mig mit taaleligt," vedblev Rikke fortrolig. "Hellebarden maa kjøbe mig smuk Pynt, Finger- og Ørenringe, en Guld-Haarnaal, et Solonæt til min Rok, Solvspænder til de glindsende Sko, fine Svikfælsstrømper, en Stadskjole, en lyseblaa Klædeskaabe, forret med rødt Plys. Ja, I kan troe jeg pynter mig gjerne og løber kun barfodet, for aarlig at spare et Par Sko og dermed kunne gjøre Søster Christine en Glæde til Julen.

Medens Rikke endnu talede, forekom det Kapitainen, som om han hørte et Raab. Han gjorde hende opmærksom derpaa og begge lyttede. Vinden lagde sig nogle Dieblikke. De hørte tydeligt kalde, og gik henimod den Retning hvorfra Tonerne lød.

"Det er gyseligt," sagde Rikke. "Dersom det kun ikke er Alfekongen, som driller os. Hans Døttre pleie ofte om Natten at dansse ved disse Strandbreder og han seer paa dem, som en lang Taagemand, og hvilken Levende der kommer i deres Omfang, er fortabt og findes død næste Morgen."

"Alfekongen vil dog vel have Respekt for en kongelig, svensk Kapitains Kjøle. Det maa jo være begge Majestæter magtpaaliggende at leve i Fred med hinanden."

"Jeg beder Eder meget, spot ikke Herre! Det gyser mig ellers gjennem Marv og Been; jeg zitterer paa hele Legemet; thi vi ere intet Dieblik sikke for at Alfekongen gjør os noget Ondt."

"Løbet være Jesus Christus, at I endelig kommer, Herr Kapitain!" raabte nu langt fra en mandlig, noget blød Stemme dem imøde, og Rikke foer sammen. Man nærmede sig gjensidig. En temmelig høj Mand med en lang, fra Halsen til langt ned under Knæerne ganske tilknappet, mørk Kjole, foran ved Ermerne forsynet med fjæmpestore Manschetter, og en trekantet Hat, iøvrigt med megen udvortes Bærdighed og saavidt Rikke kunde see, graat Haar, rødt Ansigt, en kroget Næse og smaa, stiklende Dine, traadte dem imøde.

"I har vel løbet net omkring i Mørket, Monsieur?" spurgte Kapitainen paa Fransk.

"Saa havde jeg været en god Nar," svarede hiin. "Jeg har opsogt mig en, vel ikke beqvem, men dog noget udhulet Plads paa Jorden, og krummet mig i den, saa godt det kunde lade sig gjøre, for at den grove, svenske Vind kunde fare mig over Ryggen. Saaledes vilde jeg vente Morgenens med Kummer og Hunger. I har været lykkeligere end vi og bringer der et ret net Pige-barn med." Den fremmede Mands Dø funklede begjærlige omkring paa Rikkens Ansigt. "Den blege Tøger, som vi i Stormen i Eftermiddag optog fra hans Fiskerbaad i Skibet, har næsten altid været i Nærheden af mig, men dog undertiden løbet omkring, snart til højre, snart til venstre i den bældørke Nat. For lidt siden meente han at see Skinnen af nogle Fakler og løb over efter dem. Strax derpaa bemærkede jeg Eder."

"Vi have fundet Tag og Mennesker," trøstede Kapiteinen Franskmanden. "Slut Eder til os, Monsieur. Vi ville gaae til Skibet; de af vore Staldbroedre vi finde paa Beien, tage vi med, samt nogle Flaske Rom og hvad der ellers horer til at lave en god Punsch. Hvo som sidenefter vil sove, finder nok Plads i Hytten, som Pigen beboer."

"Beboer hun den alene?" spurgte den tilknappede, graahaarede Franskmand hastig.

"Jh bevaers!" lo Kapiteinen ondskabsfuldt. "Jeg troede, at I havde forglemt Galanteriet i denne skrækkelige Nat. Men det bliver sandt, en Franskmand bliver endog i sit Livs skrækkeligste Stilling en Franskmand, det vil sige, en Letfindig, en Bindbeutel, en Hans-ohne-Sorgen."

"Herr Kapitein!" raabte den Gamle opbragt. "Disse Ord klinge næsten som Fornærmelse."

"Nu, I vil dog vel ikke udfordre mig paa Eders Malerpensel," spottede Soldaten igjen. "Jeg maae tilstaae Eder, at jeg forstaaer mig lige saa slet derpaa, som I sandsynlig paa Kaarden. Men gaaer Eders Ridderlighed endog dertil, saa maa I vide, at en svensk Adelsmand og Officeer ikkun modtager udfordring af sin Liggemand. Kan I for tre gammeladelige Vidner bevise at være af lige Adels med mig, saa staaer jeg med Glæde til Tjeneste." Disse Ord bleve taledes halvt i Spøg og halvt i Alvor, saa at den Anden kunde optage dem som han vilde. Men Franskmanden trak sig listig ud af den hur-

tige Handel, idet han svarede: "Hvorledes kunde jeg ane, at I saa rask har funden en saa stor Interesse i denne smukke, halv nøgne Bondepige? Jeg vil imorgen eller naar I vil, bevise Eder min Adel for ti gammeladelige Vidner; men det vil ikke falde mig ind at berøve Eder Eders skønne Rov. Jeg veed, at man helst spiser en sød Frugt selv. Jeg ønsker velbekomme Maaltidet og bestandig god Appetit, og beder Eder kun om Tilladelse til at turde male denne sjældne Bondeskønhed fra de nordiske Jismærker. Man vil i Paris rives om Portraitet og jeg kommer vistnok til at copiere det femten Gange."

"Det første Billede bestiller jeg for mig. Siig hvad forlanger I for det."

"Det komme vi nok ud af."

Rikke gik, uden at forstaae noget af begge Mændenes Underholdning, foran og lyfte. De bøiede om Drudens steen, en vidtløftig, ikke høi Kløft, og hørte gjennem Vindens Larm Havets Brusen. Da bleve de paa ny tilraabte. "Herhen! Herhen!" lød det og over den stenede Grund ilede de til det Sted, hvorfra flere Stemmer tonede paa samme Tid. De fandt to unge Mænd og en i den høiere Alder. Den Sidste laae paa Jorden og stenede. Alle Tre vare klædte i svensk Nationaldragt.

"O Gud!" raabte den Yngste, "min Fader er fra en af disse Stene styrtet i Mørket og har vistnok brudt et Been; vi have ikke rovet at gaae et Skridt videre og takke

kun Himlen, fordi den har ført Eder lykkeligt og at I ere istand til at yde os Hjælp."

"Det er et meget slemt Tegn," sagde den styrtede Fader smertefuld, "at jeg efter mange Aars Fraværelse neppe har betraadt mit Fædrelands Jord, førend jeg træffes af en saadan Ulykke."

Sønnerne — thi ogsaa den Anden tilkjendegav sig som en Søn af den Forulykkede — talede trøstende til Faderen og vilde strax bære ham til Landsbyen paa deres Arme.

"Hvor langt have vi endnu til Bugten?" spurgte Kaptein Gyllenhjelm Bondepigen.

"Der er neppe endnu to Bøsefærd til. Læt foran os begynder den øde Hede, Mjøvesumpen kaldet. Vi gjen-nemskjære den; ved Enden ligger Djælebanken, en høj Klippestrænt; saa staae vi ved Havet."

"Saa kunne vi i meget kort Tid være tilbage. Vi ville ile, for at hente det Nødvendige fra Skibet. Der-paa ville vi i Fælledsskab tiltræde Veien til Landsbyen. Alene kunde I forville Eder med den syge Mand. Behold en af mine Fakler og I, Monsieur, vil vel hellere yde disse tre Mænd Selskab, end gjøre den besværlige Wei med os."

"J ved jo, at jeg ingen Løve er, som frariver Ulven Lammet. Gaae kun. Jeg gjentager Eder mine velmeente Ønsker og oprigtige Forsikkringer." Over den eensomme Hede, hist og her begroet med Siv og fuld af

Moser, begroede med Rør, i hvilke Stormvinden sang sin hæse, spøgelseagtige Natsang, gik nu atter de tvende Vandrere; som før havde været ene, ad smalle, gjennem Lyng, Stene og Moser slyngede Stier, mod den i Provindsen Sødermandland indtrængende Bugt. Førfærdelige Toner lode dem herfra imøde, som om Hedens Uander sukkede, eller den skrækkelige Alfefonge med sine Døtre, (i det sydvestlige Sverrig og i Danmark ogsaa kaldet Elverkonger og Elverpiger), eller som om Skyggerne af de faldne Helte foer omkring i Stormvind og Regnsfyer, veeklagende over deres tidlige, blodige Død. Det var den mægtige Windbrud, Havets Udslæggelse elskende Herskerinde, der netop kastede Bølger, som uhyre Bjerger mod den skraa Klippestrænt eller rullede dem ind i det sumpede Land, som Drengene en Snebold, der blæste en øresønderrivende Sang paa Sumpenes Rør, der græd sig mæt paa gamle, knarkende Pile og i Klippekløsterne.

Rikke, den stærke Nordlandsdatter, traadte med den kraftige Svensker paa Klippestrænten; de sænkede Faklerne ned i den skummende Afgrund, det sorte Bands Skum sprøitede op paa dem; deres Klæder flagrede i Vinden; rundtom den alvorlige Natdronnings mørke, græsfelige Gevandter, rundtom den lige saa skrækkelige, lige saa gyselige Dødsang, sjungen og spillet af usynlige Magter; kun de, det lyse Punkt høit oppe paa Klippen, lignede de fredelige Uander, som vare komne for at formilde Elementernes Strid.

De bukkede sig og saae ned, da foer der som et Lyn til høire over den sorte Bugt og det brusende Hav og den med Nat omhyllede Strandbred, og strax derpaa bragde et Knald, som gjenlød mange Gange i Klipperne. "Det var fra Skibet," sagde Gyllenhjelm glad til den forskrækkede Rikke, "før mig nedad tilhøire, der maa Strandbredden være fladere."

"Det er den ogsaa," svarede hun, og ledede ham over spidse Stene gjennem et kort Krat ned ad en uvejsom Skrænt. Snart hørte de gjennem Elementernes vilde Larm hilsende Mennekestemmer. I samme Dieblif kom der paa den anden Side Fakler til Syne. Da Kapiteinen kom ned med Bondepigen traf de forneden sammen med hendes Fader og Søden. Fra en Baad kom flere Skibsfolk dem imøde. Med Bonden, Knud Strømsfeld og Søden var ogsaa hiin unge, blege, i en snever fin Jægertrøie klædte Mand, om hvem Franskmanden før talede. Hans Blik havde nogen meget heimodigt og da Kapiteinen spurgte hvorledes det var gaaet ham, værdigede han neppe denne et Svar. Nu blev den døde, kolde Strandbred snart oplivet. Den Efterretning, at man havde fundet en Landsby og Tag fløi fra Mund til Mund, ligeledes Spørgsmaal og Svar, om hvor man var kommen hen og paa hvilket Sted i Landet man befandt sig. Baaden ilandsat endnu nogle Mennesker og disse fortalte dem som havde været fraværende, hvor stærk Skibet havde lidt. Kapitein Gyllenhjelm besørgede endnu noget Mundforraad og Ingredienterne til en god Punsch, og opmuntrede de

Andre til at gjøre det Samme, idet han gjorde dem opmærksomme paa at Grev Magnus Brahe, Sverrigs Rigsdrost og første Rigsraad, netop var paa et af sine Jagtflotte med flere andre, fornemme Herrer, men at han sandsynligviis ikke havde beløvet sig paa saa mange Gæster samt at der ikke var meget at faae i Landsbyen. Denne Erindring forseilede ikke sin Virkning. Man bepakkede sig saa godt man kunde og lod den bandende Skibskapitain samt de larmende Matroser tilbage ved det flemme Arbeide at udbedre det læffe Skib, pumpe det indtrængte Vand ud, o. s. v.

Blandt Selskabet, som sidst havde forladt Skibet stak især en hvidhaaret Olding frem. Han var høi og gik rank. Han var klædt som en riig, svensk Adelsmand. Omendkjøndt hans øvrige Udortes gjorde ham til en Fiirfindstyveaarig, saa vidnede hans livlige Mine dog om dristigt Unglingsmod og trodsigt Sind. Da Gyllenhjelm omtalte Grev Magnus Brahe, blev denne Olding meget opmærksom og tog strax derpaa Kapitainen til Side, for at udspørge ham, om han ikke havde hørt noget Nærmere om den mægtige Rigsdrost.

Jøden hilsede en anden, fornem klædt Jøde som sin Herre, og begge disse gik i ivrig Samtale bagest i Toget som ti til tolv Hoveder stærkt bevægede sig hen ad Landsbyen til, med Fakkeltænderne i Spidsen. Undervejs toge de de fire Tilbageblevne med. Faderen blev baaren af Sønnene. Ikke langt fra Landsbyen kom endelig ogsaa Hellebarderen med Guldsmeden og sluttede sig til Sel-

skabet, som gjennemvædet af Regnen og gjennemblæst af den frygtelige Vind endelig naaede Knud Nielsens fattige Hytte under forskjellige Udbrud af Glæde, endstjøndt Udsigterne til en god Nat ikke vare saa særdeles gode. Man søgte imidlertid at hjælpe sig saa godt det lod sig gjøre. Marthe maatte hente nogle Bræder fra Laden, det stumme Barn bar Træklodse til, og af begge Dele indrettede man Borde og Bænke. Rikke havde endnu forsynet nogle Muslingskaller med Væge og Olie og tændt dem, i Væggen sad en Træsaffel og Dvalmen trak ud gennem det sønderbrudte Vindue. Nogle haarde Sølvstykker, som fra den hvidhaarede Oldings, den blege Jægers og Raspitainens Hænder, faldt i Bondens Knud Nielsens, forklarede dennes Ansigt og ansporede ham til den største Jæver for Gjæsternes gode Beværtning. Bondens Underholdning med Jøden havde desuden opmuntret ham meget; der var opvaagnet Forhaabninger og Tanker i ham, som han agtede at forfølge videre og af hvilke han ventede at vinde et rigt Udbytte. Rikke maatte gjøre en flammende Ild i Leerovnen, saa at den snart glødede, men paa Skorstenen knitrede det lige saa lystigt, en stor Kjedel med Vand hang over Flammerne, den stumme Christine sad ved Siden af eller bar Brændsel til og tilkjendegav ved sine Tegn en saa ualmindelig, Glæde som hun endnu aldrig havde følt i sit Liv. Hun havde heller aldrig endnu seet saa mange Folk sammen i Hytten og det ovenikjøbet saa pyntede, fornemme Folk; Stuen havde endnu

aldrig været saa oplyst, og Forberedelserne i Kjøkkenet lode slutte til en lige saa forunderlig Nydelse for Ganen.

Marthe havde i Stuen paa to Sider redet et høit Straaleie, paa begge de Andre var der Borde og Bænke. Selskabet havde grupperet sig. Paa det ene Hjørne af Straaleiet laae begge Søderne og pluddrede sagte i deres Raadervelst. Bag Herren laae en Vareballe, som Knægten havde slæbt med fra Skibet. I det andet Hjørne havde man lagt den styrtede Mand, Sønerne vare omkring ham, blottede den beskadede Fod og undersøgte den. Flere af Selskabet, som vilde eller kunde forstaae noget deraf, traadte ogsaa til. Man kom endelig oveens om, at den ikke var bruggen, men kun forvreden. Et Par stærke Mand toge fat og under den Lidendes høie Smerstensfrig blev Foden igien trukken i Led og forbunden. I det andet Hjørne, affondret fra de Øvrige, havde den unge, blege Jæger og den hvidhaarede Olding taget Plads, ikke langt fra dem lænede den franske Maler sig ene til Vinduet, og syntes, ubemærket af hine, at lytte til deres, for øvrigt just ikke meget ordrige Samtale. Der var overhovedet noget Hemmelighedsfuldt og Koldt ved Manden. Hans Dine vare overalt, og naar hans Drer ydede ham samme Tjeneste, saa saa han ikke alene, men hørte ogsaa Alt, hvad der foregik i hele Stuen, og vidste lige saa godt hvad Klok Soelskjold pluddrede ved Døren med Guldsmeden, som hvad Kapitain Gyllenhjelm i munter Soldaterlune høit nok forhandlede midt i Stuen med nogle Kjøbmænd og lystige tydske Studenter, som vilde træde

under den unge Kong Gustav Adolfs Faner, hvis Krigshæder allerede gjenlød over hele Europa, og endelig hvad de hemmeligsfulde Føder forhandlede, samt hvad den Beskadigede hvidsfede paa Straaet med sine Sønner. Gyllenhjelm tillavede Punschen og trykkede derved nogle Gange Riffes runde Arm, Hellebarden saa det og spyede Gift og Galde, dog kun imod Guldsmeden; thi de øvrige saa ham dog for fornemme ud til at han skulde have vovet at lade sit onde Lune brude ud over dem. Den dampende, kraftige Drif blev rakt omkring i nogle Leerskaaler og Potter, thi andre Kar vare ikke til at opdrive i Marthes Huusholdning. Enhver af de Tilstedeværende fik sin Deel, Bonden med sin Familie blev ikke forglemmt, "thi," sagde den drifkølstne Gyllenhjelm, "Eidelser og Glæder gjøre Menneſkene lige; de første endnu mere end de sidste; vi have idag udſtaaet Dødsnød ſammen, altsaa lige Kapper, lige Brødre. For Gud og Punschebollen ere vi i Nat Menneſker, imorgen ville vi igjen være Soldater, Kjøbmænd, Studenter, Malere, Tægere, Føder, Haaudværkſvende og hvad vi ellers ſom nødvendig Tilgiot have ſaaet med paa vor Livsreiſe." De Andre iſtemmede denne Tone, kun ikke hine to i Hjørnet, og derſom Kulden ikke havde røſtet deres Lemmer, ſaa vilde De neppe have nippet til Punschen. Udeluſkellen fra den almindelige Glæde fortrød ſaa meget Hellebarderen, der endog af Taknemmelighed for den gode Punsch og den ædle Gævmildhed tilgav Kapitainen, at han, efter at have tømt nogle Skaaler og var omtaaget af Rom-

aanden, pludselig i fuldeste Følelse af sin Vigtighed og sit paa dette Sted gjældende Værd, stod op, greb den fulde Skaal og stred med den hen imod hiin grønne Jæger, der sad ham nærmest.

"Herre," sagde Skjoldknægten med fast Stemme, "J maa være hvem J vil, saa har J dog sikkert et Par Drer, og jeg mener temmelig lange, og maa derfor have hørt, hvad denne Herr Soldat sagde. Har J ikke lagt Mærke dertil eller vil J med Forsæt krænke os? Kort, er J ingen Stympet, saa drif med mig af denne Skaal."

Den Grønne stødte med uvillie Skaalen tilbage; i hans Ansigt udtrykte sig Afsty. Han sagde intet Ord. Men Oldingen foer barst op imod Hellebarderen: "Bort, gemene fordrufne Hund, eller min Kaarde skal skjære Din brede Rygs Læder i Remme, Du Staader!"

"Hvorledes!" freg Soelskjold ophidset af Punschen, "er jeg en Hund! en Staader! J vil slaae mig, Graahoved! Dho! Jeg skal arrestere Eder og lade Eder fæste i Gullet; thi J begynder Klammerie. J skal huske mig. Hele den høigrevelige Domstol er høist fornærmet i mig, og J skal bøde for det. Følg mig! J ere begge mine Fanger! Jeg er Herre og Befalingsmand, Vægter og Hellebardeer! Jeg skal nok tage Eder under Saxen! Grijs! Afsted. Det gaaer til Fængslet med Eder!"

Medens den berusede Spyddrager radoterede saaledes og de Andre, i Særdeleshed Rikke, vare frygtsomme for at den ubøielige Mand skulde tage en lav Hævn paa begge de Fremmede, stod den grønt klædte blege, unge Mand op,

vendte sig til Kapitain Gyllenhjelm, trak ham til Siden og hvidskede ham Noget i Øret. Den største Forundring malede sig i Soldatens Træk; han stirrede Jægeren i Ansigtet, traadte derpaa med smilende Mine ærefrygtsfuldt et Skridt tilbage, nikkede med Hovedet, skred strax tæt hen til Vlof Olofsen Soelshjold og raabte med vred Stemme. "Vil Du øieblikkelig frivillig pakke Dig ud af Huset, Lømmel, eller skal jeg jage Dig ud med min Klinge?" I det samme trak han Sidegeværet saa hurtigt blank og foer saa flinkt og behændigt omkring med det under den forfærdede Hellebardeers Næse, at denne slet ikke gav sig Tid til Forundring over Vindens hurtige Verling, men paa det hurtigste greb Flugten, væltede et Bord med alle Kopper, og endnu ramt af nogle Slag af Hovideemandens flade Klinge, søgte Døren. Men udenfor svoer han frygtelig Hævn og gik kun for at afvente Dagen, og derpaa ødelægge Alle, undtagen sin Ven Guldsmeden og den elskede Rikke.

De Tilbageblevne lode det endnu smage sig; Kapitainen tog nu Deel med i begge de fornemme Herrer's Underholdning, men dog med en paafaldende Bøstedenhed og Tilbageholdenhed, som stak meget af mod hans tidligere Væsen, og i Særdeleshed maatte være meget paafaldende for den lurende Maler, der kun undertiden taledes et Ord med En eller Anden. Samtalen kom snart paa den unge Kong Gustavs roesværdige Egenskaber, hans vise Statsindretninger, hans Seier over den langt mægtigere Konge af Danmark, og Alles Munde flød over af Roes. Ol-

dingen istemmede ikke alle Kapitainens Berømmelser, dog syntes han at see sig meget for, og talede i det mindste ikke med Dadel om Kongen.

De øvrige Gjæster forsamlede sig om en Kjøbmand, som trak en Tobakspibe ud af Lommen og begyndte at ryge, et dengang saa sjældent og overordentligt Syn, at Alt trængte sig om Undermanden, som slugede Ild og udblæste Dampen. Piben gik rundt; Enhver forsøgte at ryge af den.

Guldsmedens Blikke hang imidlertid ved Rikkes yndige Skikkelse med sand Henrykkelse. Den skønne, blonde Ungling overvandt endog saa vidt sin Undseelighed, at han tiltalede hende, og snart begyndte en hjertelig Samtale mellem begge hvori hun udtalede sin Bekymring over den rasende Hellebardeers Foretagende, for hvilket de Andre sletikke syntes at frygte.

Endelig strakte den Ene efter den Anden sig paa Salmen; endog begge de fornemme Herrer saae sig om efter en Hvileplads. Paa Gyllenhjelm's Bink bragte Rikke sin hvide Hovedpude, han rakte den til Tægeren og bredte sin egen Mantel over ham. Saaledes som de havde sadt affondrede, laae de ogsaa affondrede. Gyllenhjelm strakte sig ved Siden af paa en Bænk, og snart vuggede Drømmeguden dem i sine Arme. Rikke slukkede Lysene, da hun strøg forbi Guldsmeden, faldt hendes Uvilkaarligt paa ham og dvælede et Øieblik ved det redegelige, kjære Ansigt. Det blev hende ikke let at vende sig

fra det. Et Suk undslap hendes Bryst, hun vidste ikke hvorfra det kom, og maatte strax derpaa lee ad sig selv. Derpaa gik hun i Kjøkkenet og lagde sig ved den stumme Christine, som var faldet beruset om i Palmen, Faderen og Moderen var det ikke gaaet bedre. Snart lukkede ogsaa hun de skønne Dine.

Andet Kapitel.

Heppes havde den taagede Høstmorgen opladt sine mørke, taaresvangre Dine, førend allerede en Hob, med Spyd og Sværd bevæbnede Knægte droge fra Jagtslottet ned til Landsbyen og saa stille som muligt besatte den sidste Hytte i samme. Men Elof Soelstjold var ikke deres Anfører; han havde skildret de til Landsbyen ankomne Fremmede saa skrækkeligt, at Slotskastellanen Sten Wyrte ansaae det for raadeligt, ikke at anbetroe denne vigtige Forretning i Hellebarderens plumpe Hænder, men meget mere selv erhverve sig Berømmelsen for en saa stor Daad, og Grevens Roes. Den lille, fugelrunde, rødhaarede Karl havde spændt et Pantser om sig, taget et Par dertil ganske upassende Beenstinner paa og sat en forrustet Stormhue paa Hovedet, Alt i sletteste Tilstand; han bar et langt, bredt Riddersværd med Besværlighed foran sig, som en Humlestang, og skreed gravitetisk, svedende under Byrden

af sit Legeme og det derpaa hængte Børge og Baaben, foran den daadlystne Skare, ubekymret om Ølofs Brummen og halvhoie Skjælden, fordi Overbefalingen ikke var bleven ham til Deel. Hans eneste Trost var den, at faae de Fangne i Kost og Pleie, og den Glæde, at hungre Hovmoden ud af den grønne, stolte Jæger, og det bydende Bæsen ud af den brutale Kapitein, overtraf for Diebliffet hans Fortrydelse over at see sig tilfidesat i denne vigtige Sag, hvis Forvikling han dog turde tilskrive sin Klogskab.

Da nu Knud Nielsons Hytte var besat rundt om, stod den fra Top til Taa bepantserede og velforvarede Sten Wytt nogle Diebliffe raadvild, hvad han skulde begynde. Endelig vendte han sig til Hellebarderen og befalede ham at gaae ind og erklære de i Hytten forsamlede Fremmede, at de vare Slotsfogdens Fanger.

"J see engang!" svarede Ølof. "Vil I spise de stegte Raftanier, saa hent dem ogsaa ud af Ilden. Gaae kun selv ind og siig Herrerne det Nødvendige. Havde jeg anført Knægtene, saa vidste jeg nok hvad jeg havde at gjøre."

"Ølof Ølofsøn, jeg befaler Dig at adlyde min Befaling!" raabte den lille Mand, Kirsebærbruun i Ansigtet.

"Adlyd den selv!"

"Ølof Ølofsøn, jeg befaler Dig diebliffelig at adlyde!"

"Nei, for tusind Djævla! Jeg vil ikke! Gjør hvad I lyster, men lad mig uden for Spillet."

"Elof Elofsou, jeg lader Dig selv sætte 'i Hullet. I Knægte, griber ham."

"Jeg hugger en Arm, et Been, eller Hovedet, eller hvad som helst af Enhver, der nærmer sig mig."

"I Knægte, jeg befaler Eder at gribe Hellebarden."

"Jeg gjennemborer den Første, som kommer mig et Skridt nærmere, med Hellebarden. Ved min arme Sjæls Salighed, jeg er ude af mig selv, jeg raser! Jeg stæver Halsen af Eder Alle, dersom I nærme Eder mig."

"I Knægte, jeg befaler Eder at adlyde." Men Knægtene stode som Mure, og rettede deres frygtsomme Blik snart paa Sten Wytts vredebevende, snart paa Elof Soelstjolds spottende Ansigt.

Ved Varmen var Husets Beboere blevene muntre. Rikke kiggede ud af Kjøkkenhullet og saae med Skræk Opfyldelsen af hendes onde Anelse staae for sig. Hastig løb hun i Stuen og sagde det til nogle allerede muntre Gjæster. Kapitain Gyllenhjem havde neppe hørt hvad der foregik derude, saa ladede han sine Pistoler, greb efter Kaarden og styrtede ud. I den venstre Haand holdt han det spændte Skydegevær, med den høire svang han Staalet, stødte Bagdøren op og var med et modigt Hurra tæt paa Fjenden. Og dersom tusinde, svært bevæbnede Folk paa uhyre Stridsheste vare sprængte imod Knægtene, saa kunde ingen større Skræk have raset mellem disse.

Et vildt, rædsomt Forfærdelseskrig undslap de Fleste, deres Dine og Mund bleve pludseligt og uvilkaarligt lukkede høit op, deres Haar reiste sig paa Hovedet; de fæstede Spydene fra sig, nogle styrkede strax sammen og kunde ikke komme af Stedet, Andre kappedes i overilet Flugt. Sten Wyt, rullede hen imod Laden, men Jernvægten, som Legemet bar, hindrede ham i at løbe hurtigt; han vilde netop sætte over Trinet ind i Løen da Gyllenhjelm leende trykkede en Pistol af i Luften. Strax styrkede Sten Wyt sig med det Skrig: "D vee! Jeg er truffen, jeg er død!" hovedfuls ind i Laden, saa at Jerntøiet paa ham bragede og Jorden drøned. Men tillige med ham faldt næsten alle endnu paa Benene værende Knægte, idet de udraabte disse eller lignende Ord, og Enhver følte Smerte paa det Sted hvor han troede sig truffen af den morderiske Kugle; endog Elos Soelstjold plumpede som en fyldt Meelsæk saa lang han var i Gaarden og freeg af alle Kræfter. Gyllenhjelm ansaae det ikke umagen værd at forfølge den flygtende og slagne Fiende, og vendte tilbage i Stuen, for at aflægge Beretning om sit seierrike Feldttog. Efterhaanden som nu en af de Fængne mærkede, at hans dyrebare Liv var forskaaet for det dræbende Bly, reiste han sig og løb nedbøiet derfra for at undgaae en anden Kugle. Snart var Pladsen tom. Kun Elos saa sig frygtssom om, reiste sig derpaa og trykkede sig i Skuret. Der fandt han sin strænge Herre endnu liggende som steendød, paa Ansigtet. For-

færdet over dette Syn rystede Hellebarderen i den harniskklædte Mand, men denne rørte sig ikke. "Stakkels ullykkelige Sten Wyt, maatte I ende saaledes!" sukkede Elos. "Har den fordomte Kugle truffen Eder? Jeg tilgiver Eder af Hjertet, hvad I idag har gjort mod mig og sværger at hævne Eders Død." Den skindede Slotsfoged stlede fra Siden af, saae at hans troe Hellebarder var alene, saae, at en Laare glindsede i den lange Skjoldknægts Dine, og hvidskede: "Jeg er ikke død, Elos!"

Denne foer først forskrækket tilbage og blegnede, men da han saae sin Herre reise sig, forklaredes hans Ansigt, og han sagde med Salvelse: "Herren være lovet, at Kuglen er gaaet Eder forbi!"

"Har Du tilgivet mig Elos?"

"Har I tilgivet mig, Sten?" spurgte de gjensidig med grædende Stemme og Enhver tørrede sig Taarerne af Dinene.

"Tilgivet! Forladt! Vi ville igjen holde sammen. Vi ville igjen være Venner, som forhen," lød det nu fra begge Sider under omme Haandtryk og Omarmelser.

"Maar vi kun først være udenfor! De paa os sikert op og flyde os ned, saasnart vi sætte en Fod ud af Skuret," yttrede Fogden bekymret, og reiste sig sagte paa Armene og Benene, for ikke at gjøre nogen Larm.

"Det er et fatalt Tilfælde, at Ladeporten støder lige til Kjøkkendøren; dersom jeg seer ret, lure de der med ladte Flinten paa os."

"Med Flinten? D. vee! Dersom Herr Greven vidste, at vi skulde omkomme saa elendigt. Endnu kunde han forskaffe os Redning. Ak, dersom han vidste det Seg stakkels ulykkelige Mand! Hvo vil nu blive Slotsfoged efter mig? Men Du er Skyld i min tidlige Død, Elof. Du har anstillet hele den fordømte Affaire, Du har bevæget mig til at drage ud mod disse Menneſkeædere."

"Har I ikke forgangen Nat sendt mig paa Vagt i Landsbyen? Befalede I mig ikke strængt, saalænge Herr Greven opholdt sig paa Slottet, bestandigt at rundere og gjøre Anmeldelse om Alt hvad der mødte mig? Altsaa er I Skyld i min Død! I har ved Eders naragtige Befaling styrtet mig i Fordærvelse; thi uden den var jeg ikke kommen i disse Menneſkeæderes Selskab."

"Men hvorfor trængte Du da ikke instændigere paa mig om Tilladelse til at anføre Knægtene? Hvorfor overlod Du mig Overbefalingen?"

"I taler som i Feber. Behandlede I mig ikke slet da jeg talede om Eders Opførsel? Men I vilde selv høre Hveden som jeg havde saaet. Hjælp nu ogsaa at spise Suppen, som I har været med at tillave."

"Ak, Elof, hvo kunde ogsaa vide, at det var saa ubændige stærke Menneſker, at de vare saa talrige, at de førte Sabler og Flinten, Pistoler og Bæſer, ja vel endog Kanoner med sig? Det skulde Du, som min Ven, op-

rigtigt have sagt mig, og jeg havde sikkert overladt Dig Kommandoen."

"Veed I hvad?" raabte Elos nu hurtigt. "Der falder mig en god Tanke ind. Vi træde her bagved et Fag ud i Leervæggen og krybe igjennem. Der staaer sikkert ingen Fiender, de holde kun Portveien besat. Og førend de bemærke vor Flugt ere vi for længe siden paa Slottet og i Sikkerhed, og Knud tør ikke modsætte sig denne Nødhjælp. Vi befale jo her."

"Guldbarn!" jublede Fogden og sprang op imod Hellebarderen for i glad Hast at omarme ham. "Du er min Engel! Mit Livs Redder! Jeg vil evig erindre Dig, at Du har udklækket en saa kostelig Tanke. Kom til mit Bryst!" Efter om Omarmelse og hjertelige Kys forføiede de dem til Baggrunden af Laden, og huggede med deres Sværd i den bløde Leervæg, som paa den farligste Fiende, indtil de havde boret et Hul, derpaa traadte Elos med sine Elephantfodder Væggen reent igjennem. Fogden smuttede ud som en Maar, Hellebarderen krøb bag efter paa alle Fire, og da en forbigaaende Bonde forundret bød dem en god Morgen, fore de sammen som Espeløv og rendte som om deres Hoveder brændte.

Da de vare komne til Slotsbjerget, standsede Fogden stønnende og sagde: "Hør Elos, nu sende vi en Knægt paa Taarnet for at ringe Storm. Bønderne maa møde med Drer, Leer, Gøtve og Pleieler og drage til Fjeldts mod de fordømte Hundsfotte og slaae dem Alle ihjel.

Ikke sandt?" "Som I vil, saaledes ske det. Den Blege og Soldaten skal mig for Kniven. Men jeg maa først forrette min Tjeneste hos den naadige Herre; thi Herkaberne ville nu være opstandne. Siden vil jeg udbede mig Delov, naar der bliver stormet. Herkaberne ville sikkerlig ogsaa drage med til Slaget. Da ere vi saa stærke, at de Staadere vist ikke skal staae sig for os igjen."

Ankommen paa Slottet, stillede Elof sig med Hellebarde og Skjold, som den gamle Grev Brabes Baabendrager medens hans Ophold paa Jagtslottet, foran de grevelige Gemakkers Døre, og vandrede snart gravitetisk op og ned. Flere af de tilstedeværende Gjæster kom og afslagde Greven Morgenbesøg, Elof præsenterede sit Syn med megen Varm. Pludselig hørtes igjen Fodtrin i den til Bærelset førende Gang og Elof lavede sig allerede til at salutere, da saa han til sin Skræk og Forundring den blege, grønne Ungling, den gamle, solohaarede Mand og Kapitainen staae for sig. Hans Begreber bleve ved dette uventede Syn saa forvirrede, at han syntes at antage, at Slaget allerede var udfægtet og at disse tre vare bragte fangne ind som Hovedanførere, eller at de stærke Mænd allerede havde erobret hele Landsbyen og nu vare ved at storme Slottet, kort, hans Tanker kunde nu være hvilke de vilde, han sænkede pludselig Synet mod de Fremmede, trykkede Dinene til og løb med et frygteligt Brøl løs paa dem. Forfærdet foer Kammer-tjeneren ud af Forgemakket og den gamle Greve med sine Gjæster ud af Bærelset. Kapitain Gyllenhjelm

havde netop pareret den plumpe Mands Stød, som af fuld Hals skreeg: "Røvere! Tyve! Spitsbuber! Mordere!"

Den gamle Grev Magnus Brahe, en ærværdig Olding, med et fjont, furet Ansigt, ilede forundret mod den blege Yngling, og raabte: "Hvilket lykkeligt Tilfælde forskaffer mig og mit Huus den store Ære, at see Eder, min durchlaughtigste Hertug og Herre, her? Vær mig tilfinde Gange velkommen inden disse Mure!"

"Et forunderligt Eventyr, Greve," svarede Fyrsten, "der, som I seer, forfølger mig inden Eders Slot, har revet mig fra det stille Dphold i min Residents og kastet mig til Sødermanland."

"J gjer mig og de omstaaende Herrer meget begjærlige efter at høre. Men tillad dog først at Herr Kantzler Orenstjerna, Herr Rigsraad Gyllenborg, Herr Rigsraad Stalarm, Herr Feldtmarschall Gyllenhjelm, Herr Grev Stjernborg, Herr Skatmester Ribbing og de øvrige Herrer, mine høitærede Gjæster, underdanigst hilse paa Eder."

Fyrsten optog Herrernes Hylding med venlig Hovednikken og fortalte derpaa, efter at været geleidet til Slottets Sale, paa Rigsdroftens Bøn: "J veed, at jeg siden Krigen med Danmark, for det meste tilbringer min Tid med Jagt og Fiskeri. Igaar besteg jeg min Baad, hængsunket i mørke Tanker og styrede uden at agte derpaa fra Bugten ved Norkøping bestandig længere ud i Havet. Men snart greb en heftig Vind mig, Bølgerne reiste sig;

jeg blev dreven langt ud paa det oprørte Hav og sandsynligviis havde jeg lagt under for Stormens Magt, dersom ikke et Skib, som var bestemt til Norkøping havde optaget mig. Men Stormen har kastet det i Bugten her ved Eders Slot, og saaledes er jeg med det Selskab, hvormed Tilfældet førte mig sammen paa Skibet, kommen for at besøge Eder. Men hvor er Greven, hvor er den brave Kapitein, mine ledsagere?" De bleve førte ind.

"Hvorledes, Grev Løvenhoved*), i Sverrig?" raabte den gamle Rigsdrost og med ham de forundrede Rigsraader. Har I erholdt Kongens Tilladelse til at vende tilbage til Sverrig?"

"Nei jeg har ikke," svarede Grev Løvenhoved bestemt. "Sverrigs Mænd, snees og roesbedækte Hoveder, hvis uplettede Adel er saa gammel, som vort Folk, skal den fire og firfjendstyveaarige Axel Løvenhoved, fordi han hang ved sin retmæssige Konge, ydmyge sig i Støvet for den nittenaarige Konge af Sverrig, for en Ungling, hvis Bedstefader rigtignok var Gustav Wasa, en stor Kriger, men tidligere en Greve, som min Bedstefader, Rigmarschallen, hvis Datter Magaretha Løvenhoved var Gustavs anden Gemahlinde. Var denne min Tante ikke Kong Karls Moder og Gustav Adolfs Bedstemoder? Han er udsprungen af Løvenhovedernes Blod, som jeg og Eders Datter, Magnus Brahe, og jeg skulde komme og tilbetle mig en Grav i svensk Jord? Jeg, den livstrætte Diding af den levlystne Ungling?"

*) Løvenhufwud, en af Sverrigs ældste Slægter.

Nei, Benner, saa vidt kan Axel Lovenhoved ikke for-
 glemme sig, saa dybt kan han ikke fornedre sig. Tænk
 ikke saa lavt om mig. Eller vil I, at jeg skal hykle
 for at kunne dø paa Sverrigs Grund? Det kan jeg ikke.
 Jeg er flygtet til Polen til min retmæssige Konge. Men
 jeg kan ikke dø i Polen, jeg kan ikke mere leve i Polen;
 jeg maatte tilbage til mit Fædreland. Jeg hørte Mag-
 nus, at Gustav Adolph vilde formæle sig med Din
 Datter, at han vilde ophøje hende paa Sverrigs Throne,
 at han igjen i Din Ebba vilde forherlige Lovenhove-
 dernes ædle Blod som flyder i ham selv, forenet med den
 lige saa ædle som gamle Slægt Brahe, i hele Sverrig fel-
 ret lige med Navnene Wasa og Lovenhoved. Da, tænkte
 jeg, vil Gustav ikke vise nogen Lovenhoved fra Sver-
 rig's Kyster, som der vil tilbringe sine sidste Dage. Jeg
 indstibede mig. Her er jeg. Men bede, nei bede Kon-
 gen kan jeg ikke."

Oldingen taug. Hans Ord havde — omendstjont
 paa forskjellig Maade — grebet Alle, dog blev man taus
 rundtom undtagen Feldtmarschall Gyllenhjelm, der venlig
 havde hilset sin fra et kongeligt Erinde i Tyskland til-
 bagevendende Brodersøn og lod sig fortælle meget af
 ham.

"J tale ikke et Ord, og byde mig ikke velkommen i
 Eders Midte, endstjont I Alle ere yngre end jeg, og
 jeg ikke staaer tilbage for Nogen i Kjærlighed til vort
 fælleds Fædreland," vedblev den gamle Lovenhoved.

"Siden et og tyve Aar har jeg ikke seet nogen af Eder, og I har intet Ord for mig, fordi jeg ikke kan ydmyge mig. Saa anraaber jeg da Eder, Hertug af Gothland, I som er min Fætter, saa vel som Gustav Adolph, sig disse Mænd Eders Mening, Hertug Johan."

"Jeg kan ikke dadle Eders ædle Tænkemaade, Grev Løvenhoved," svarede den blege, grønklædte Yngling. I er flygtet til min Broder Sigismund i Polen, og at han var den retmæssige Konge af Sverrig vil og kan Ingen nægte; thi han var Kong Johan den Tredies ældste Son. Det svenske Folk har forkastet ham som uværdig og satte Karl den Niende, min Onkel, paa Thronen. Karl var Eders personlige Fiende, Greve; det vide vi alle. Det havde kostet Eders Hoved, dersom I under hans Regjering var vendt tilbage til Sverrig. Gustav har arvet hans Dyr, ikke hans tyranniske Haardhed. Jeg vil tale for Eder med min Fætter, Kongen. Gaarsdagens Skjæbne skal ikke omsonst have ført mig saa forunderligt sammen med Eder." Disse Hertugens Ord opmuntrede Alle, og man traadte efterhaanden den tilbagevendte Emigrant nærmere.

Udenfor havde imidlertid Husets Tjenere og Gjæsterne forsamlet sig om den dødblege, paa alle Lemmer bævende Elaf Soelstjold. Den beklagelsesværdige Mand var faldet med Ryggen mod Væggen, stirrede som en Vanvittig hen for sig og holdt sine til Jorden sænkede Baaen krampagtigt omspændte. Han lod sig gjentagne Gange nærne

de Fremmedes Navne, som han havde attaqueret saa heftigt, men strax derpaa spurgte han igjen, som om han var slagen med Forglemmelse, eller som om han maatte tvivle om Sandheden af sin frygtelige Feiltagelse. "Sig mig, hvo vare de høitærede Herrer? Ved min arme Sjæls Salighed, sig mig det!" Og naar nu Svaret fulgte: "Hans høifyrstelige Durchlauchtighed, Hertug Johan af Ostgothland, og Hans Herlighed, Herr Greve Axel Levenhoved, samt Kapitain Erik Gyllenhjelm," da foer det hver Gang som en dødelig Skræk, som Fortvivlelse og Dødensød over den stakkels Baabendragers blege Ansigt, hans Dine tabte al Glæde og hans Lemmer tilsidst al Kraft; han gled med det Udbrud: "O, jeg forlorne Mand!" ned ad Bæggen, og blev deeltagelsesløs siddende, ubekymret om det modvillige, skadesfro Tjenerskabs hemmelige Gnisen og Latter, hvilket verelviis fortalte hinanden Klops Forseelse, forstørret og forværret.

I denne Stilling fandtes den Trøstesløse af Deeltageren og den Medskyldige i hans dumme Streg, Slotsfogden Sten Wyt, som vraltede hen over Gangen og med fremhængende Dine hvinede: "Er det sandt, hvad mine Drer have hørt, eller har man kun villet iksjænke mig Døden? — Åh, Jesus Kristus! Jeg seer det paa Klok Soelkjolds til Jorden fastede Skikkelse, at Rngtet ikke har løiet og at vor Undergang er uforanderlig besluttet. Stakkels Klok, og tre Gange ulykkeligere Sten! er det kommen saavidt med os? Maa vi virkelig dø?"

Hellebarderen foer iveitret, som om Døden allerede havde ham ved Haartoppen og hylede: "Dø!" saa at Alle fore forfærdede tilbage.

"Elof, Du havde før en stor Tanke, som reddede os Livet; Elof, jeg kan gjengjælde Dig med lige Mynt. Ogsaa jeg har en stor Tanke, som skal gjenvinde os Livet. Kom, Du er vel kun min Knægt, men vi ere Lidselseskammerater. Det vilde være let for mig at skyde al Skyld paa Dig, og, idet jeg traadte paa Din Nakke og ganske undertrykte Dig, at redde mig; men Du skal sige, at Sten Wyt er taknemmelig og erkjendtlig og ikke alene Din Herster, men ogsaa Din Ven i Lykke og Nød, i Soelstin og Regn. Staae op, Elof, og ræk mig Din Haand! Saa! — Nu gaaer Du med mig i vor naadigste Herres Bærelse, der kaste vi os for den durchlaughtigste Herr Hertugs Fødder, som maa ansee Din ubegribelige Dumhed for, Gud veed hvad? og anraabe om vort Liv."

"Det skee!" sagde Elof og en Straale af Livshaab glindsede igjen paa hans Ansigt. Dørene bleve oplukkede; nedbøiede og med foldede Hænder, som et Par Bodfærdige, traadte de ind. Selskabet saae forundret paa dem; dog førend endnu Nogen kunde komme til at spørge hvad dette forunderlige Optog skulde betyde, laae begge Supplikanterne allerede for Hertugens Fødder og raabte "Naade! Naade! Skjænk os Livet!"

Hertugen lo og Kapitain Gyllenhjelm fortalte paa

Forlangende den pudseerlige Foranledning til dette sælsomme Optrin.

"De ere dragne ud med Spyd og Landser, for at gribe mig," sagde Hertugen, "men det være dem tilgivet; kun ønsker jeg, at dette lange Menneske lærer lidt mere Levemaade. Paa Eders eensomme Jagtslot, Greve, vil han vist kun vanskelig finde Leilighed dertil; den ny Krigsflamme, som luer mod min Broder Sigismund af Polen og de halsfarrige Moskovitter, behøver mange kraftige Arme til at rage i Jlden. Min Fætter, Kongen, kjober saadanne Knægte som denne, for store Summer i Udlandet; aftræd ham denne, Greve, for at den uhosflige Knægt kan blive lidt afhøvlet og afflebet, hvilket i Krigen og Feltleiren skeer af sig selv. Kapitain Gyllenhjelm kan strax stikke ham under sit Kompagnie og behørig øve ham i Baaben, som han endnu kun pleier at haandtere meget ubehændigt."

"Dersom det kun lykkes, med Baabenøvelserne ogsaa at lære ham at holde Stand lige over for Fienden?" lo Kapitainen spottende. "Dog paa min gode Villie og haarde Stokkeprygl skal det ikke mangle, for pligtskyldigst at efterkomme Eders Durchlauchtigheds høie Befaling."

"Den uopdragne Krabat er hermed overgivet til Eder, Kapitain," sagde nu Grev Brahe til den unge Gyllenhjelm. "Jeg beder Eder, lad denne gamle Kalv engang daglig afprygle, og lær ham paa saadan haandgribelig Maade efterhaanden mores. Skolepengene vil jeg med

Glæde betale, naar I sender mig ham veldresseret tilbage; bliver han skudt ihjel, saa er der ikke tabt noget ved ham. Pak I der nu og gjør Dig marschfærdig Vlof Soelstjold; med Dig, Sten Wyt, skal jeg siden tale." Den lille runde Slotsfoged væltede sig, forkrækket over de sidste Ord, baglænds ud af Døren, og til Latter for alle Tilstedeværende vraltede Vlof bag efter ham paa Ræene.

Den gamle Rigsdrost indbød endnu Hertugen af Gothland til en Jagt, og denne modtog Indbydelsen med den Betingelse, at der strax blev assendt et ridende Bud til Norkøping, for at berolige hans sygelige Gemahlinde over hans Forsvinden. Selv skrev han nogle Linier til hende, for at hun kunde overbevise sig om at han levede. Afreisen til Slottet Rosenberg blev opsat til om Aftenen. Derpaa vilde man rejse hele Natten, for endnu at kunne hvile nogle Timer paa Rosenberg og derpaa være ret munter og oplagt til at bivaane den allerede anordnede Fest. Afreisen kunde ikke opsættes længere, ellers vilde Selskabet være kommen for sildigt til Rosenberg, hvor Kongen med sin Hofstat havde lovet at indtræffe allerede næste Middag.

Jagten blev anordnet. Hestene stode sadlede og de ridderlige Herrer gik netop ud, for at svinge sig paa dem, da den franske Maler viste sig udenfor Slotsgaarden med nogle Malerier under Armen og med anstændig Hilsen gik hen imod Selskabet. Han vendte sig med fransk Blirlighed, der dog ikke havde det svageste Ansøg af

Maragtigt ved sig, først til Hertugen og sagde med hiin indsmigrende Tone, med hvilken Jordens Store saa gjerne høre sig tiltalte: "Af dette Slots Kastellan er jeg nylig, saa behageligt som nogenfinde i mit Liv blevet overrasket med den glædelige Efterretning, at den overordentlige Vre igaar er blevet mig til Deel at være sammen med Hertugen af Gothland. Forund mig, Sire, at min — omendstjændt usuldkomme — Kunst, tilbørlig takker Eder for den høie, nydte Naade, som er blevet mig til Deel ved Eders venlige og nedladende Underholdning"

"J har intet at takke mig for, Monsieur de Change, dog er jeg ikke utilbøielig til at see Prøver paa Eders Kunst og i Gjerningen ogsaa nysgjerrig efter at erfare, hvilken Tak Eders Kunst havde udtænkt, i det Tilfælde J virkelig skyldte mig den."

"Det vilde være mig en Lykke, hvis Lige jeg ikke kunde rose mig af, dersom Eders Høihed, Sire, vilde have den Naade at tillade mig Udførelsen af den Idee, som nylig er bleven levende i min Aand."

"Saa lad høre, Monsieur de Change, og dersom det gefalder mig, hvad J nylig har udflettet, saa vil jeg gjerne bestille Maleriet hos Eder."

"Jeg maler Eder to Stykker, Sire. Paa det første seer J det oprørte Hav, en mørk Dag hænger fra Himlen paa de sorte, taarnhøie Bølger, gjennem hvilke et Skib jages. Paa Fordækket af samme vil J see be-

kjendte Skikkelse, som kaste det reddende Loug til en
 hoi Mand, der alene, og ledet af Guds undervirkende
 Haand, er spjættet gjenem det oprørte Element paa en
 spag Fiskerbaad. Det andet er et Natstykke, til høire
 og venstre seer I to fremspringende Klipper, de hænge
 fra Strandbredden i Havet, som mellem dem byde en be-
 quem Landingsplads. Der ligger et ilde tilredt Skib,
 Paa Klippen tilhøire seer I en ædel Fæjer med en Fakkell,
 bag ham en Bonde og en Jøde. Paa den anden Klippe
 staaer en yndig Bondepige med hiin unge, kraftige Ka-
 pitain og lyse ned i Havbugten. Jeg vil male Alt efter
 Naturen, Egnen og Hovedpersonerne, og er derved saa
 lykkelig at turde unde min Ubetydelighed en Plads paa
 Malerierne, paa hvilke Eders Gæthed vil glimre som
 første Stjerne."

Hertugen smilede selvbehageligt. "Lad mig see hvad
 I der har medbragt."

"Det er gamle Prøvestykker, som jeg pleier at føre
 med paa mine Reiser, uden Værdi, og kun for at jeg
 kan forevise noget. Der er noget af enhver Genre, et
 et qvindeligt Portrait, et Landskab, et Jagtstykke og en
 historisk Composition." Hertugen tog det sidste Malerie
 først og saae med Opmærksomhed derpaa. "Hvad er det?"
 spurgte han derpaa raff.

"Det er Keiser Karl den Femtes Abdication til
 Gunst for hans Broder, Kong Ferdinand."

"Stykket behager mig," sagde Hertugen hen for

fig og stirrede med ufravendte Bine paa det. Han kunde ikke stille sig fra det. Endelig rakte han det til en ved Siden af staaende Herre og greb efter Landskabet. Til høire et Krat, til venstre en høj Klippe, der bestrylles af Havet, som var synligt i Baggrunden. Paa Klippen sad en Søger og en Dame paa en Bænk, med Hænderne slyngede i hinanden og syntes at betragte Havet. I Middelpunktet var et kjønt Landsted med de dertil hørende Aulæbygninger, herlige, grønne Græsgange fulde af græssende Hjørder, en Flod, som slyngede sig gjennem Slotstets Hauge og Fællede til den blaa Sø, paa hvilken et Skib styrede derfra. Paa Himlen glødede Aftenrødmene. Hertugen havde neppe kastet et Blik paa Billedet, førend det trak ham feberagtigt om Læberne og en flygtig Rødme overfløi hans Ansigt. Hans Blik irrede fra et Punkt af Billedet til det andet, hans Mund fortrak sig krampagtigt, Ansigtet blev igjen overtrukket af en Blegghed, der var endnu mere dødfarvet end den sædvanlige. Det lod nogle Gange, som om han vilde sige Maleren noget, men han befjæmpede sig, nedslugede Ordet og gav Billedet tilbage. Hastig greb han efter Tugtstykket. Han havde neppe seet paa det, saa blev hans Bevægelse endnu synligere, og da Ridderen ved Siden af ham forlangte Landskabet af Maleren, sagde han til den Første: "Jeg beder Eder, lad det være! I skal see Stykkerne hos mig, jeg vil afskjøbe Monsieur de Change dem." Ingen strakte nu Haanden ud derefter. Hertugen foer med Haanden over Ansigtet og saae igjen paa Billedet, paa hvilket en

Jæger og en Dame i Jagtflæder, begge til Hest, forfulgte en Hjort. Han vinkede, Maleren forstod det og holdt Portraitet hen, Hertugens Dine funklede. En op-
høiet, blondlokket, yndig Pigestikkelse i Jægerdragt, i
Bryststykke, var det Trykkeri, som virkede saa mægtigt
paa ham. "Godt truffen!" mumlede han og gav begge
Stykker tilbage.

"Bring mig dem imorgen til Stockholm; I veed
jo, at jeg kun har reddet det nøgne Liv. Der vil
jeg nok blive enig med Eder om Handelen." Dermed
svang han sig paa Hesten og sprængte ud af Porten.
Maleren hilsende de andre Herrer høflig, erkyndigede sig
om hvem der var Grev Brahe og bad derpaa denne
med ziirlige Ord om Tilladelse til at turde male hans
Datter, Grevinde Ebba, Sverrigs tilkommende Dron-
ning. Greven lovede det og anmodede ham om, om Af-
tenen at slutte sig til Reiseselskabet og indtil den Tid, at
tage Kvarteer i Slottet. De ridderlige Jægere vare alle
ude af Porten paa een nær, Rigsraad Oluf Stalarm.
De Change nærmede sig ham.

"Tor jeg troe mine Dine, Pater Kaverius?" sagde
Rigsraaden forundret.

"Jo I tør," svarede Maleren, og fortrak den snævre
Mund til et modbydeligt Smil. "Sig, hvor kan jeg
en halv Time tale ubemærket med Eder under fire Dine?"

"Gaae til det Sted, hvor Skibet, paa hvilket I an-
kom med Hertugen, landede. Nogle tusinde Skridt ind

i Landet sænker Skoven sig ned i en Tunge. Jeg vil paa Jagten ubemærket bortfjerne mig fra Selskabet og komme til hiint Sted; vent mig der." Rigsraaden reed hurtigt efter de andre, Maleren stod nogle Dieblikke eftertænkende; hiint bittre Smil vendte endnu engang tilbage paa hans Læber, derpaa gik han rast bort til Landsbyen, satte igjen sine Malerier i Knud Stråmsfelds Hytte, og søgte derpaa det betegnede Sted. Han havde endnu ikke ligget længe under Skyggen af en Eg, skjult bag Buske, da han hørte Mennekestemmer, og saa begge Jøderne og Bonden Stråmsfeld komme op fra Havbugten. Maleren trak sig tilbage i de tættere Buske og lyttede med spændt Opmærksomhed til de Ord, som hastigt bleve verlede mellem de tre Mænd.

"J kunne slet ikke forseile Træet," sagde Knud, "thi det staaer neppe ti Skridt inde i Skoven og er det stærkeste i hele Omkredsen. Naar J om Natten kommer ind, saa hold Eder kun altid tilvenstre. See her er det."

"Men vil det ogsaa være godt at bestige?" spurgte Jødeknekten.

"Du maa lære at bestige det, og var det end saa høit som Babels Taarn," sagde Herren.

"Hvorledes skal jeg kunne bestige det, naar jeg ikke veed hvordan jeg skal bære mig ad? Jeg vil brække Hals og Been.

"Jeg vil jo vise Dig det," trøstede Knud Knekten.

Snart derpaa saae Maleren Bonden flattrer op ad en tyk Eg. Jødeknekten fulgte ham som en Kat. Foroven forspandt de. Efter nogle Minutter vendte de tilbage og gik igjen ned ad Dalen.

"Men Træet maa være flere Bønder bekjendt," bemærkede netop Jødeherren tæt ved Maleren, "og de ville undertiden komme og besøge det."

"Om end En og Anden kjender det, saa er Stedet dog udfreget og i Særdeleshed Træet. Thi man fortæller, at Alf kongens Døtre dandse her og bo i Træet."

"Saa sandt hjælpe mig Gud, jeg veed ikke hvad det er for en Rønge."

"Det er en Aand, som i Dæmringen og om Matten stiger op af Elvene og drager omkring ved deres Breder. Ikke alle Dine kunne see den, og de som ikke kjende den, troe at det er Taagen, som i lange Striber drager over Sumpe og Heider."

"En af Jakobs Stamme vil ikke kunne see dem."

Deres Stemmer hændede; snart vare de fjernede for Malerens Dine. Denne reiste sig, sneeg til det tykke Egetræ, fandt paa de inderste Grene af samme et Trin og spang sig, gribende en af de øverste Grene, let op. Da han var ovenpaa, opdagede han ikke andet end at Træet var rummeligt huult og at man let kunde stige ind i det Indvendige af det. Dog enkelte Ord, som han

Aftenen iforveien havde forstaaet af Tødens Underholdning, sammenholdt med denne Opdagelse, gave hurtigt den snu Speider Oplysning om Tødens Forhavende.

Neppe var Maleren igjen kommen ned, saa hørte han Hovslag, og efter nogle Dieblkke stod Rigsraad Stalarm for ham. Hesten blev bunden i Krattet, begge Mændene rakte hinanden fortroligt Hænderne og gik derpaa rundt omkring, for at see til, at Ingen var i Nærheden, som kunde betroe dem.

"Men hvad vil I selv, Pater Xaverius?" udbrød endelig Rigsraaden. "Jeg mener dog, at mine Breve til Warschau just ikke have givet at forstaae, at Eders personlige Virken her var gavnlig."

"Det mindste Kul lader sig blæse til Flamme," svarede den Anden, "hellerikke tør man trættes i at udbrede Guds Rige. Bore Bestræbelser i dette Land bare allerede engang gode Frugter. Vi saae jo allerede Antichristens Rige vakle, hvilket han med Djævelens Bistand saa hurtigt har opbygget sig i disse nordlige Stater. Vor Kirke udbredte sig allerede mere og mere og opreiste en Søile efter den anden til sin Støtte, da maatte Polakernes ullykkelige Valg bortføre Sigismund og den store Posssevins*) Frugter bleve traadt i Støvet af Karls

*) En berømt Jesuit, som lange opholdt sig ved Johan III Hof i Øverrig.

rasende Tyranner. Hvorfor skal Himlen ikke igien have tiltænkt os hvad vi have tabt? Kong Sigismund kan endnu faae sin retmæssige Arv, Sverrigs Krone tilbage, og vi igien opbygge vor ødelagte Kirke. For Gud er ingen Ting umulig, og Mennesket maa aldrig trættes i at forfølge store Diemeed. Min Ordenspligt byder mig iøvrigt, ikke at spørge men at adlyde taus. I har skrevet til Kongen, at Gustav Adolphs Formæling med Rigsdrostens Datter nødvendigviis maa fremføre en Spænding mellem den unge Konge og hans Moder, saavel som de ældre Rigseraader, at Rustningerne mod Polen og Rusland opvække stor Utilfredshed i Landet, at Herrerne vare hoist uvillige over det forestaaende Feldttog til Rusland, at Landet var saa udtømt, som endnu aldrig, at Gustav Adolph havde opsat sin Kroning til den russisk-poliske Krigs Tilendebringelse. Alle disse, os af Eder og nogle andre Tilhængere af den retfærdige Sag, meldte Omstændigheder, ere saa gunstige for os, at jeg erholdt Befaling til ufortøvet at begive mig til Sverrig og her efter Evne at virke for Guds Rige. Himlen selv har ledet mig, paa det stormende Hav bragt mig sammen med Hertug Johan, hvem vi regne særdeles paa, og ført mig herhen, hvor jeg uventet træffer Eder og flere tro og hemmelige Tilhængere af deres retmæssige Konge."

"Det er sandt," sagde Scalarm med noget mindre Frygt i det platte Ansigt. "Halvdelen, om end ikke den største Deel af den gamle og mægtige Adel er endnu bestandig vor Kong Sigismund tro hengiven. Ifkun

Karls blodige Mordsværd tilbageholdt deres Uvillie. Gustav Baners, Erik Sparres, Sten Banners og Thure Vjelkes tro Blod var i for frygtelig, frist Grindring."

De have offret deres Hoveder paa Skaffottet for en stor, ædel og tetfærdig Sag," trostede Jesuiten. Deres uskyldige, for Fædtenelandet og dets retmæssige Konge udøste Blod skulde ikke saa længe have raabt om Hævn. For to Aar siden, da Karl døde, da den Dreng, som nu saa hurtigt er modnet til Mand, besteg den svenske Throne, da vare Paterne Aurelius og Ximenes her, da havde Hævnens Time flaaet. Men da angrebes alle I, som falde Eder vore Venner, af en forunderlig Paroxysmus og Patriotismus. — Mod de Danske! Mod de Danske! andet hørte man ikke. Gud, de Danske ere besejrede, men hvad har den Sejer nyttet os? Den har kun skadet os; thi Gustav Adolph har derved befæstet sin vaklende Throne. Lykkes det ogsaa den driftige nittenaarige Yngling at besejre Russerne, slaaer han ogsaa Polakkerne, der desværre ikke staae paa den bedste Krigsfod, saa er Alt tabt for os. Altsaa indseer I vel selv, at det nu er det rette Tidspunkt til at handle,"

"I har Ret," svarede Stalarm og i hans intetsigende Ansigt var der faldet en Lysstraale. "Jeg har ikke tænkt mig Alt saaledes, som I der oplyser mig om det. Det er i Grunden ærgerligt, naar man med Vre bærer et graat Hoved, at maatte lade sig regjere, befale og vil-

faarligt behandle af en Dreng, der endnu har med Cicero at bestille. Ja det er oprørende, hvad denne sig saakaldende Konge, der endnu ikke har lært moros, tillader sig mod ærværdige Mænd, siden han ved Hjælp af den hollandske Kjøbmand Kabeljan har slaæet de Danske. Han gjør hvad han vil og spørger ikke engang Rigsraadet om dets Anskuelse og Mening, som om han ikke skyldte Noget paa Jorden eller i Himlen Regnskab. Af hans Fæder kunde man snarere lade sig Saadant gefalde, han var en bedaget Mand og hans Bæsen Majestæt, hans Gjeringer strænge, men den unge Raps af Konge lader saa venlig, saa elskværdig og dog er hans Villie uforanderlig fast. Har han ikke foretrukken den unge, næsvise Axel Orenstjerne for alle os bedagede Mænd og udnævnt ham til Rigskantsler! Saadant noget er uhørt i den svenske Historie. Vi maa bøie os for Drengene, der neppe ere undløbne Skolemesterens Tugteris, vi Mænd af Fortjeneste maa adlyde Drengene, som om Natten drage omkring paa Kjerlighedsæventyr og om Morgenene bringe deres Mælebrødsansigter i Rigsraadet, gjøre dem vigtige og opblæste, som om de hele Natten ikke havde gjort andet, end speculere paa Statens Vel, og tilsidst løber Alt ud paa, at De kun har befolket den med en Sjæl mere."

"J erkjender det Nedværdigende i den ydmygende Rolle, som J maa spille under Drengekongen, og dog frygter J for at række en Haand til at forjage ham fra den stjaalne Throne. Lad ham kun blive nogle Aar ældre, lad hans Krigshæder kun blive endnu større, og In-

gen formaaer da mere at anfægte ham. Hvor ganske anderledes vilde Eders Lod falde under Kong Sigismunds milde Scepter. Det svenske Rigsraad vilde strax af ham erholde samme Værdighed og uindskrænkede Frihed som det polske Senat; da gjaldt dog den enkelte Mand noget og hans Villie maatte respekteres af Kongen. Men hvad ere I nu? Skyggemennesker! Legetoi i en overmodig Drengs Haand, Duffer, paa hvilke han hænger sine brogede Pjalter, for derved at gjøre sin kongelige Pragt mere iøinefaldende."

"I har Ret! Naar I fremstiller Sagen saa levende og sandt, Pater Kaverius, saa faaer den et andet udseende og seer meget lysere og friskere ud. Men sig mig, hvorledes vil I nu begynde det?"

"Det er min Sag, Herr Rigsraad. Eder beder jeg i dette Lands retmæssige Konges Navn, og i vort hele Broderskabs Navn om den Gunst at I hemmeligt og omhyggeligt vil forske efter dem, som ere vor retfærdige Sag hengivne, og foranstalte nogle hemmelige Sammenkomster i Stockholm i Eders Huus; i Provindserne skal jeg nok selv sørge for Forsamlingssteder. Soldaternes Medbydelighed for det liflandske Tog giver os Kong Gustav Adolph i Hænderne. Saasnart de ere landede der, ville nogle af vore Brødre indfinde sig eller vente dem. Medens Kongens Fraværelse bliver Revolutionen fuldendt her, og vi ere Mestere baade der og her.

"Og jeg Rigmarschall," smilede Stalarm selvbegelig. —

"Det er en Sag, som forstaaer sig af sig selv."

"Jeg mærker, at I har gjort en god Begyndelse med Hertug Johan."

"I det mindste har Musen allerede lugtet til Glæfket, og jeg haaber, den vil snart bide paa. Grevinde Lodoiska havde et fortræffeligt Indfald, at medgive mig disse, af hende selv malede Billeder."

"Er det den polske Grevinde, som opholdt sig paa Svante Stures Slot Bärmeland og i hvem Hertug Johan skulde have forelsket sig?

"Det er hende. Grevinde Lodoiska er en af de herligste, qvindelige Skabninger, udstyret med alle Yndigheder, som formaae at sætte et mandligt Hjerte i Tyr og Flamme, og som hænger ved Christi alene saliggjørende Kirke, med helligt Sværmerie. Hun levede for tre Aar siden paa Stures Slot; Hertugen saa hende paa en stor Fagt og forelskede sig i hende. Hendes Kjærlighed vandt snart hiint tungsindige, romantiske Anstreg, som formaaer at fængsle Hjerter uopløseligt. Hertugen lovede Grevinden Egteskab og det var sikkerlig lykkedes hende, at ombende ham til den katholske Kirke og gjøre ham mere hengiven for sin kongelige Broder Sigismunds Sag, dersom Karl, der maatte have faaet Underretning om Johans Kjærlighed til Polakinden, ikke havde stillet ham i Spidsen for en Hær mod de Danske og snart derpaa lagt paa Baaren. Gustav Adolph

havde god Grund til at overhobe Hertugen med Gunstbevillinger og af overvættets Naade at paatvinge ham sin Søster Marie; thi Johan havde jo nærmeste Ret til den svenske Throne og maatte afstaae den. Den Svage gjorde det og erholdt til Tak den heftige Marie, med hvem han, som vi noie veed, lever meget ulykkelig. Lodoiska vendte tilbage til Warschau; hun lever nu æret ved vor Konges Hof, for Kunster og Videnskaber, og har selv udkastet de Malerier, som jeg ganske særdeles har bestemt for Hertugen. De forseilede ikke deres Virkning."

"Men vidste I, at den fremmede Yngling var Hertug Johan, da I, som I selv sagde, først erfoer dette af Slotsfogden, og da havde I jo dog Billederne hos Eder."

"Ikke andet end Forstillelse, min Ven. Jeg vidste allerede igaar Aftes, hvem alle mine Rejsesamfundere vare, hvor sagte de endog underholdt sig med hinanden. Desuden har jeg ogsaa flere Gange seet Hertugen som Dreng og jeg havde en Aelse om hvem han var, da vi reddede ham fra Stormen i vort Skib."

"For Eders Snubed strækker jeg Tanen. Men hvad agter I nu at gjøre?"

"Det indgiver Helgene til rette Tid. For alle Ting er det nødvendigt, at Spændingen mellem Dronning Christine og hendes Søn Gustav Adolph kommer til formeligt Brud. Og det bevirke vi ved Kongebruden

Elbba Bræhe. Christine selv maa ophidse Rigsraadet og de Fornemste af Folket mod hendes Søn. Borgerne og Bønderne sukke under den utaalelige Byrde af Skatterne. De ere let lokkede ved Løftet om en forholdsmæssig Skattefrihed, og giver Himlen Lykke, hvilket for vor retfærdige Sag ikke er andet end at formode, saa sidder Kong Sigismund til næste Aar paa sin Faders Throne, paa Sverrigs Throne."

"J indgyder mig stor Tillid. Da J reiser med til Rosenberg, saa ville vi i disse Dage endnu ofte faae Leilighed til at tale hemmeligt sammen, og jeg kan tilføre Eder mangan Ven og Tilhænger, som vil glæde sig ved Eders Ankomst. Nu maa jeg til Jagtselskabet, at ikke min lange Fraværelse skal vække Opsigt."

Stalarm besteg igjen sin Hest og var snart forsvunden bag Træerne. Jesuiten saae smilende efter ham og sagde derpaa halv høit: "Blinde Værktøi i mine Hænder, skæbnelige Potte, hvori jeg koger mit Arkanum, og som jeg sønderslaaer, naar jeg har kogt hiint og hældet det ud! Fjantede Daare; som mener, at vi kunde bruge et Fæhoved til Rigmarschall! Først fri Bane, saa ned med Drmen, som har hjulpen os at bryde den!"

Baldhornenes fjerne Klang forkyddte, at Jagtselskabet var indbudet til Middagstaffel paa den grønne Jord; Jesuiten strøg sig over Ansigtet og ilede til Slottet, for efter Mulighed at pleie sit Regeme godt. Kof og Kjæl-

dermester vare snart til hans Tjeneste og begge overbeviste sig om, at den graahærdede, franske Maler med det røde Ansigt, forstod fortræffeligt at leve.

Da han havde spist, forsoiede han sig atter ned i Knud Stråmsfelds Hytte. Medens Marthe var gaaet til Markarbeidet og Knud var løbet omkring med Søderne, havde Rikkes gestjæstige Haand med den lille, stumme Christines Bistand igjen jævnet den Uorden, som den forrige Nat havde anrettet i Hytten, og Stue med Bord og Bænke, og Kjøkken med Kjøkkentoi skinnede atter, skuret med reent Sand.

I Hjørnet af Stuen stod et underligt Staffelié, som Maleren tidligere havde flaaet sammen af de Bræder, der Matten før maatte tjene som Skjænkeborde og Bænke. Hans behændige Haand havde ogsaa tømret en Ramme sammen, saa godt det vilde gaae af hiint Træværk, og spændt Lærred derpaa. Pensel og Palet laae smukt sammen paa Bordet, og paa Lærredet var allerede Anlaget af Rikkes Ansigt. Af alle Gjæster, som om Matten vare blevne herbergerede her, var ingen anden end Maleren tilbage. Endog den paa Foden saarede Mand havde hans Søner ført bort paa en Hest.

Maleren traadte ind. Rikkes venlige Ansigt tilnæfede ham velkommen; hun dreiede sin Teen hurtigt, medens den Stumme vandt den fine Traad af en fuld Teen paa en Vinde.

”Er Guldsmeden ogsaa borte?” spurgte Maleren.

"Han er gaaet, Herre, fordi I blev ham for længe borte og han vilde gjerne endnu idag naae sin Fødeby. Han har nok en lang Vej dertil."

"Det er umuligt for ham tilfods at naae Upsala; der maa herfra være en ti Mile dertil."

"Han vil hellerikke gaae tilfods. Han reiser for det meste til Soes over Mälaren, derpaa leier han sig en Hest, sagde han til mig."

"En Haandværksvend, som reiser hjem og leier en Hest? Det klinger underligt. Sandsynligviis maa Herr Papa vel siden betale den."

"Troe ikke det, Herr Maler. Guldsmeden havde mange Penge. Han har selv kastet mig en haard, dansk Daler gjennem Vinduet ind i Stuen; thi jeg kunde og vilde ikke tage noget af ham."

"Du har dog vel taget Pengene af de andre Herrer."

"Ak! Det var vel ikke skeet, dersom vi ikke havde trængt til dem. Desuden have de Alle paatrængt os Pengene og forsikket, at de kunde undvære dem. Men min Fader sagde, at han havde erholdt saa meget, og at der ved de Fremmedes Besøg var aabnet ham saa herlige Udsigter, at han haabede i kort Tid at blive en velhavende Mand. Men da Guldsmeden ogsaa vilde give mig Penge, da var det som om en Kniv stak mig midt igjennem Hjertet; jeg veed selv ikke hvorfor."

"Th, hvad er det for Drenge Du nu har der!" spurgte Maleren, som imidlertid havde taget Pensel og

Palet, sadt sig ved Staffellet og prøvende sammenlignet sine Unlæg med den levende Original. "Dem havde Du jo ikke før."

Rikke var bleven purpurrod i Ansigtet, hun slog forlegen Dinene ned og svarede: "Guldsmeden har hægtet dem i førend han brød op, og har ogsaa stukket mig en Guldring paa Fingeren. Den gode Fyr! Netop derfor var det vel ogsaa at jeg sletikke kunde bekvemme mig til at modtage Penge af ham."

"Jh, saa ere I jo komne ret vidt? Omsonst forærer man ikke saadanne Ting bort. Men hvad vil Kapitainen vel sige dertil, naar han erfarer, at Du veksler saa hurtig i Elskov. Taftes en smuk Soldat, idag en ung Gaandværksvend, og iaften tager Du vel endog til Takke med mig, dersom vi ikke afreise for hurtigt. Jeg forærer Dig et smukt Malerie til Grindring."

"Herre!" raabte Rikke med fornærmet ufsynls Brede. "Jeg er ikke saa dum, at jeg jo forstaaer det Skjændige som I har sagt, og endnu Skjændigere, som I tænker om mig; og dersom I ikke var vor Gæst vilde jeg vise Eder Døren. Belønner I saaledes min Tillid? Det opvækker mig allerede, kun at modstride Eders skjændige Mistanke eller at ville bestride, hvad I dog tilsidst troer. Men det kræmper mig dybt, at et Menneske tænker slet om Rikke Stråmfeld."

Jesuiten havde beluret Rikkens Ansigt medens det heftige Udbrud af hendes Uvillie. Han begyndte at und-

fylde sig, dersom han maaskee havde udtrykt sig urigtig, han var ikke det svenske Sprog mægtig nok, til at kjende ethvert Ords Betydning. Han troede alt Godt om hende og dersom hans Ord ikke havde udtrykt det, saa laae Skylden i hans ufuldkomne Sprogkundskab, ikke i hans gode Villie. Paa Fransk vidste han at udtrykke sig langt zjirligere, men det forstod hun jo ikke. Han havde egentlig kun villet sige, at iastes havde Kapitain Gyllenhjelm og imorges Guldsmeden forelsket sig i hende, og at det sikkert endnu iasten vilde gaae ham selv ligedan, dersom Afreisen ikke gik for hurtigt for sig. Rikke syntes at berolige sig ved Malerens vidtløftige, endog undertiden uforstaaelige Tale, dog talde hun langt mindre og kun det Nødvendigste, og et smerteligt Træk blev tilbage i hendes skjønne Ansigt. Men Maleren arbejdede flittigt og da den tidlige Høstaften endelig bød ham at holde op, var han saa vidt færdig med Maleriet, at han ogsaa uden Rikke kunde fuldende det. Nu pakkede han rask ind, læssede sine Effecter paa den tilbagevendende Knuds Ryg, for at lade ham bære dem til Slottet, trykkede den netop fra Marken hjemvendte Marthe et Pengestykke i Haanden og vilde ogsaa give Rikke noget, men da hun standhaftig nægtede at modtage det, lagde han Pengene i den ved Siden af siddende Stummes Skjød. Men denne sprang som rasende op, greb Pengene, kastede dem i Hovedet paa Giveren, spyttede ad ham og gjorde alle Tegn paa den største Afsky for ham. Rikke havde endnu noget paa Hjertet. Hun vilde fortie det, hendes

Skamfølelse syntes at fordrø det, men hun maatte ogsaa løse et givent Ord.

"Guldsmeden," stammede hun endelig, da Maleren netop stod i Begreb med at følge hendes Fader, "har givet mig en Hilsen til Eder og bedet mig sige Eder: at I endelig for gode Ord og Betaling maatte overlade ham det Billede, som I har malet af mig, det koster hvad det ville, han kunde og vilde gjerne udrede Prisen for det. Han hedder Tycho Lilie og Guldsmedmester Peter Lilie i Upsala er hans Fader. Men Maleriet kunde I aflevere i Stockholm til Guldsmedlaugets Ældermann Oernehjelm og lade Eder ubetale Prisen derfor. Han skulde give ham det i Commission."

"Skjælm! Skjælm!" truede Franskmanden med Fingeren. "Jeg skal besørge det. Lev vel! Jeg tænker, vi ville snart sees igjen."

Tredie Kapitel.

En nordisk, klar, herlig Midnat omgjordede Målar-Søen, den skønneste Havbugt under den norlige Himmel, som tillige danner en uhyre Indsø, besaaet med mere end tretten Hundrede klippefulde Holme, grønne Der af forstjællig Størrelse. En frisk og kold Nordvind strøg over Vandet, Skibet imøde, i hvilket de Reisende gjorde

den natlige Fart. Skibsfolkene havde alle fuldt op at bestille og maatte lavere, og Skibet bevægede sig kun meget langsomt frem. Maanen affpeilede dets Seil forstørrede i Vandet; det var, som om der gled en Spøgelsebaad over den svagt furede Vandflade. Farten gik forbi og gjennem Skarer af Der. Paa deres Klippebreder slumrede den flamme Maanestraale, men paa Ege- og Grantoppe vuggede den sig som et modvilligt Barn.

Målaren frembyder allerede om Dagen et høist imponant Syn; i en maanelys Nat bliver det spøgelseagtigt, hemmelighedsfuldt. Dens Vand trænger ind i Uplands, Westmanlands og Södermanlands dybe, Gysen opvækkende Dale; især i begge de første Provindser, ved dens nordlige Breder, danner den utallige Bugter, og fra Dobreffjelds skovrige Arme strømme de talrige, klare Elve ned i de hemmelige Dale, i hvilke Søen allerede hopper dem imøde, som beruset af Salighed, som længselsfuld efter Rys og Omarmelse, og fra tre Sider bliver den dybe, mørke Vandkjedel omgjærdet af mørke Klippebreder og omkrandsset af sorte Granstove, der som Klippekroner nikkede ned i Søen, som om de i Speil vilde beundre deres Bjergsmukke. De steile Bjerger løbe derpaa langt ind i Søen og speile ogsaa deres skovkronede Hoveder deri. Fra den anden Side skue Hjelmhovederne herover, ogsaa mægtige Bjerger, men hvis Fod og Dale evigt blive omfjællede af Søens underste Vandløb. Ogsaa Stæder skue fra Brederne i Målaren og bespeile sig i den, som for-

fængelige Fruentimmer, og deres venligt smilende Billede udjævner strax igjen det mørke Indtryk, som Granskovene og de eensomme Klippebreder, de stærke Røsfugles Næder har kastet i Sjælen. Der er Køping, Strømsholm, Westerås, Enköping og nær ved Søens udløb det herlige kongelige Lustslot Drontningholm paa en lille Ø og foran det prægtige Stockholm, Sverrigs mægtige Hovedstad, den prangende Kongestad, bygget paa otte i Målarer liggende Holme og de nordlige og sydlige Halvøer. Det vidtloftige Stadbillede ligger der som Søens perlesmykkede Port, som den kjæmpemæssige Bogter ved sin Port. Og mellem Stæderne skimte utallige Landsbyer, Herregaarde og Slotte, deels paa den i Omkreds næsten fjorten Mile store Strandbred, deels paa de hundrede og atter hundrede Øer i Søen. Disse Stæder og frem for Alt de folkerige Capitaler bringe Liv og Bevægelse i Billedet.

Men dette Liv forstummer om Natten, Strandbrederne ere forstummede, Holmene ligge tauske leirede i Vandgrunden som sovende Kjemper, og kaste, naar Maanelyset omsvæver de Hvilende, uhyre forfærdelige Skygger paa de glatte, uhyggelige Flader. Derpaa begynder et andet, inderligere Liv? — tør man kalde det Liv? Det er ikke varmt og venligt, ingen Bevægelse tilkjendegiver den rige Naturs Hjertes hoppende Slag, men et veemodigt, svagt Aandepust farer hen over Bølgerne, det bevæger sig i Vandets inderste Dybder som en vigtig, dog evig uudforskelig Hemmelighed, det drager spørgelse-

agtigt langsomt gennem den oplyste Luft, det strækker sig synligt-ufynligt om Klipperne, og hvor Søen kysser de natlig-levende blevne Steenbilleder, der hvidste Bølgerne ret sød Elfskovsnaa. Det lever og bevæger sig Alt, og synes dog dødt, det hvidster og giver dog ingen Tone fra sig, det skrider over Søen, det drager og slynger sig om Klipperne og har dog ingen Gestalt, det klingrer i Klipperevnerne og Klosternes som hærs Graad, som undertrykt Smertes frembrydende Lyd, det synger i Lundene, som tilbageholdt, uendelig stærk længsels sagte nynnede Sange og Menneskenes raa Dre hører dog Intet, men den bevægede Aand aner og føler det i sit inderste Gemyt. Og af dette hemmeliglivsvangre Gemyt ere de hulde Sagn udsprungne og fødte, som i Poesien have udkaaret sig en yndig Gudmoder. Hun, den ophøiede, i Nordlands kolde Egne ret kraftig Dame, fuld af indvortes Ild, har givet de blide Born Navne og ført dem stjont udsyrede ud i den vide Verden. Der blive de igjen optagne af siindrige Gemytter, nærede og pleiede.

Naar Du farer over Søerne i maanelyse Nætter, eller vandrer eensom over de øde Fjeder i Norge, Sverrig og Danmark, og Du bliver saa forunderlig uhyggelig, saa ængstelig vel tilmode, en sød Smerte trækker Dit Bryst frampagtigt sammen, en henrykkende Veemod bløder i Dig, huld, bange Forventning hamrer i Dit Bryst, Arm og Fod, Attraa og Frygt — Du veed ikke hvor-efter og hvorfor — væbe Dig deres Slor om Pande og Lindinger, og da pludseligt længst forglemte Sange falde

Dig ind, eller det synes Dig kun at det vare forglemte, endstjøndt det er ny Sange, Accorder og Toner, som fremstrømme fra Dit Inderste — der er pludselig en Kilde frembrudt — ungdomsdrømme blive atter levende, forlængst svundne Billeder i Din Sjæl vinde pludselig riig Farveglands og staae friske og levende for Dit indre Die, høie Ord falde Dig ind, efter hvis Lyd Du længe har længtes, paa hvilke Du hele Aar tungsindig har befinde Dig: da, da er det at hine Aander omkredse Dig, som nu leve og vaage, naar Dagen sover eller er død, da stige de op og ned ad Maanestraalen, en kostelig, let forfærdiget Stige, da gynge de sig paa Græsstraane og Bladene. Du seer dem ikke og seer dem dog, Du hører dem ikke og hører dem dog. Og da har Du forstaaet de nordiske Barders søde, Gysen opvækkende Sange, optaget dem i Dig selv og følt dem.

Eignende Følelser og Fornemmelser bevægede Kaptain Gyllenhjelm ved den natlige Fart over Målar Søen. Han stod estertænkende ved Skibets Roer og saae ned i den krusende Strøm, i hvilken det syntes at leve og færdes som aandeagtig Brimmel. Hans Sinds raa Yderside, Soldaterdommets Jisbark, der ved Bane næsten var blevet ham til Natur, var smeltet af den zittrende Maanestrafraale, var veget for Vindens og Bølgernes hvissende Snakken og for en sød, smigrende Grindring, der som det mægtige Lys trængte igjennem alle hans Hjertes Ridser, hvormeget han ogsaa i Begyndelsen var beskæftiget med at forvare og tillukke dette. Endelig, rundt om besejret

af den vældige Norlands-Naturs Gysen, modstod han ikke længere en høiere Magt; alle hans Sjæls Porte gik op og med fulde Drag indaandede han den søde Duft af Underblomstens Grindring i den trøstende Sjæl. Og hvilke Billeder var det, som fremkom og formede sig af denne Blomsts Duft?

Maaskee yndige Billeder, der vare traadte ham imøde paa hans Baabenbane? Maaskee pragtstraalende Fyrstedøttre, som engang med et Blik fuldt af Guldskalighed og Naade havde henrykt den skjønne Normand? Maaskee fraadsende Maaltider, glade Svirelag? Eller søde Fyrdetimer, henlevede i en yndig Qvindes Arme? Eller en henrykkende Droms Minutter ved Armen af en elskværdig Sværmerke, der i en luun Sommernat kysede ham Anelsen om et høiere, herligere Liv af de elskovstørstige Læber. Ak, hvad der flammede gennem hans Sjæl var Intet af alt dette, det var det simple Billede af en simpel, svensk Bondepige, barfodet, i linned Kjole, det brune Haar slynget i en Knude og hæftet paa Panden med en Trænaal, lysende for ham paa en smal, raa Bei gennem mørk Nat med en brændende Fakkell i Haanden. Ak, det var Rikke, som han intet Dieblisk kunde forglemme, saa megen Umage han endogsaa gjorde sig. Men nu gjentog han ethvert af hendes Ord, og hans Sjæl drog selv Baandet, hvori han var fanget, fastere og fastere.

Gyllenhjelm havde ikke alene smagt Kjærligheds Nekt-

tar, han havde endog tæmt dens skummende Etaal til Bunden. Han havde ved det svenske og franske Hof staaet i mangeslags søde Forbindelser, og nu var han ingen Ungling mere. Saa meget mere maatte det Indtryk, som Naturens Datter havde gjort paa hans Hjerte være paafaldende. Og netop denne Nat med dens Tryllerie, hans Legemes Pirrelighed, hvilket nu for anden Gang savnede den vederkvægende Søvn, var saa meget egnet til at pryde og oplive det Billede, som han i Livets Tummel maaskee vilde have forglemt, med smukke Farver.

Uf Selskabet fra forrige Nat var Maleren De Change, Grev Axel Løvenhoved, der paa Slottet Rosenberg vilde lade sig forestille for Kongen, Hertug Johan af Västgothland og de tvende Jæder paa Skibet. De tvende Sidste sadde paa Hug paa de sammenrullede Louge ikke langt fra Roret; de Første underholdt sig med de ridderlige Herrer, Grev Brabes Gæster, eller nød Sønnen i Kabinnetten. Maleren havde ingen Ro; efter Midnat traadte den tørre Kryber til Gyllenhjelm og knyttede snart en Samtale.

"J har vel reist i Ederes Konges Vrinder, Monseigneur?" spurgte han som ligegyldig. "Tilgiv mig dette ubeskedne Spørgsmaal, men man veed ikke tilsidst, hvad man skal tale om, og J viste Eder forrige Nat i Bondehytten, i Samtalen med den gamle Herr Greve og den unge Herr Hertug, hvoraf jeg undertiden forstod et Par Ord, saa begejstret af Kong Gustav Adolfs fortræffelige

Egenskaber, at jeg næsten kom paa den Formodning, der maatte være lidt Personlighed med i Spillet.”

”Som jeg elsker enhver brav Svenske sin Konge og det med Rette; thi denne Heltknygling har ført vor Nation til Ære, som hans store Ahne, Gustav Wasa. Ja, han vil fuldende sin Bedstefaders Værk. Kun stivnakket Selvflogskab, kun lav Misundelse og nedrig Didskab kan med forsætlig, ond Villie mistyde og forkleine den unge Konges dristige, men kraftige og hensigtsmæssige Skridt. Aldrende Middelmaadighed og den i sine Fordomme og Daarstaber stivnede og graanede Alder har til alle Tider stødt, ærgret og forsynet sig paa den geniale, virksomme Ungdom.”

”Jeg agter ligeledes Ederes Konge meget høit, og i Sandhed mere end det Barn, og dets listige Moder og den Skurk af Italiener*) der plage mit Fædenreland. Men betænk, at Sverrig er et fattigt Land, at Bønderne for Fremtiden ikke vil kunne tilvejebringe Skattetienden, og at Gustav Adolph ikke har lettet dem Byrden, nei han har tværtimod gjort den tungere.

”J er en Fremmed og man kan derfor ikke tage Eder det ilde op, at J bedømmer Tingen falsk. Men jeg vil kun give Eder det at betænke: har da Gustav bragt Sverrig i de trykkende Omstændigheder, hvorunder det

*) Ludvig XIII. Konge af Frankrig, dengang 12 Aar gammel, Marie af Medicis, hans Moder og Concini, hendes Hndling.

nu sukker? Har han indført dette høie Skattesystem? har han begyndt de Krige, som han deels allerede saa glørrig har endt, deels rustet sig for at ende? Paa alt dette maa I svare med Nei. Den forrygte Erik**), den lumste karakterløse Johan, det katholske Svaghoved, Sigismund,” — de tvende Sidste nævnte han med sagte Stemme — ”de have været Sverrigs Fordærvere. Endog Karl vil jeg ikke fritjende; hans krigeriske Character var ikke egnet til at lette Sverrigs Nød, hans til Tyranni grændsende Haardhed maatte undertiden forøge den, men vi behøvede en saa jernfast og staalskarp Konge, for at betage den uværdige Sigismunds hele uværdige Tilhæng Nød og Kraft, og drive det hemmeligt snigende Jesuitpak fuldkommen ud af Landet, kort, for at give Papismen i Sverrig Løbepas. Tilgiv, I er maaskee Katholik, Monsieur de Change, og jeg har for saavidt intet mod Ederes Tro, men den passer sig ikke for vort Sverrig. Men see nu, hvad jeg egentlig vil bevise Eder, hele denne Ulykke kommer af vor elskede Konges Forfædre; han har nu at udslibe de Skaar, som de have gjort, at udføre de Stridigheder som de have begyndt, at forvandle den Skam, de

*) Erik XIV. Gustav Wasas ældste Søn, Konge 1560—1568, forrykt, døde i sine Brødres Fangenskab. Johan III. G. Wasas anden Søn, Konge 1568—1592. Sigismund, dennes ældste Søn (Polens Konge), Konge 1592—1604. Karl IX. G. Wasas yngste Søn og Gustav Adolphs Fader, Konge 1604—1611.

have tilføiet de Svenske, til Vre. Saalænge han nu er ifærd med denne vanskelige Forretning, som han foretager sig til sit Folks Held, saalænge maa ogsaa hans Folk af alle Kræfter understøtte ham, for at ikke hans Kraft skal lammes. Ja enhver Svensk skulde hengive den sidste Skjorte for at lette Kongebanen for denne Helteyngling, der erindrer om de ældgamle Helte Ragnar Lodbrok og Styrbjørn.*) Dølever ikke i ham de Sange og Sagn fra vor Fortid? En Yngling see vi igjen, skion som Odins evig ungdommelige Guddomsstikkelse, herske over det gamle Skandians havomkrandsede Klippebaand, med dristig Villie og vældig Kraft, som en let Stok holder han det skarpe Sværd i den nervefulde Haand og slaaer smilende, omgiven af Vnde, sine lumste Fiender dødelige Saar dermed, og naar han vender hjem, beladt med Vre og laurbærkrandsset, støder han det i den fædrenelandske Jord og det bliver til en heldbringende Plov, der gjør Landet grønt og frugtbringende."

Høvidsmanden brød af og saae igjen ned i den brusende Sø, ligesom anende, at han ødte sin Begejstrings overstrømmende Tale paa en ulværdig. Han stænkede hellerikke Maleren noget Blik, det var, som om han kun havde talt for sig selv.

De Change smilede og hæftede sine gjennemborende

*) To ved Sagn og Sange høitagede og forunderligt udsmykkede Nordmands-Helte i Sverig.

Dine paa Soldaten. "Alt det, som Eders roekværdige Kjerlighed for Kongen indgiver Eder, klinger ret skönt; og jeg vilde derved lære at skatte den unge Monark endnu mere, hvis ikke min Vresfrygt for ham havde naaet den høieste Grad. Men I maa dog indrømme mig, at Ungdommen for det meste gaaer lidt for rask og hurtig til Værks i at bedømme Ungdommen. De hidsigste, ubesindligste Gjærninger, naar de kun lykkes glimrende, en Ynglings Boldsomheder blive, naar de kun have en glimrende Side, strax af andre Ynglinge hævede til Stjernerne, Damerne ere ogsaa strax ved Haanden, for at falde alt Dristigt, hvad en ung, skøn Mand fuldfører, stort, herligt, guddommeligt; den kolde fordomsfri Sagttager bliver overskreget, og maa ofte overlade sin Retfærdiggjørelse til den alvorlige Dommeriske Tiden, der for det meste ogsaa snart haanligt gjør en Ende paa Ubedeligheden, og træder den guddommelige Storhed i Støvet. Hvor meget klogere gjorde man dog ikke strax i, først at oppebie dens Dom, der aldrig lader sig bestikke, ikke at foregribe med en exentrist, overilet Dom, men først at afvente hvad Blomsten bringer for Frugter.

"I er vist en Tredsindstyveaarig og i Eders Alder see Tingene anderledes ud end i min. Desuagtet holder jeg Eders Anskuelser for de rigtige, saafremt de skulde gjælde for almindelige Regler. Men Undtagelser forbeholder jeg mig. Og fra denne Eders Regel er Gustav den herligste Undtagelse som der nogensinde har været. Han er i Sandhed en guddommelig Yngling, og den ube-

stikkelige Tids Dommersprog vil erkjende ham for det jeg berømmer ham for."

"Megen Selvtillid til Eders egen Guddommelighed, hvis I holder Eder for denne og den tilkommende Tids ubedragelige Drakel!" sagde Maleren skjærende.

Officerens Blikke bleve fortrydelige, men han sølte at Maleren ikke havde saa ganske uret, og han betvang sin Harmie sigende: "Jeg har udtrykt mig ubehændigt. I er ingen Svensker, ellers vilde I vide, til hvilke store og herlige Forbaabninger Gustav Adolphys Ungdom har berettiget os. Hvad som vil blive en Stjerne, begynder tidligt at lyse. Og i Sandhed, han var allerede tidligt en klar Stjerne. Altsaa har Tiden allerede indviet og helliget ham, omendstjondt han først er nitten Aar gammel. Den har selv optegnet det i sine Bøger, den har selv faaet ham kjær, og hurtigt rettet sit Die paa ham. Den vil ogsaa for Fremtiden bestyre dette Embede. Hvad formaaer min svage Mund mod dens over alle Lande og gjennem alle Tider vedvarende Stemme, mod dens uudstøttelige Skrivt?"

"Og hvad har da saa tidligt gjort dette Lands unge Konge til den værdigste Kronbærer? Jeg beder Eder, sig mig det; det vil glæde mig at befæste min dybe Arefrygt for hans Majestæet og fremføre Morgenens, uden at vi have længtes efter den."

"Det er maaskee muligt, at I sammenpensler et godt Bataillestykke, men I formaaer ikke at føle som en Sol-

dat. Men maaskee aner I dog, hvorledes det griber en Krigers Hjerte, naar han seer en firtenaarig Yngling i Krigs- og Slagtummelen handle med en Besindighed, Forsigtighed og Visdom, der vilde pryde en aldrende Felt-herre. Herre, jeg har haft den Lykke at blive anført af denne Konge i en haard Krig. Det var Krigen mod Danmark, endnu under Kong Karl. Han kjendte sin Sønns Aand, han vidste hvilken glimrende Stjerne der var opsteget for det svenske Folk i denne høihjertede, skønne, længselfuldtstuen- de Yngling; Gustav var af sin Fader bleven udnævnt til Befalingsmaud over et Korp, hvori jeg tjente. — Den Vland, og den ligeoverfor liggende Stad Kalmar i Smaaland, den stærkeste Fæstning i Sverrig, var i Kong Christian af Danmarks Hænder; Gustav førte os til Vland, han talede fyrige Ord til os; han stod ved Skibets Roer, ligesom jeg, det var, som om en Gud talede til os, som om vi havde haft den unge, skønne Mars selv ombord. Vi gjenerobrede let og lykkeligt Den, hans Aand besjælede os, vi toge Slottet Borgholm, og det var for os, som Legeværk; thi en Ildskibe gik foran os. Paa vort Tilbage- tog bragte en Aften en af vore Patrouiller en fangen Dansk. Karlen blev med Jublen bragt til Kongen. Da vi gik ham haardt paa Klingen, tilstod han Kongen, at han var sendt fra Commandanten i Staden Christianopol til Kongen af Danmark. Han havde hos sig en Skrivelse fra Commandanten til Kong Christian, hvori hiin indstændig bad ham om en hurtig Forstærkning af femhundrede Mand, for derved at kunne

standse Fjendens Circiferier. Gustavs Plan var rask og stor. Han forskaffede sig en stor Mængde danske Officerskjerf; vi beklædte os dermed, og om Natten førte Kongen os i al Stilhed for Christianopol. Forholdsreglerne vare lykkeligt trufne, og Alt saa viist indrettet, at de Danske ubekymrede aabnede. Vi droge stille ind, men neppe vare vi derinde, saa huggede vi løs, og Staden var vor, førend den fjerde Deel af de deri liggende danske Soldater vidste det. Saadanne vise og fortræffelige Krigsgjerninger udførte han i en Alder, hvor andre Ynglinge med Forundring læse i Sallustius, om hvorledes det i Romertiden pleiede at gaae til i slige Tilfælde."

"I Sandhed, det Bovestykke var dristigt; den unge Hertugs Baabenprøve vilde have gjort en gammel Feltsherre Vre."

"Allerede som Barn viste sig, hvad der vilde blive af ham. Engang gik han med sin Fader, da denne endnu var Hertug af Södermanland paa en flad Mark ved Nyköping for at spadserere. Hertugens langsomme Skridt blev den levende Prinds for langsomme, han spærmede derfor omkring paa vilde Drenges Maneer, med lystige Spring, og løb endog nogle Gange ind i de nære Buske. Hans Dypasser, som fulgte ham, vilde holde ham tilbage ved det Foregivende, at Bøstene vare fulde af store, giftige Slangar, der let kunde bide, ja dræbe ham. Saa giv mig en Stok, raabte Gustav uforfærdet, at jeg kan forsvare mig og dræbe dem." — "I troer, han vilde blive

bange," sagde Hertugen smilende til Høffolkene, og glædende sig over sin Søns ungdommelige Mod, "men jeg forsikkrer Eder, at Gustav ikke kjender til Frygt." Hvor sandt har Hertugen talet! Gustavs store Sjæl kjendte ikke Frygt. I alle store Fægtninger er han foran; hvor Faren er størst, der see vi hans høie Skikkelse glimre; han er en sand Fører i Slaget. Han bryder sig saa lidt om Faren at han i Februar forrige Aar i en Fægtning paa Isen med de Danske, bestandig var foran, stedsø omgiven af Fjender, saa at endog hans Hest brød igjennem Isen og han vilde sikkerlig have fundet Døden der, hvis ikke hans Kammerjunker Peer Baeer og en simpel Rytter havde bragt hurtig Hjælp."

"Det synes, som om Naturen har bestemt Ederes Konge til Kriger."

"Ja, saaledes maa det i Sandhed være, ellers kunde man ikke begribe meget af hvad der hidtil er skeet. Og at det er Tilfælde, beviser en Uttring af ham endnu som Barn. Han stod ved sin Hovmesters, den brandenborgske Adelsmand von Mårners Haand ved Havnen i Nyköpings i denne laae forskjellige Skibe. En Officeer spurgte den lille Prinds om hvilket af Skibene han syntes bedst om. "Det der," svarede Gustav og pegede paa et Krigsskib, "fordi det har de fleste Kanoner." Og i Sandhed, kun en saadan Aand formaaede lykkeligt at føre Krigen mod Danmark; thi den svenske Adelskom som jo ikke, indsaandt sig ikke, hvilket var deres Pligt, da Kongen opbød dem; de

lo hemmeligt over hans Nød, de Glendige, de vare vante til ikke at adlyde. Man skulde skamme sig over at være svensk Adelsmand, naar man ikke havde fægtet under Gustavs Faner. Han har for det meste kæmpet sine Slag ved fremmede Folk fra alle europæiske Lande og vundet Seier; en hollandsk Kjøbmand ved Navn Kabeljan tilførte ham Folk; en Fremmed var ham troere end hans eget Folks Store og Mægtige. Dog, han lader dem ikke undgælde det, men meddeler dem meget mere Frugten af sine Seire, som de ikke have hjulpen til at udfægte, og er god og mild som Gud, der lader sin Soel skinne over Retfærdige og Uretfærdige."

"Men dersom Eders Konge er Gud liig, som I siger, hvorledes staaer det da med hans egen Retfærdighed? Er han da med Ret i Besiddelse af sin Throne? Maatte han ikke som streng, retfærdig Konge indrømme Kongestolen til sin Onkel, Kongen af Polen?"

Kapitainen stirrede paa Maleren med store Dine, som gjennem Matten straaede af Bredeflamme. "Herre!" raabte han, "I taler som en Jesuit eller polsk Spion! Hvorledes? Gustav, den herlige Normansyngling, som glødende elsker sit Fædreland, skulde letfindig give sit ædle, fortræffelige, elskede Everrig, over hvilket han beskyttende holder sine Vinger, som en Høne over Kyllingerne, til Priis for Konfuglens Kloor? Mener I da, at han har intet Ansvar for Gud? Eller at han, fordi han er ung, ikke forstaaer at slette dette Ansvars hoi, alvor-

lige Bigtighed? Eller at han omgaaes med fine Under-
saatters Liv og uødelige Sjæl, som med livløs Huusge-
raad? Denne katholske Polak, der ikke kjender noget til
svensk Sind og svenske Sæder, denne hylerske, af Jesui-
terne opdragne Konge, har selv forspildt sin Ret til den
svenske Krone. Hele det svenske Folk har assat ham og
hos det hele Folk ligger den høieste Magt; Folket er
mere end Kongen, det har Ret til — og ingen spids-
findig Sophistik vil gjøre dem det stridig — at assætte
og forjage en slet Konge, og vælge en Anden derfor.
Gustav sidder med den høieste Guds og hele det svenske
Folks største Ret paa Thronen; og Eder Herre, vil jeg
nu raade med det Gode, lad ikke igjen et saa uklogt
og Eders Haar spottende Ord høre for mig eller en
Anden, der vilde ellers blive talt anderledes med Eder,
og jeg vilde have gjort det nu, hvis ikke fransk Blod
randt i Eders Arer, hvilket man hellere er tilbøielig til
at tilgive en Ketsfindighed.”

”J misforstaaer mig; jeg ærer Eders Konge. Jeg
har ikke meent det saaledes.”

”Gjør Herren sig ingen Umage. Hans Naade, den
strænge Herr Kapitein er klattret op paa Masten,” sagde
en af Søderne. ”Hvis vi kan gjøre en Forretning sammen,
vil det være mig meget kjær. J er en fin Kunstner og
har Udgang i de fornemste Huse. Jeg handler med de bedste
og fineste Stoffer, der egentlig ere strængt forbudne i Sverrig.

Men da jeg nylig har hørt af Eders egen Mund, at I just ikke er nogen stor Ven af den store Svenskekonge, saa vil jeg tilbyde Eder en meget indbringende Forretning, der skal bringe Eder flere Penge i Eders Lomme end Eders Kunst. I tilbyder de adelige Damer og Herrer, som I vil afmale i Stockholm, ganske hemmeligt mine Vare, vi dele da redeligt Gevinsten."

"Den Betingelse lader sig høre," svarede Maleren. "Vi ville tale mere derom. Her ere vi ikke fri for Lurere." De trak sig tilbage. Morgenens Kjølighed drog sin vaade Kappe over Søen; Luften var næsten Stående. Tilhøre og tilvenstre skinnede skovbegroede sorte, Bjerger gennem Dæmringen; de vare allerede i en stor Bugt, og lidt efter lidt fremtraadte af sammes Baggrund i Morgenrøden, der efterhaanden blev lysere, et høit, hvidt Bjergslot, bygget paa Klipper, omgivet med Skov, med steile Tinder og skinnende Vinduer, beliggende dybt i den romantiske Gensomhed af overhængende Bjerger. De kom nærmere og nærmere, men det var dog som om det store, vidtløftige Slot, hvis Billede speilede sig i den mørke Flod, svømmede dem imøde, og jo nærmere de kom, desto større blev det, desto mere udfoldede det sin Rødder af prangende Huse og Tæge. Morgenens var der; de landede i en Granskov, ved hvis Bredder nogle Fiskerhytter stode. Gæsterne stige ud, og paa slyngede Bjergrøder, gennem Skovens Grønt, ved Siden af de kosteligste udsigter over Søen gik det høiere og høiere, indtil det her-

ligste Slots Porte aabnede sig for dem og efter Porten Dørene til dets rige Gemakker. De vare paa Slottet Rosenberg, Grev Magnus Brahes, Rigsdrosten af Sverrigs Stammesæde, og traadte ind i de høie Ridderhalle og Sale, fra hvis Vinduer man over Søen kunde sene det kongelige Stockholm i det fjerne Blaa, som en svømmende Stad, men over Landet det ældgamle Upsala med sine kjæmpemæssige Taarne. Slottet Rosenberg laae lige langt fra begge Sverrigs Hovedstæder.

Gjæsterne bleve strax anviste Gemakker og Hvilesteder efter Velkomstdrikken, som den gamle Brahe endnu efter ægte ridderlige Skikke frembed. De Fleste overlode sig til Sovnen; Gyllenhjelm ogsaa.

Da Kapitainen vaagnede, var det allerede høit paa Dagen. En munter Larm led op fra Gaarden, Heste stampede, Vogne raslede, Knagte raabte, allerede ankomne Gjæster hilsede høit de ankommende. Alt bolgede og vrimgledede i det store Gaardsrum, i Stalden, paa Trapperne, i Salene og Værelserne. Det var, som om hele Stockholm var draget til Slottet Rosenberg. Gyllenhjelm ordnede sin Paatædning, da led pludselig det almindelige Raab: "Kongen kommer!" og forjog al anden Larm. "Kongen kommer!" heed det udenfor og hundrede Gange gjentagne trængte Ordene gjennem alle Slottets Rum, og med spændt Opmærksomhed trængte Alt til Udgangen eller dannede Gader, for at beundre den høie Herre og see ham drage forbi. Strax derpaa sprængte Kongeynglingen paa en modig Graaskimmel let og sikker,

som Jordens Gud, smilende og dog alvorlig og besvarende Folkets utallige Bilsener, gennem Porten og over Gaarden. Tre Kammerherrer, tre Kammerjunkere og tilsidst hans RigeKnægt fulgte ham umiddelbart til Hest; siden kom Livaagten. Kongens lange, regelmæssig skønne Ansigt var omblomstret af Sunhedens Roser og Ungdom, det blonde Haar bar han kort afstudsset, et blond Duunskjæg omgav Overlæbe og Kind og var neppe til at kjende; under den høie, ædle Pande fremlynede store, blaa, godmodige Dine, hele Ansigtet havde, saa ungdommeligt det end var, Præg af høi Forstand og dyb Indsigt; man kunde godt mærke paa dette gennemtrængende Die, at det var istand til det hurtigste og rigtigste Skarpsblik. En stor, rund, paa den høire Side opkrampet og med sorte Fjeder garneret Hat beskyggede Ansigtet, dog tog han den høflig af og vinkede huldriigt til Mængden, som jublade ham imøde. Hans Klædedragt kunde næsten ikke være simplere. Han bar Rytterstøvler med høie Hæle og lange Jernsporer, Ridebeenklæder af Dyreskind, en kort, mørkeblaa Kjole, som fra Halsen til Knæene var tilknappet med en Række Staalknapper, men om Halsen boiede sig en blændede hvid, fin broderet og i skønne Blomster udboiet Krave. Fra den høire Skulder ned til den venstre Høfte var det rosenrøde Silkeskjærf bunden. Ved Siden af Sløisen hang det om Høfterne spændte Sværd. Fægtehandsker af Røder fuldendte hans Paaflødning. Saaledes havde han Udseende af en ubes

midlet Ridder fra det tolvte Aarhundrede, i sin Huesdragt. Hans Følge var ikke mindre ridderligt klædt, dog nærmede Pedsagernes Dragt sig allerede mere det fjortende Aarhundredes Uppighed. Alt havde Anstrøg af en længst forsvunden Tids Ridderlighed. Hvo som kom fra Kongen af Frankrigs, den umyndige Ludvig den Trettendes Hof, ved hvilket der med den italienske Moder, Marie af Medici, og de italienske Favoritter, den mægtige Concini og dennes endnu mægtigere Kone, ogsaa herskede italiensk Vdselhed og Fordærvelse, eller fra den tydske Keiser Mathias's Hof i Wien, hvor man paa samme Tid efterabede spansk Pragt og fransk-italiensk Luxus, eller fra hvilket som helst andet Hof i Europa, han maatte, naar han i Stockholm saae Hoffet og Rigets Adels, lade en Trylletanke fare sig gjennem Sindet, han maatte — og Vilfarelsen var meget tilgivelig — troe sig to, om ikke fire Aarhundreder tilbagesat, i en Tid da simpel, hjertelig, ægte Ridderskab blomstrede. Det er forunderligt og besynderligt i Sverrig, at den skønne Blomstring af et sandt og i enhver Henseende høit, reent Ridderkab, det vil sige, da det var enhver Adelsmands høieste og helligste Pligt at drage sit Sværd og dø til Guds Tjeneste og Ære, til Beskyttelse, Tjeneste og Ære for Vinderne og til Opretholdelse af sin egen Ære og Ret, at denne skønne Blomst i Sverrig, kom saa fildigt til sin egentlige, duftende Blomstring, da man i det øvrige Europa ikke mere fandt noget Spor af den. Det er falsk, at tage Normannervandringernes Tid

for det nordiske Ridderskab. Sine Eventyrere, som drog mod Syden og Norden, vare ingen Riddere, de vare drigstige Røvere. Fra Gustav Wasa begynder det svenske Ridderskab, og ender med Gustav Adolph.

Den gamle Grev Brahe var traadt ud og havde blottet det hvide Hoved for at modtage Kongen. Med ham var Hertug Johan af Ostgothland kommen. Gustav svang sig behændigt af Sædlen paa Jorden. "Jh see engang, kjære Fætter Johan!" raabte han overrasket og rakte Greven den ene, Hertugen den anden Haand: "gjør Du mig saa uventet den Glæde, at see Dig, Du evige Eremit, her? Hjerteligt, kjönt! Hvorledes har Du faaet det Indfald?" Hertugen fortalte kort sit Eventyr, Kongen lo hjerteligt derover, steg med sine ledsagere op ad de brede Steentrapper, og gik venligt hilsende gjennem Gangene til den høie Riddersal. Gyllenhjelm bukkede sig ved Indgangen af samme for Kongen. "Dgsaa Dig finder jeg her, Kapitain?" spurgte Gustav.

"Jeg havde den Ære, at komme med Hans Durchlaughtighed, Herr Hertugen."

"Hvorledes blev det med Lybekkerne?" spurgte Kongen. Kapitainen sagte og traadte nærmere til ham. "Vilde de Skattersjæle laane mig Pengene for gode Procenter?"

"Under visse Betingelser, som jeg i en mig naadigst tilstædt Privataudience har at meddele Eders Majestæt."

"Sikkert uhørte Fordringer. Kjøbmændene ere Alle

Jøder. Og dog bruger jeg de Folk. Jeg maa under enhver Betingelse have Penge. Hvad er deres Hovedbegjæring?"

"Fri Handel i det svenske Rige med alle raa Vare og Fabrikata."

"Der bliver Intet af. Mine egne Fabrikker maa have sig. Jeg vil endnu anlægge flere. Der bliver en for alle Gange intet af. Hvor de Herre dog ere kloge, men Kongen af Sverrig veed ogsaa hvor Strikkene hænge. Kom i Aften paa mit Bærelse." Han nikkede sagte med Hovedet, idet Kapitainen bukkede dybt, og traadte i Salen, hvis Fløjdøre havde aabnet sig for ham. Der stred en høi, alvorlig, ungdommelig, skøn Dame ham hilsende imøde, som ventende paa ham, havde staaet ved den for Kongen beredte Thronstol. Det var den syttenaarige Datter, det eneste Barn af Huset, Grevinde Ebba Brahe. Høi og smækker, fuld af Værdighed i den blide Stikkelse, i det ædle Ansigt, som hiin enkelt fuldendte Skjønhed bar, der ikke alene ægger til Elskovsflamme, men meget mere ansporer til forbausende Beundring, med store mørke-himmelblaa Øine, i hvilke hendes Gemyts Dybde kundgjorde sig, med lyst, blond Haar og med en Gnde i Bevægelser, som altid udfolder Skjønhed, lignede den unge Grevinde de herlige Billeder, som Phantasien har skabt sig om de nordiske Gudinder, Freia, den ophøiede Elskovsgudinde, eller Valkyrierne, de alvorlig skjønne

Jomfruer, Slaggjudinderne, som paa mælkehvide Gangere ride i Kampen og føre de faldne Helte i Gudehallen.

En svag Rødme foer over Ebbas Lilleanagt, da Kongens høie, kraftige Unglingsstikkelse stod for hende. Hans Diehvilede med Henrykkelse paa hende; hun saae undseelig op paa ham, som om hun endnu ikke for den forsamlede Mængde turde vove, ganske med fuldkommen Salighed at glæde sig ved ham. Saaledes stode de lige over for hinanden, henhjuntne i hinanden, gennemrislede af Salighed om Visheden af gjensidig Kjærlighed, og ruudtom saae de Edleste og Bedste af Folket med høi Glæde paa det herlige Par. Thi Adelen følte sig jo smigret ved Kongens Valg og bunden til Thronen, paa hvilken en Jomfrue af dens Midte skulde sidde.

Kongen fattede sig og sagde: "Jeg mistvivlede næsten om at see Eder her, kjære Grevinde. Min Kammerjunker bragte mig saa usikker Efterretning til Drontningholm, at jeg ikke vovede at nære noget Haab."

"Det sommer sig ikke for mig, kun at have en Tanke over min høie Herskerinde, Eders Majestæts durchlaughtigste Frue Moders Villie," svarede Ebba. "Blind Lydighed er Tjenerens første Pligt. Først henimod Aften erholdt jeg paa min Faders og min egen gjentagne Bøn, Tilladelse til at staae ham bi ved hans høie Gjæsters Beværtning paa Slottet Rosenberg."

"Nu, ogsaa disse Tider ville gaae hen, sagde Gustav med en Sky af Utilfredshed paa den ellers ungdommelig

muntre Pande. "Og de Tider ville komme, hvor den nu saa ydmyg-lydige Tjenerinde vil være Herskerinde og Dronning."

"Gud bevare mig for, at jeg ikke til enhver Tid skulde tjene Eders kongelige Moder i Ydmyghed og Hengivenhed, indtil Døden løser dette Tjenestepligtens faste Baand. Hun er min Villies og mit Livs Herskerinde, hun har fra den spæde Barndom pleiet og opdraget mig, hun har overøst mig med moderlig Kjærlighed, hun har udnævnt mig til hendes første Hofdame og holdt meget af mig; hvorledes kunde jeg nogensinde tænke mig et andet Forhold mellem hendes moderlige Naade og min barnlige Taknemmelighed?"

"Edle Barn!" sagde Kongen rørt, førte hende til hendes Sæde og hilsende derpaa sine Raader, de tilstedeværende Militaire og øvrige Medlemmer af Selskabet.

Slottets store Haller og Sale vare festligt smykkede; thi det var første Gang, at Kongens Skridt gjenlød i dem, siden han seierrig var vendt hjem fra Krigen mod Danmark og til Ebba havde sagt de lykkeliggjørende Ord: "Du skal være min Dronning!" Vel var der hidtil ikke fulgt nogen formelig Erklæring af Kongen, men han var jo først nitten Aar gammel og agtede at fejre og nyde sin første Kjærligheds Tid med hellig Andagt.

Dertil tyngede netop nu saa svære Kongepligter paa hans ungdommelige Hoved. Dem vilde han først strængt opfylde, først agtede han med Ungdomskraft at afvælte

Byrderne, hvis Tryk vilde have forbittrret ham Salighe-
den af den inderligste og helligste Forbindelse med Ebba;
var han frie for dem saa vilde han omkrandsse sit Konge-
leie og sin Kongethrone med den ægtefabelige Kjærligheds
Rosar. Alt det havde han allerede sagt Ebba, og hun
havde hørt paa ham med taus Henrykkelse, hengiven i
hans Villie, kun levende i hans Liv, en Blomst, kun
blomstrende, kun duftende i hans Gunst's Soelstraale.
Hun havde viist ham til hendes Fader, men Gustav
havde hidtil opsat at tale med den gamle Rigsdrost over
sit Hjertes høieste Anliggender, det være nu at han blev
afholdt derfra ved de stærke Rustninger mod Rusland og
Polen, hvortil endnu kom andre og vigtige Sorger for
Rigets Belfærd og hans eget Huus — thi det var netop
paa den Tid, da hans yngre Broder Karl Phillipp af et
Partie i Rusland var bleven udnævnt til Czar, men for-
kastet af et andet, og Kongen havde i Sinde med bevæb-
net Haand at føre ham til Moskau — eller af en bange
Følelse, at han ved et Død, som han talede med noget
andet Menneske end sin elskede Ebba, om sin Kjærlighed,
skulde løse sammes henrykkende Tryllerie, fordrive den
Blomsterduft, som den udbredte, sønderrive og forstyrre
det Rosenslor, der laae over den blide, bekjendte Hemme-
lighed, at det vilde gjøre ham og hende ondt, naar han
med profane Død udtalede, hvad der kun som stum Fø-
lelse henrev deres Hjerter. Saaledes kjendte hele det svens-
ke Folk dets tilbedte Konges Kjærlighed, saaledes tiljub-
lede hele Folket ham sit frydefulde Bifald, fordi han hævede

en Jomfrue af sit Folk til sig paa Thronen, saaledes forherligede hele det svenske Folk denne deres Konges og deres skønneste Landmandindes Elskov i Sange og Digte, førend han klar og tydelig med bestemte Ord havde forkyndt den for sin Moder, Enkedronning Christine, og Ebba's Fader, Rigsdrosten, Grev Magnus Brahe, og endelig for sit Folk selv.

Men Gustav følte selv i foldere, til Overlæg over hans Kjærlighed egnede Dieblkke, at Ordet endelig maatte udtales og saaledes havde han da besluttet, idag at gjøre Begyndelsen med den gamle Greve.

Saa meget det endog i Stilhed maatte smigre denne, at see sit eneste Barn ophøiet paa den svenske Throne, forenet med den unge, livsglade, daadlystne, med Berømmelse hædrede Konge, med hvis Familie han endog ved sin afdøde Gemahlinde var nær beslægtet, saa tillod Grevens værdige Stolhed dog ikke at komme Kongen, med Hensyn til hans Hjertensønske, kun et Haarsbred imøde. Da Ebba med barnlige Taarer i Diet havde gjort den første Tilstaaelse om Kongens Kjærlighed og hendes Gjenkjærlighed, havde han med Alvor sagt til hende: "Behold altid for Die, at Du er Magnus Brahes og Birgitte Lovenhoveds Datter!" og han havde meget godt forstaaet disse Ords Betydning. Og i den Betydning, hvori han havde talet dem, handlede ogsaa den gamle Greve.

Efter Tasselet, hvortil næsten alle Tilstedeværende af Adel, Mænd og Fruentimmer, vare indbudne, vandrede

Kongen i den skjønne Bjerghauge, som ydede en herlig udsigt til Målarsøen og de lige over for liggende Der, men ogsaa i Dalklosterne bed eensom Tungssind mangen eensom Plads, vildt forvoret Krat, gjennem hvilket mørke Gange førte, Skrænter ved den rask fra Høien nedstyrtende og mod Søen skummende Skovbæk, en hei Bro over det mørke og hvidperlende Vand, rundt om ældgamle, tykt bebladede Ege, Bøge og Granner, gjennem hvis Tag ikke de skarpeste Soelstraaler formaaede at trænge, skjulte Klippestier, hemmelige, af evig Skumring omspændte Hvilebænke, hvor Længsel uforstyrret kunde udstømme sine Toner, hvor Sorg uforstyrret kunde udgræde sine Taarer, hvor sød Elkovstummel uforstyrret kunde feire sine Feste. Dagen var høstlig skøn; Solen selv hjalp venligt Kongen, som engang havde løstrevet sig fra sine alvorlige Herskerforretninger, fra sine strænge Kongepligter, at forherlige sin Kjærligheds søde Timer. Paa et heit beliggende Sted i Haugen havde Greven opstillet sine Jægere og Forstmænd; de blæste paa deres Baldhorn smukke Jægermelodier, saa at det gjenlød langt over Søen og ind i Krattet som flagende Stemmer, at Høsten nu snart var forbi og Narets Soelglands og grønne Pragt. Gæsterne lystvandrede, de gamle Herrer parrede sig sammen og taledes i deres betænksumme Blisdom om Statens Bedste, Kriegerne sluttet sig til hinanden og ivrede om Slag og Seire, Damerne hvilede om de Feste, som Kongens Formæling og Kroning vilde bringe og om al den Pragt og Herlighed, som man vilde faae at see; men Kongen traf

sammen med sin Brud, Tjenerne vege tilbage, og det skjønn Par tabte sig uformærkt i Gaugens eensomme Gange; thi alene vilde Kongen være med sin Elskede.

Dg han sagde til hende mildt og fortroligt: "Du min lyse Stjerne, hvor er jeg salig, at jeg idag tør skue Dig i Din hele Klarhed! Ak, der ere ret mange Trængsels og Kummersdage, og Nætter, ikke mindre fulde af Møie og Bekymring, thi de leire omkring mig som brodlende Løber, og der forestaaer mig mangen haard Kamp, mangen varm Dag og mangen raa Stormnat, førend min Arms Kraft har besejret mine Fjender og jeg vil kunne udstrække den Haand, som slog dem til Jorden, for at omfatte en anden, blid Haand for evig, og hente mig den søde Priis, som jeg har sat mig til Maal for al min Kamp. Men indtil den Tid vil Du være min venlige Stjerne om Nætterne og min Livssoel om Dagene, den skal give mig Mod og Kraft, den skal adsprede de Skyer, som omkredse mig og opklare Mørket, som omgiver mig. O, Du min søde Elskede!" Dg han boiede sit guldklokkede, glædestraalende Kongehoved, nedtrukket af sød Længsel efter hendes Munds Purpurfriskhed, ned paa den Guldes Skulder og begravede sit længselsglødende Ansigt i det Slør, som tugtigt tilhylede hendes Hals og Barm. Men hun sagde med frygtsom Vrefrygt og inderlig Kjærlighed af sin dybeste Siæl: "Min elskede Herre og Konge!" Dg dog rødmede hun ved det ene Ord, ligesom om det var for dristigt, som om hun ikke ømt elskende torde see op paa ham, der var hendes Ideal af

alle ridderlige Dyder, hendes Phantasies Gud, hendes Drømmes Helt, det neppe anede Maal for hendes meest tause Forhaabninger.

Da hævede han Hovedet igjen og sagde med et blidt Anstrøg af en smertelig Følelse: "Ikke dette Navn her under disse tause Træer! Lær dog endelig, naar vi ere alene i fortrolig Samtale, naar jeg aabner Dig mit Hjerte, som et hemmeligt Skrin, med alle de deri indeholdende Ønsker og Forhaabninger, alle derpaa tærende Sorger og Bekymringer, lær da at elske og betragte mig som Din inderligste Ven, Din Broder, Din Elskede — o, hvad indeholder ikke dette ene Ord — som Dit Alt."

"O, Ser mit Alt, min Verden! hvor var der endnu noget, som jeg ikke tænkte mig i Eder, hvor var en Salighed for mig, som ikke først blev det ved Eder, hvor var en Livsstraale for mig, som ikke først blev glimrende, farverigt og varmebringende ved Eder? Hvad jeg er, er jeg jo kun ved Eder, min kongelige Herre; jeg er saa ganske Eders Skabning, at jeg vilde henflyde i Intel, hvis Eders Naades Sol vendte sig fra mig. Og netop det giver mig en ubeskrivelig veemodig Salighed, at see Eder høit over mig, paa Eders Kongehøiheds glimrende Linde, og see Eder herske som mægtig Hersker over Land og Hav, som dristig Kjemper og kongelig Seirer, og mig som Eders elskede Pige, det svage Gjenskin af Eders Størhed, kun fristende sin Tilværelse af Eders Kjærlighed, ligesom en svag Patteglut af Ammens Mælk, og døe og

udslukkes, naar denne Kjærlighed falder paa en værdigere Gjenstand, døende velsignende Eder, min helligt elskede Herre, som naar Violeu dees og endnu tilsender den Duft, der usorgtig søndertræder den."

"Min Ebba! min dyrebare Pige, ikke dette Sprog! Tænk dog paa den Tid, da Du neppe vidste andet, end at jeg var Din Broder! da vi endnu legede sammen i Nykøpings Slots gammelgothiske Haller, og den ældre, vorne Søster Katharine hovmestererede os og uophørlig irettesatte os; da vi endnu legede med Blomster paa Engen om Nykøping, saae ud over det vide, blaa Hav og fortalte hinanden de Eventyr, som vi havde lært, vi vidste ikke hvorfra, og hvis dybere Betydning opdæmrede for os i dunkle, uforstaaelige, men himmelsk skjønne Aelser; da Du ved min Arm gennemstreifede den Hertugelige Gauges Gange, ligesom nu; da vi endnu barnligt spøgede og udsmykkede vor Fremtid med brogede Billedere, hvori jeg stedse saae mig forenet med Dig, af! dengang var endnu ingen menneskelig Skillevæg draget imellem os, vi stode hinanden lige. Hvorfor, af hvorfor ere vi ikke endnu saa barnlige, inderlige forenede?"

"Dengang vidste jeg heller ikke endnu, at jeg var alt ved Eder. Men nu har jeg faaet den klare Bevidsthed derom, og jeg føler med al min uendelige Kjærlighed, ogsaa Skabningens uendelige Vrefrøgt for Skaberen. Jeg lærte at gaee — af Eder; jeg lærte at lalle — af Eder; Ederes Navn var det første Ord mine Læber formaade at

fremstamme; jeg lærte at tale, lege, fatte, føle, Alt, Alt af Eder, og vidste dengang ikke, og anede ikke hvad I var mig. Eiden efter, da vi gik sammen i Skole, begreb jeg ikke Læreren strax, kun naar hans Ord led igjen for mig fra Eders Mund, da forstod jeg Alt vel. Da I derpaa lærte alle Slags Vaabenleeg og ridderlig Færd, hvor stude-
fede jeg, hvor ærede jeg Eder! da begreb jeg først i Eder de Fortællinger om gamle Riddere, om Kamp og Kjærlighed, og Dyd og Mandighed levende. I, I var stedse min Sjæls Dine, Drer og Nerver; thi kun ved Eder saae, hørte og følte jeg. Og saaledes er det jo endnu; men det er dog blevet anderledes. Thi nu veed jeg, at I var og er det, dengang anede jeg det ikke engang. Derfor lad mig beholde min Urefrygt, min kongelige Herre, den er voren sammen med min Kjærlighed."

"Men saa forund mig dog idetmindste det fortrolige Du igjen. Staae ikke saa langt fra mig, Du mit Lys. See, det er jo desuden Kongernes sørgelige Lod at staae eensom paa den solbestraalte Høide, hvorefter Alles Blikke, men intet Hjerter vender sig, der ligner Toppen af en Gletscher, som Solen vel forgylder, men ikke varmer, og hvor der evig blæser en stivnende Iisaande. Naar nu ogsaa de, til hvem vi kjærlig bøte os ned og række Haanden, for at drage dem op til vort af Kulden stivnede Hjerter, for ved deres varme Slag igjen at lade det gjennemstrømmes af ny Livsflamme, naar ogsaa de stille sig frygtsomme langt borte, ogsaa de blive staaende nede og kun studsende see op til den kolde Høide, saa

fordømt være den Usalige som Skjæbnen tilkastede en Krone, istedetfor en frijsk Livsfrands, hvori Kjærlighedslykke, Damegunst, kjærlige Venner ere bundne, som uforvisnelige, stedse duftende Blomster! — Ebba, betragt mig dog som Din Broder. Du har ingen Broder, ingen Søster, ingen Moder og Din Fader er Dig fremmed, da Du aldrig var i hans Huus, aldrig barnligt omt turde nærme Dig ham; Du er opvokset med mig, Du er som Søster forbunden med mig, jeg er Dit Liv, Du mit; Du bliver snart min Gemahlinde; aldrig har noget Par Menneſker hørt hinanden inderligere til, Ebba, Ebba! forglem Kongen og ſee kun i mig, Menneſket, Din Gustav.”

”Min Gustav! Du træder mig menneſkelig nærmere og jeg maa nu næsten ære Dig høiere ſom Menneſke, end ſom Konge,” ſagde den undſeeltge Pige og ſkjulede ſit glødende Anſigt i ſine Hænder, men Kongen drog det elſkede Hoved til ſit Bryſt og holdt det taus omſlynget. Derpaa ſagde han: ”Jeg vil endnu i Dag tale til Din Fader om vor Forbindelſe, Ebba. Derpaa agter jeg at tale med min Moder derom, og meddele hende mit Valg.”

”Ak!” ſukkede Ebba, ”jeg veed ikke hvorfor jeg gruer derfor. Jeg frygter for at Dronningen vil blive meget utilfreds med dette Valg.”

”Hvorfor?” ſpurgte Kongen, dog ikke med hiin faſte Overtydning af det Modſatte. ”Har Din afdøde Moder

Virgitta Lovenhoved ikke overgivet sin Veninde, Hertuginde Christine af Södermanland, sin neppe fødte Datter og modtaget det Løfte af hende, at holde Barnet som sit eget? Og har Christine ikke svoret den afdøde Grevinde det og modtaget og opdraget Barnet som sin egen Datter paa Slottet i Nyköping? Og er Du, Ebba, ikke hiint Barn, og er Dronningen, min Moder, ikke hiin Hertuginde Christine?"

"Gustav," sagde Ebba med hengivende Beemod, og i den gamle, af ham saa meget ønskede barnlig fortrolige Tone, "Gustav, det er første Gang, at jeg berører denne omme Stræng i et Menneskes Nærværelse. Endnu er min Sjæls stumme Tanker aldrig komne over mine Læber, ja jeg tør ikke engang kalde det for Tanker, som kun er Følelser. Det er Følelser, der fylde min Sjæl med let Febergysen, naar et koldt Livspust strejfer paa Hjertets blottede Rødder, liig den legemlige Gysen, som et koldt Lufttræk opvækker, naar man fra Hoffestens Trængsel træder ud i den stille Midnat, paa det kongelige Slots Altan i Stockholm og seer Stjernerne speile sig i det dunkle Hav og hører de fjerne Bagters og de endnu længere bortffjernede Skipperes Raab, og alt dette opfylder Sjælen med Beemod. Det forekommer mig raat og haardt at laane hine bitter søde Følelser Ord; de ville fremstille Tingene værre, end de virkelig ere, de ville male Stillingerne græsseligere, Forholdene sortere, de ville fremstille Ting, som dog ikke ere virkelige. Men Du fordrer Fortrolighed, uindskrænket Fortrolighed af Din Brud, og saa

vil jeg da vise Dig min Sjæls hemmeligste Fold, og være sand og aaben mod Dig, som Du forlanger. Din store, ædle Sjæl vil ikke tænke paa, at jeg kunde fremstaae som Din Moders Anklagerinde for Dig, men den vil troe min Forsikkring, at jeg næst Gud og Dig elsker, tilbeder og hoiagter Christine over Alt, at jeg vil være hende lydig og opfylde ethvert af hendes Ønsker af alle Kræfter til min Død. Jeg vil stedse betragte hende som min Moder, om hun endog ikke betragter mig som sin Datter, men kun som sin første Hofdame. Nu er det ude, det græsselige Ord, som skal udtrykke min Tvivl om hendes Kjærlighed, af! og dog er jeg fast overbevist om, at hun elsker mig, elsker mig mere end sin egen Datter. Jeg har jo mangfoldige Beviser derpaa. Men hvorledes skal jeg anderledes betegne det, der stedse tilvister mit Hjerte som Iispust, og ofte truer at frysne mit Blod. Saalænge vi endnu boede paa Slottet i Nyköping, vidste jeg intet derom. Jeg hørte med til de hertugelige Børn. Men siden, da Christines stolte Sind drev Din Fader til at gribe efter Sverrigs Kongekrone, sidenester da vi drog til Stockholm til Hofborgen, da blev det anderledes, ganske anderledes. Jeg var dengang først tolv Aar gammel, da Karl IX. blev kronet med en Pragt, man aldrig før havde seet Mage til, men jeg følte dybt, hvad jeg mistede den Dag, da Christine naaede Maalet for alle hendes Ønsker, den svenske Kongekrone paa sin Gemahls Hoved. Til de hertugelige Børn havde jeg hørt,

til de kongelige hørte jeg ikke mere. Af Datteren var der blevet den første Tjenerinde."

"Og af Tjenerinden skal der nu blive en Dronning," faldt Gustav ind og kysede hende paa Panden.

"Det er netop det, som ikke vel lader sig forene med Eders Moders hoiædle, kongelige Sind. Skal hun for Fremtiden betragte Undersaatten, den lydige, bestedne Tjenerinde som sin Lige, som en Dronning over Everrig, hvilket hun engang har været? — O Gustav, det maatte jo smerte hendes kongelige, store, moderlig, bløde Herte, naar hun ser, at jeg som en mørk Stjerne fordunkler Din lysstraalende Stjernes Glands, istedetfor at et Valg blandt den protestantiske Christenheds hoieste Fyrstedøttre vilde forstørre og forstærke Lysfinnet, som ombølger Dit Hoved. Din Moder nedstammer fra det gammelfyrstelige, verdensberømte Huus Holsteen, hendes Fader var den store Hertug Adolph, hvis Aand og Navn er overgaaet paa Dig, ligesom Din faderlige Bedstefaders Gustav Wasas Aand og Navn. Et fyrsteligt Sind er hende medfødt; hun var en født Dronning, og rakte Din Fader sin Haand, da han endnu var Hertug af Södermanland og ingen Udsigt havde til nogensinde at erholde den svenske Krone; og hendes store Søn, Everrigs Konge, skulde forbinde sig med den ubetydelige Grevinde Brahe? Gustav, drag ud og søg Dig en fyrstelig Brud, som ligner Din ophøiede Moder; men lad mig blindes og forgaae i ufravendt Beskuelse af Din Solflamme."

"Ebba, mit Lys, mit Liv hvorledes kan Du bedrove mig med saadan Tale. Du er jo det klarstinnende Stjernelys, ved hvilket jeg har antændt den blussende Flamme. Hvad var Gustav Adolph, naar ikke Ebba Brahe havde været? Hvad hjælper det mig, at jeg fører begge mine Bedsteforældres Navn, deres Aand var uden min Kjærlighed til Dig, uden Din Kjærlighed til mig ikke kommet over mig. De see Begge velsignende fra den lyse Høide ned paa Dig, ved hvem Verden er traadt klar og simpel frem for mig, som Rosen ved Foraarets Aande. Og min fortræffelige Moder skulde forstøde Dig, fordi jeg elsker Dig, fordi kun min Lykke bestaaer ved Dig? Troe ikke det. Hun elsker mig dertil over Alt. Hun formaaede allerede af Umhed for mig, ikke at lade sig mærke med at Du ikke var hende tilpas som Datter, selv om dette virkelig var Tilfældet. Men hun elsker ogsaa Dig; jeg maa jo vide det. Hun taler om Dig med Moderstolthed, det smigrer hende, at Du er en Plante i hendes Hauge, vel ikke avlet deri, men dog opvokset og forædlet. Og hvilken Grund kunde hun endelig angive, til at misbillige mit Valg? Er Du ikke en Spire af ældgammel Adel, lige saa gammel som min. Var Din Moder ikke en Lovenhoved saavel som min Bedstemoder? Og er det vel saa usædvanligt i Sverrig, at en Konge udsøger sig en Dronning af Landets Døttre? Har ikke allerede Dronninger af Familien Brahe sat paa Sverrigs Throne? Behøver jeg længere at søge efter Exempler, end i vor egen Familie? Den store Gustav Wasas anden Gemahlinde var

Margaretha Lovenhoved, den tredie var Katharina Stenbock, vor gamle Bedstemoder, som endnu lever paa Stråmsholm. Og er det ikke vidt og bredt bekjendt, at min Onkels, den uhykkelige Kong Eriks Gemahlinde, Katharina Mons, var en Korporals Datter. Ogsaa Gustav Wasas anden Søn, Kong Johan, havde en Undersaat paa den svenske Throne. Hans anden Gemahlinde og min Fætters, Hertug Johan af Gothlands Moder var Gunila Bjelke, en Rigsraads Datter."

"Dit elskende Hjerte søger at forjage de Anelser, der ofte snige sig til mig og spaae mig Uheld for min Fremtid. Jeg vil lade Stjernerne adspørges om min Skjæbne."

"Gjør ikke det. Naar det er sandt, at vise Mænd formaae af dem at læse Menneskenes Skjæbne, saa er det forbryderisk at afløre den. Gjør intet videre end byg paa min Trostid og hold Dig fast ved den, som et Træ paa Klippegrund, hvis Rødder trænge sig ind i de mindste Steenridser, og fastklamre sig til Stenene, og slip mig ikke, Stormene maa endog komme over os som de ville. Lov mig det i denne høitidelige Time, i denne eensomme Skovnat."

"Det lover jeg Dig, Din er jeg i Evighed, Gud har hørt min Bed!" — Hendes Haand laae fast i hans; hans Mund hvilede paa hendes i lange, brudelige Åns.

"Nu til Din Fader, at han kan velsigne vor Pagt!" raabte Kongen, og den vemodig lykkelige Brud svævede ved hans Arm igjen tilbage til det lykkelige Selskab.

"Neppe vare de traadte ud af det tætte Krat, saa fastede en aldrende Mand og to Ynglinge sig i Veien for ham, og bødte Knæ for Kongen. Det var hiin Fader med sine tvende Sønner, der i Forgaars i Mørket i Stormnatten ved et Fald, paa Veien fra Skibet ned i Dalsen, forvred Foden.

"Jeg er Claes Stiernhøf," sagde Faderen, "som en ulykkelig Forblændelse drev af sit Fædreland til Polen, og som lod Eders Majestæts overvætted Naade anraabe om huldrig Tilgivelsse og Tilladelse til at torde vende tilbage til det elskede Sverrig. Dette ere mine Sønner, som ere komne med mig, for at fremstamme Eder vor dybtfølte Tak. Forsmaa ikke det svage Offer, og lad Eders Naade ogsaa for Fremtiden herske over os, give os Leilighed til at vi ved Gjerninger kunne bevise Eders Majestæt, hvad Ord forgjæves forsøge. Gud opholde længe Eders kongelige Majestæt!"

"Staae op Claes Stiernhøf og følg mig med Eders vakre Sønner. Jeg vil byde Eder velkommen blandt mit Folks Edleste og igjen indsætte Eder i Eders Godser og Værdigheder."

Stiernhøf undskyldte sig med sit Uheld, og fortalte Kongen sin Historie efter hans Ønske. "Men hvorledes er I kommet her?" spurgte Kongen forundret, "da I ved Eders Fods Hævelse bliver forhindret fra at gaae?"

"Mine Sønner have baaret mig hertil paa deres Skuldre; vor Tak taalte ingen Opsættelse; vi kunne og

ville ikke ganske tilhøre Sverrig, førend vi havde frembragt Eder den, derfor foretog vi det æventyrlige Tog."

"Et saadant Par fortræffelige Sønner, ville ikke være Konge og Fædreneland mindre tro," sagde den kongelige Yngling til de tvende andre Ynglinge. "Ny Farer, som true os, udfordre unge, kraftige Arme. Overlad det til mig Claes Stiernhøft, at sørge for Eders vakre Sønner ved Armeen. De ville blive et Par herlige Soldater."

"Tak! Tak!" raabte Ynglingerne efter den med naadige Haandvink ved Elbas Side bortgaaende Konge, toge derpaa deres Fader op igjen, og skrede under Mængdens Bisaldsyttninger, som i Triumphtog til Porten.

Folkets Bisaldsraab gjaldt ogsaa den retfærdige, høihjertede Konge, hvis, til Stiernhøft talte Ord gik fra Mund til Mund, hvergang forsynede og udsmykkede med Lovtaler over den tilbedte Herre. Allerede havde det elskede, beundrede Par naaet Estraden, paa hvilken Rigsraaderne, Generalerne og de fornemste Adelige sadde med deres Gemalder, da en hoi, stolt Diding med et Haar, mere glindsende end friskt falden Sne, og med en Holdning, mere majestætisk end Levens, de afrikanske Skoves Konges, bane sig Wei gennem Tilskuerne og stillede sig i Wei for Kongen.

"Ædle Spire af en ædel Stamme, kongelige Herre hvis forhaabnings- og daadfulde Ungdom det tappre, svenske Folk studsende see op paa," sagde Grev Axel Levenhoved — thi ham var det — med Værdighed og

Følelse af eget Værd, "see ogsaa mig vendt tilbage fra Polens ulykkelige Rige for igjen at bygge og boe paa den hjemlige Jord."

"Grev Løvenhoved, mine Dine tilføre min Sjæl stedsse større Forundring, ved at see Eder paa svensk Grund. Hvem har I anbetroet Eders Petition til mig, da man har været saa letfindig ikke at lade den komme i mine Hænder, thi ved den almægtige Gud, jeg veed Intet om Eders Attraa efter igjen at gjøre Eders Wildfarelse god, og erkjende min Krone, som den sande, ved at forlade min Onkel, den polske Sigismunds Parti, og vende hjem til Eders Fædres Land."

"En Løvenhoved er ikke istand til nogen Løgn. Jeg skrev ingen Petition til Eder, naadigste Herre. En nimodstaaelig Magt drog mig til det Spand Jord, hvor mine Aner og mine Børn sove, og hvor andre af mine Børn og deres Børn leve."

"Dg ikke for at hylde Sverrigs Konger?" spurgte Gustav skarpt betonende; og da Oldingen taug stolt, vedblev Kongen endnu heftigere: "Dg hvorfor, Grev Løvenhoved, fulgte I ikke den Lov, som maa være Eder bekjendt, hvilken befaler enhver til, Polen udvandret Svensk, naar han vil vende tilbage til Hjemmet, at vende sig til mig med et Bønsskrift om Tilladelse til denne Hjemkomst. Endnu har jeg ikke afflaaet nogen saadan Ansøgning, thi jeg føler, hvad det er for en Svensk, at maatte undvære sit Fædreneland, endnu har jeg buden enhver Tilba-

vendende velkommen i mit Rige. Men jeg vil ogsaa holde ligesaa strængt paa Lovens Opfyldelse og den min Krone tilkommende Værfrygt. Jeg tiltroer Eder, Grev Lovenhoved, at I rigtig forstaaer at skatte begge Dele; selvfølgelig har I vel ikke kjendt Loven, og den alt for store Længsel efter Fædrenelandet, har for en kort Tid ladet Eder tabe den skyldige Værfrygt for Kronen og dens Bærer — om det endog er en Ungling."

Grevens Ansigt blev bruunt af Brede; hans store Øie fløi rullende omkring. Han taug nogle Dieblkke, dog kunde man paa hans Ansigt læse Kampen i hans Sjæl. Endelig sagde han fattet: "Jeg har kjendt og kjender Loven!"

"Og hvorfor har I ikke efterkommet den?"

"Fordi en Lovenhoved er for stolt til ved en Wasas Throne at bede om den Naade, hvilken den fattigste Bonde uden ydmygende Bøn nyder af sig selv, at dø paa svensk Jord; fordi jeg ikke forgjæves fører min Faders stolte Navn, og som en Olding, der næsten er halvfemsindstyve Aar gammel, ikke kan bøie og vancere det stedse værdig holdte, uvancerede, stolte Hoved, for en nittenaarig Ungling, selv om Tilfældet, Verdens mægtigste Behersker, har sat ham paa mit Fædrenelands Throne." Denne Tale blev frembragt med saa stigende Forbittrelse, at alle Omkringstaaende bævede.

"Saa føler I Eder altsaa vanæret, naar I erkjender mig som dette Lands Konge, og fornægter min Majestæt Erhødighed?" raabte Kongen vild opbrusende med flammende Blikke. "Ikke Længsel efter at dø her, har ført Eder til Sverrig; nei, Eders Rebelsind, der er saa frygteligt opvækkende, at I ikke engang formaaer at omklæde det i en Skinkaabe. Og hvorfor træder I mig trodsig iveien? Vil I tiltrods Eder af mig hvad min Naade kun forunder den Underkastede, den Angerfulde. Hvis Eders hvide Haar ikke beskyttede Eder, i Sandhed, jeg skulde vise Eder hvorledes man efter Lov og Dom behandler den frække Majestætsforbryder."

"Ha, det af Din Sønneson, Gustav Wasa; Du, som elskede mig meest af alle Sverrigs adelige Ynglinge, selv underviste mig i Naabensfærdighed, som kaldte min Faders Søster, Din inderligt elskede Gemahlinde, fra hvem denne — unge Konge nedstammer! Gustavs Skjæppe! See denne Skjændsel vederfares en Løvenhoved!"

"Ariel Løvenhoved," raabte Kongen, "I er for evig Tid forvillt fra svensk Grund. Ikke forgjæves er Sten Løvenhoved, Eders Son, en grusom Tyran i mit Land, han har arvet sin Faders raa, trodsige Sind; men jeg vil tugte ham, som Eder, saasandt Gud hjælpe mig!"

Oldingen stod som forvandlet til en Billedstøtte; saa haardt havde Forviisningsdommen truffet ham. Alt havde

trængt sig om den besynderlige Scene, men alle Munde bleve tause. Kongens Kammerjunker og hans nærmeste Livvagt nærmede sig allerede for at gjøre Plads for deres Herre, da traadte Hertug Johan og Grev Brahe, i Spidsen for flere Rigsraader og andre Adelsmænd til Kongen.

"Lad Naade gaae for Ret, min Fætter," bad Hertugen. "Tag Hensyn paa denne ædle Mands Ar, paa hans ældgamle, høit berømte Familie, med hvilken Du selv er beslægtet, paa den Tjeneste han har gjort Dine Forfædre og tilgiv ham."

"Tilgiv ham, stormægtigste Konge," bad Grev Brahe "tilgiv ham ogsaa for min Skyld, thi Virgitta Løvenhoved, min Gemahlinde, var hans Sønnedatter, Ebba Brahe, der staaer ved Siden af Eder, er hans Sønnedatters Datter.

Da hørvede ogsaa Ebba, som hidtil havde staaet frygtsom ved hans Side, det store blaa Himmeløie bedende paa Kongen, da foldede hun Hænderne bedende og Gustav var besejret. Netop vilde han forkynde Naadeordet, da rev Grev Løvenhoved sig løs fra sin Forstening og raabte med skræffelig, vild Stemme: "Nedværdig Eder ikke, svenske Mænd, spild ikke Eders ædle Ord. Det passer sig ikke for Eder, Folkets Hoveder, at bede her. Betænk, hvormegit I forhaane Eder selv! Jeg gaaer jo allerede. Jeg vil ikke have Tilgivelse, ikke

denne overmodige Drengs Naade, hvem Lyffens Lune opblæser. Jeg vil intet have af Kronroverens Søn, af den skinhellige Hykler, der selv er en Kronrover. Han støder mig ud blandt de Fremmede; jeg tør ikke dø i mit Fædreland, ikke lægge mit matte Hoved paa en Jodbred af Hjemmets Jord, saaledes vil det gaae ham, naar hans Time engang slaar. Gid hans Hjerte aldrig maa glæde sig ved den Kjærlighed han begjærer, og hans kronroveriske Stamme uddø med ham. Forbandelse over ham!’

Og hermed stormede den rasende Olding bort, frygtsom veeg Mængden tilbage for ham; thi der laae noget Spøgelseagtigt i hans høie, rask bortilende Skikkelse, hans flammende rullende Dine, hans brunrøde Ansigt, hans knyttede Næver hans hvide, forviltrede Haar, den slagrende Klædning og den vajende Hejresjeder i hans Baret.

Med bange Befymring saae de tæt Omkringstaaende paa hinanden, derpaa løb en sagte Mumlen gjennem Mængden, Ebba var blevet dødbleg og truede at synke om, saa at hendes Damer maatte ile hende til Hjælp; selv Kongen havde tabt Fatningen. Befymringen for Ebba gav ham den igjen. Hoffolkene stode skjælvende, og Rigsraaderne gjorde lange, betænkelige Ansigter. Hertug Johan saae fortrydelig over til Kongen og mumlede noget uforstaaeligt. Ebba blev fort i sit Gemak, Gustav veeg ikke fra hendes Side. Hun kom sig snart igjen og han vidste at overtale hende til at tage Deel i Aftentasselet. Derpaa gik han tilsyneladende munter til:

bage til Selskabet og underholdt sig meget med Prinds Johan, Kantsleren Orenstjerna og Grev Brahe; men hvor utvungen han ogsaa syntes at være, var han dog forstemt inderst i sin Sjæl, og kunde ikke nu overvinde sig til at tale med den gamle Rigsdrost om sin Kjærlighed. Det var ham derfor ikke ubehageligt, da en af hans Kammerjunkerne meldte ham, at en fransk Maler, som denne Morgen! var kommet med paa Grev Brahes Skib, bad om den Naade at turde tilbyde Kongen sin Tjeneste. Han befalede at føre Kunstneren frem. De Change kom. "Min Lykkestjerne har ført mig til dette Slot," sagde han med Ansand, "dersom nu Ederes Majestæt vilde tilstaae mig den Naade, at jeg allerunderdanigst maatte fremstille Ederes Majestæts Billede paa Værredek! Hans Herlighed Slotstets Gier har allerede naadigst tilladt, at fængsle den unge Grevindes Engletræk ved min Pensel og forevige den flygtige Skjønhed.

Kongen greb levende den Tanke, at lade sig og sin Brud male. De skjønneste Kunster stode i Sverrig endnu ikke paa Fuldkommenhedens høieste Trin, som i Europas sydlige Lande, og det var intet Usædvanligt, at Fransk-mænd, Italienerne og Tydske hemsøgte Sverrigs Hovedstad paa deres Kunstreiser.

"I er fra Frankrige? Det er allerede en Unbefaling," sagde Kongen. "Jeg elsker Kunsterne og fremfor Alt Maleriet; det fastholder det flygtige Moment med Lys og Skygger og alle Farver, og erstatter ved Udtryk Ta-

lens Lyd. Har I medbragt mig noget af Eders Kunst? Lad dog see."

Maleren afflørede det Billede han havde under Armen.

"Meget skønt," sagde Kongen tilfreds. "En svensk Bondepige af saa udmærket Skønhed, at jeg maa tvivle om, at dette Maleri var mere end en Frembringelse af Eders Phantasi. Det være som det vil, Billedet har mit fuldkomne Bifald. I vil i Slottet i Stockholm ikke finde nogen slet Optagelse og Arbejde nok, Monsieur. Dronningen, min Moder, vil belønne Eder, thi I kommer i rette Tid. Min Broder Carl Phillipp, som hun elsker over Alt, vil drage med i den russiske Krig. I maler ham til stor Trøst for Dronningen."

Da Kongen havde udtalt, bemærkede Maleren, at det foreviste Billede var malet tro efter Naturen, og at de vaade Farver maatte bevidne, at det først i Dag var fuldendt. Til Beviis for Sandheden af sit Udsagn nævnedes han Capitain Gyllenhjelm, der stod tæt ved Kongen, som kaldte denne til og spurgte smilende, idet han rakte ham Billedet. "Kjender Du i Sverrig en Pige af denne Skønhed?"

Officeren havde neppe kastet Blikket paa det fremrakte Maleri, førend han overrasket udbød: "Rikke Stråmfeld! Først i Gaar er jeg gaaet fra hende, hun var min Førerinde." Kongen hørte med Velbehag paa Kapitainens begejstrede Beskrivelse af Rikke og saae Tid efter anden

paa Billedet, for at overbevise sig om Krigeren ikke ogsaa overdrev det, men som Billedet, saaledes istemmede Maleren og selv den kolde Hertug Johan i Soldatens Betretning.

Kongen fandt nu stor Interesse, saavel i Maleren, som i Billedet og underholdt sig meget med ham om Kunsten. Da der blev blæst til Aftentaffelet, besluttede Kongen at overraske og opmuntre sin Elbba med Billedet. Han opnaaede sin Hensigt; thi hun kunde ikke see sig møet paa Pigens Skjønne, indtagende Træt og det gode Maleri. Men endnu mere studsede hun, da Kongen sagde, at Originalen var det fattigste Bondebarn paa et af hendes Faders Godser. "Jeg maa selv hidkalde Eder Forfynderen af denne Skjønhed," endte Kongen, "for at I kan erfare, hvilken Skat I besidder i denne Pige; thi min Mund vilde ikke formaae at levere Eder Skjyngen af hans Beskrivelse." — Gyllenhjelm blev hidkaldt.

"J har gjort en forunderlig Dypdagelsesreise," sagde Grebinderen og viste paa Billedet.

"Hvis Eders Naade tillader, saa vil jeg ligne mig ved et Menneske," svarede Officieren, "der ved Lumskhed eller Tilfælde pludselig bliver stødt fra Strandbredden ned i Havet, og fortvivlet kæmper og opbyder alle Kræfter for sit Liv. Men han støder paa en Banke og finder den skønneste Perle. Han bringer den paa Land, men veed ikke hvad han skal begynde med den. Da forunder

en gunstig Skjæbne ham at nærme sig en Stjerne og han beder: "Tag, ophøiede Stjerne, denne Perle, og sæt den i den yderste Indfatning af Din glimrende Diamantkrone, fast et Blik af Din guddommelige Glands paa den, og den vil skinne, Dig værdig."

"Stjernerne pleie at være Digterne meget hulde og tilboielige," svarede Ebba, "og naar en tapper svensk Krieger bliver til Digter for en smuk Bondepiges Skyld, saa maa en Stjerne allerede for denne elstværdiske Sjældenheds Skyld gjøre det Dvrige."

"Eders Naade vil aldrig angre, at have skjænket dette Naturens Barn et huldrigt Blik og omplantet denne sjældne Blomst fra den tørre Jord hvoraf den er udsprunget, i det ædleste Jordrige, i Eders Hauge."

"Eders Sprog bliver stedse mere digterisk, Herr Kaptein; og hvis det er sandt, at Kjærligheden gjør Digtere, saa maatte jeg næsten tro, I var ved Kjærlighed bleven Digter. Da jeg nu er vore fædrenelandste Digtere meget bevaagen, saa var det jo mod min egen Lyst og Tilboielighed, hvis jeg ikke efterkom Eders Ønske, og tillige forhjælp Sverrig, i vor, paa skjønne Aander saa golde Tid, til en ny Digter. Jeg skal snarest muligt besee Blomsten, Baron Gyllenhjelm."

Kapitainen takkede underdanigst og anbefalede sig. Ebbas gjenvundne Munterhed gik ogsaa over paa Kongen og fra denne paa det hele Selskab.

Da Kongen havde begivet sig i sit Bærelse, meldte den tjenstgjørende Kammerjunker ham, at den hollandske Jøde Ben-Jamin var kommet til Slottet Rosenberg og underdanigst lod spørge, om Hans Majestæt imorgen tidligt tænkte at bryde op til Stockholm? I dette Tilfælde udbad han sig den Naade, endnu i denne Aften at forebringe Hans svenske Majestæt nogle vigtige Meddelelser.

"Jør Joden ind," var Gustavs korte Svar.

Jødeherren fra det forslagne Lybekkerstib traadte ind i riig østerlandsk Dragt, med utallige Buks og forslagte Armbevægelser og hilsede: "Fred være med Himmelens stormægtigste Søn, og Paradisets Glæder allerede her i Dødens Dal!" Kongen saae, staaende opreist, foragtelig ned paa Joden og spurgte, istedetfor al Besvaring af Hilsenen: "Hvad har Du at sige mig, Jøde!"

"Jeg er kommet til Överrigs Land, hvilket Herren velsigne, i Kjøbmand Abraham Kabeljans Erinde, hvis Forretninger jeg, som I, stormægtigste Majestæt, vel veed, tildeels og meest paa Stæder, hvor han ikke selv kan opholde sig og handle, pleier at besørge."

"Jeg veed det. Hvorvidt er Kabeljan kommet med Opfyldelsen af mit Erinde?"

"Det er netop det, hvorfor jeg er kommet for Eders Majestæts af Roes bestraalede Nafn, for at sige Eders allernaadigste Ører, hvorvidt Abraham er kommet i den Forretning for Eders Majestæt med den hollandske Bank."

"Velan, saa sig frem!"

"Banken er efter Kabeljans Tilskyndelse ikke utilbøielig til at forstrække Eders Majestæt med den forlangte Summa Penge, dersom Eders kongelige Naade hellerikke igjen er utilbøielig til at tilstaae Banken nogle Betingelser."

"Og hvilke ere de?"

"Strængeste, stormægtigste, majestætiske Herr Konge. Eders ringeste Tjener behøver ikke først at sige Eders Majestæt, at Herrene i Holland ere Kjøbmænd, d. v. s. Folk, som ved allehaande Kjøb og Salg, Handel og Wandel søge at gjøre sig en Fordeel, thi Mennesket maa leve af Gevinst. Naar nu den hollandske Bank skal forstrække den stormægtigste Konges høie Majestæt af Sverrig med de firfindstyvetusinde Daler, saa spørger den, hvad skal jeg vinde derved?"

"Hvor mange Procent Renter forlanger Banken?"

"Den vil ikke give Pengene under sex og en halv af Hundrede."

"Meget, saare meget. Dog lader der sig vel noget afdringe?"

"Jeg veed ikke om Eders Majestæt vil afdringe en Dvart Procent. Men Banken spurgte ogsaa fremdeles, hvad Sikkerhed den skulde have for Summen?"

"Ei de — — — er min kongelige Forordning dem da ikke nok? Er det ikke tilstrækkelig Sikkerhed for Kjøbmandssjælene, naar en Konge af Sverrig forskriver sig med Hud og Haar til dem for otte tusinde Daler?"

"Eders strænge Majestæt er vel en høi, herskende Himlens Søn, men lige saa vel af Kjød og Blod, som andre Mennesker. Naar Eders Stormægtighed nu drager i den russiske Krig og Dødens Engel, paa hvis Sværdod den bittre Giftdraabe hænger, kommer flyvende, siddende paa en Kugle af Bly, der bliver skudt ud af en Bøsse og gør — for hvilket Himmels og Jordens Herre naadigst bevare Eder — en Ende paa Eders allerdurchlaughtigste Liv, hvad skulde Banken da gjøre med den ihjelskudte Kongen af Sverrig for firfindstyvetusinde Daler."

"Du har Ret, Føde," lo Kongen, "og Banken har ogsaa Ret, jeg var da ikke firfindstyvetusinde Skilling værd. Nu, saa vil jeg da forskrive Banken et godt Stykke Land med Landsbyer og Stæder."

"Al Respect, stormægtigste, naadigste Herre af det skønne Sverrig, det er et stort, vidt Land, men det er ikke et riigt Land som Holland. Det har mange Skove og Søer, meget Vand, meget Steen, mange tørre Heder, men det har ikke megen Ager og Mark, hvorpaa den høitlovede Guds Betsignelse vorer. Det har meget skarpe Sværd at slaae sine Fjender, men det har faa Plouge, til at oppløse Jorden, og Handelsmanden laaner alene paa Plougen, ikke paa Sværdet. Desuden har I jo kun en lille Deel af Landet at befale over. Det hele store Ostgothland, den bedste Deel af Sverrig, tilhører jo den durchlaughtigste Herre, Hertug Johan; Eders

Majestæts durchlaughtigste Herr Broder er Hertug og Besidder af Sødermanland, Greverne og ædle Herrer besidde i de øvrige Landskaber store Godser Landsbyer og Stæder. Og den bedste Egn af Elfsborg tilligemed en stor Deel af Vestgothland har I pantsat til den danske Konge for den Million Daler, som I har indgaaet at betale ham efter Fredsslutningen. Paa det hele Lappesfolk, deroppe, hvor det er foldt, laaner Banken ikke tusinde Daler, om Landet endog naaede til Verdens Ende."

Kongen havde nogle Gange seet forbittret paa Jorden, men bekjæmpet sig, og raabte nu rast: "Nu, hvad vil da Banken have til Pant, naar Everrig er den mindre værd en raadne Gist? Siig Jøde, hvad vil den, og hold op at laste mit Land, eller Du skal —"

"Gud skal bevare mig fra at laste et saa herligt Land, der bliver behersket af en saa stor Konge. Jeg vil ikke hvile i Erkesader Abrahams Skjød, hvis jeg har tænkt paa at frænke Eders Stormægtighed."

"Det vilde ogsaa bekomme Dig slet. Men skynd Dig, det bliver fildigt, og jeg maa i Morgen være i betimelig Tid i Stockholm. Hvad vil Hollænderne?"

"Majestætiske Herr Konge, I har givet en streng Lov i Eders Land: intet fremmed Folk maa drive Handel og Wandel deri. Den durchlaughtigste Hertug Johan af Gothland har tilladt Handelen i sit Hertugdømme, og vi Hollændere betale ham derfor aarlig en smuk Afgift."

"Ja og Handelen og Haandteringen i hans Provinds, saavelsom ogsaa hans hele Eiendom gaaer til Grunde derover. Hvad spørger I Jødesjæle derefter? Vi Svenske ere selv kloge nok til at handle."

"Hvem vil bestride saadan Sandhed? Men ingen Torsdens Konge kan gjøre Alt, det kan kun Himlens Konge, den høitlovede Gud fuldføre. Men I maa gjøre Eet efter det Andet. Naar I nu fører Krig med den ny Czar og Kongen af Polen, og klæder Eders Folk i Bærge og Baaben, hvorledes vil I da drive Handel, Eller naar I vil befordre Agerdyrkning, Haugekunst og Dværgavl i Sverrig, hvorledes vil I da ogsaa strax drive Handel. Først naar I har besejret Moskoviterne og Polen, naar Ploven har omrodet Sverrig, og Koen har afgnavet de fede Bjerggange, først da kan I tænke paa ogsaa at ruste Handelsflåde og føre de indbragte Vare omkring i Landet. Men tilstaae den hollandske Bank saalænge fri Handel i Eders Stater, og den forlanger hverken Forskrivning eller Pant og i to Uger a dato skal hele Summen være i Eders Hænder."

"I er sijn! Nei, der kan intet blive af," svarede Kongen bestemt.

"Saa har Kabschau bedet mig, at lade Eder vide, stormægtigste Herre, at Banken ikke paa nogen anden Maade vil laane Pengene. Han har selv ikke mere end titusinde Daler af egne Midler at tilbyde Eder, da I bedst

veed, at han ved sine Fabrikkers Odelæggelse i Gothenborg af de Danske er næsten ganske ødelagt."

"Jeg er Kabeljan megen Tak skyldig og skal aldrig forglemme, at det var ham, som med største Dristighed tilførte mig, i den vanskeligste Stilling jeg var i den danske Krig, hine tolvhundrede hollandske Soldater, lige gennem Norge og den lurende Fiende, og siden hjalp mig at tilføgte Seier. Han formerer de Forbindtligheder, som jeg skylder ham. Jeg er overbevist om, at han stedse har mit Bedste for Øie. Men jeg kan ikke indlade mig paa Bankens Fordringer."

"Saa er min Forretning til Ende. Kabeljan vil udbetale Ederes Majestæt Pengene, ved de Christnes Nyt-aarstid og maaskee selv bringe Eder dem til Overrig."

Kongen gik urolig op og ned i Bærelset; han foer flere Gange med Haanden over Panden, og sagde derpaa: "Vent i Forgemakket!" Jøden fastede sig paa Jorden og greb efter Kongens Waabentjole.

"Lad være!" sagde Gustav stræng, "jeg vil ikke have Din hundeaagtige Høilagelse, især efter de Ting Du har fordriftet Dig til at sige mig. Jeg vil igjen lade Dig falde, og give Dig fast Bested." Ben-Jamin gik.

"Rantsleren Orenstjerna skal komme!" raabte Kongen til den hidkaldte Kammerjunker. "Ligger han i Sengen behøver han blot at kaste en Kappe om sig."

Gustav havde neppe maalt Bærelset nogle Gange

igjen, saa kom den uuge Rigs-kantsler. Kongen gjorde ham hurtigt bekendt med den hollandske Banks Betingelser, saavel som med Alt, hvad han havde erfaret af Jøden, og offordrede ham til at yttre sin Mening."

"Bore Finantser ere i en meget slet Tilstand," svarede Orenstjerna betænkelig. "De ny Udrustninger sluge store Summer, og den anden Betalingstermin til Danmark rykker stedse nærmere."

"Det russiske Feldttog kan ikke længere opsættes. De la Gardie har igjen været seierig, han har indstændig skrevet til mig om Understøttelse. Vi kan netop nu drage den største Fordeel af det russiske Riges Forstyrrelse. Alt Tab i Danmark maa trefold blive os erstattet af Rusland. For Verden stredes jeg for min Broders Forbringer paa Czar-kronen, egentlig til min Krones og det svenske Riges Fordeel. Jeg maa afsted til Lifland endnu førend Vinteren bryder frem; thi Sigismund af Polen rustet sig."

"Hellerikke vil og kan de fattige, svenske Bønder længere beholde og ernære de ledige, overmodige Soldater, især da Ostgothland og Södermanland stedse blive undtagne. Møden er stor overalt"

"Vi maa opdrive Penge, Orenstjerna. Kan vi ikke gjøre noget nyt Paalæg?"

"Paa ingen Maade! Jeg frygter ellers Oprør. Hvorfra skal Bonden tage det? Han har Intet. Tag det

daglige Brød fra ham, og han griber fortvivlet efter Eders Krone. Nøden er den værste Dyrer, og den lader sig ikke undertrykke ved nogen Embedsmand, Præst eller Dypasser. Eders Stat er allerede for høit belagt med Skat. Maaskee kan Dronningen, Eders Frue Moder, endnu skaffe Raad."

"Har jeg ikke maattet pantsætte 'alt mit Solvtoi til hende for elendige titusinde Daler? Og tager hun ikke tolv Procent derfor! Og dog, saa tungt det ogsaa faldt mig, taledede jeg for tre Dage siden til hende om Penge, men hun forsikrede, at hun havde ingen flere. Kan vi ikke vende os til Kobber- og Jernbjergværkerne?"

"De ere allerede plyndrede. Hvo vil give os Noget for dem, Vi kunne dog ikke drage om i det tydske Rige og opraabe dem til de Høistbydende. Vi behøve hurtig Hjælp. Hollænderne fordre meget, for at give efter. Tilstaae dem en Deel af deres Fordringer, og I har Pengene."

"Saa være det! I Rigets Hovedstæder skal Handelsdelen være dem tilladt, der skal enhver Hollænder turde opholde sig i sex Uger." —

Jøden blev igjen ført ind og gjort bekendt med Kongens Bevilling. Smaahandelen i det Indre af Landet blev strængt og under svær Straf nægtet af Kongen. Da Hebræeren og Kantsleren vare affærdigede, lod Kongen sig aflæse af sin Kammerjunker og kastede sig paa Leiets. Men plagende Kongesorger omskrækkede ham i alle slags

Stikkelse, og kun et Englebillede smilede gennem alt dette, for som et forklaret Drømmebillede at bekræftse den ungdommelige Kongestjerne med himmelske Saurbær og Kjærligheds Roser. Det var Ebbas Billede.

Fjerde Kapitel.

I Upsala var der rykket flere Regimenter Krysserere ind. Deres Befalingsmand, en ung Mand paa omtrent tyve Aar, med et, kun liden Tiltro opvækkende Ansigt, i sølv Harnisk, bepantret fra Top til Taa, med høj, bølgende Fjederbust paa den kunstigt gennembrudte Sue, og al ridderlig Klædepragt, som man just ikke var vant til i Sverrig, ledsagede, da Soldaterne vare blevne fordeelte blandt Borgerne, en anden ung Rytter i simpleste Ridderdragt, og begge rede i fortrolig Samtale gennem Gaderne, som førte til Stockholmsporten. Krysserobersten reed stolt hen for sig, ret forliebt i sig selv, sin Pynt og sin skjønne, med kostbare Tømmer behængte Hest, og agtede ikke de skjønne Huse tilhøre og venstre, eller de stadselige Borgerfolk, der saae ud af Vinduerne efter de tvende Riddere, eller dem der mødte dem paa Gaden og nysgjerrig gabende bleve staaende, venligt hilsende og venskende Gjensilsen. Den Anden tilnækkede derimod Alle sin Tak, saac med venlige, muntre Dine paa Husene og Men-

neffene og holdt ofte sin Hest an, for at betragte en Gjenstand noiere. Da kom de til et høit, smalt Huus, fra hvis underste Etage en Guldsmedboutik var udbygget. Den simpelt Klædte reed hen til Boutiken, hilsede den gamle Guldsmed i den og betragtede de kunstige, ziirlige Arbejder med Kjendersøine. Den Stolte holdt imidlertid i Midten af Gaden.

"Behager I intet af mine Varer, Herr Ridder?" spurgte Guldsmeden ærbødig og tog Huen af det skaldede Hoved, i det han lukkede den store Mund høit op og derved frembragte en ubehagelig Halvsmilen. "Det gaaer jo, som man hører, snart afsted med Kongens ny Krigsfolk til Riefland — naa, I maa vide det bedre end jeg. Hvis I nu havde en Kjæreste — og hvilken ung Officeer har ikke det? — saa kjøb hende en Grindring hos mig, for at Afsteden ikke skal blive hende for tung."

Rytteren smilede og sagde derpaa: "I kunde have Ret, Mester. En Kjæreste har jeg vel, og ogsaa Lust til at kjøbe hende en smuk Foræring. Men der er ikke mange Penge blandt de svenske Soldater. Vi haabe først i Rusland at gjøre vor Fangst."

"Det var i Sandhed godt, hvis den tappre Konge endnu erobrede sig et Land til, saa at det arme Sverrig ikke alene behøvede at bære de uhyre Byrder. I kan troe, Livet bliver gjort Borgerne alt for suurt; stedsse Skatter, stedsse Gaver og endnu ovenikjøbet Soldater i Huset og dertil liden, overmaade liden Fortjeneste. Herr Ridder,

affjøb mig denne Guldkjæde, den vilde ikke gjøre en Kongebrud nogen Skam, kjøb den, for at jeg dog kan sige, jeg har ogsaa engang faaet Contant af en Soldat."

"Hvad koster Kjæden?"

"J skal med eet Ord have den for tredive Daler. Jeg kunde ikke sælge Eder den billigere, om J endog var min kjædelige Broder."

Rytteren steg af, bandt sin Hest udenfor Boutiken, traadte til Siden, trak sin Pengepung frem, og begyndte at tælle dens Indhold. Men der synes ikke at være nok deri; thi han saae overlæggende hen for sig og derpaa tvivlraadig over til den stolte Kyrasseeroberst. Endelig gjorde han nogle Skridt over til denne. Men han forekom ham, sprængte hid og bødede sig ned. "Laan mig fem Daler, Fætter," bad hiin, "strax naar vi komme hjem skal Du faae dem igjen; jeg vilde købe min Grevinde en Guldkjæde og har ikke Penge nok hos mig. Daleskarlene og Bjergfolkene have udsuget mig." Den Anden foer rast i Sidelommen af Vaabentjolen, fremtog en skøn, broderet, straalende Pengepung og gav den til den Bedende med de Ord: "Betjen Eder heraf efter Behag." Den Anden aabnede Pungen og tog for den stolte Ridders Dine kun fem Daler ud. Hiin vilde paatrænge ham Pungen, dog den Simpelflædte modtog den ikke, men sagde mere befalende en bedende: "Tag den tilbage; jeg bruger ikke mere." Dette skeete. Den ene Yngling traadte derpaa ind i Boutiken. Men neppe havde han kastet sit

store Die omkring, førend han, som greben af en lille Overraskelse, blev staaende for et paa Bæggen over et Arbeidsbord hængende qvindeligt Portrait.

"Ei, Mester," sagde han derpaa, "hvorledes er I dog kommet til denne skjønne Contrafæi? Det er jo en vidunderlig skjøn Bondepige."

"Åh," sukkede den Gamle og hans brede Mund skjælvede ret veemodig, "med dette Skilderi, er det en besynderlig Historie. Jeg kan kun fortælle Eder Begyndelsen deraf; thi Enden veed jeg endnu ikke selv, og Gud alene maa vide, hvad der vil blive af."

"Fortæl mig Begyndelsen, Mester; maaskee kan jeg hjælpe 'at bringe den til Ende. Og jeg vil kun i Forveien sige Eder, at jeg kjender den Bondepige, som I der har afmalet."

"Hvad?! Herre! For Forloserens Skyld! I — — — Veed I da hvor hun er? — — Åh, I er vel den Kapitain, for hvem hun i hiin Stormnat har baaret Faklen? — I har hende vel — — o vee!"

"Eders Mistanke har ingen Grund, Mester. Jeg er ikke hiin Kapitain. Jeg veed hvor hun er, og kan paa Soldaterøxe forsikke Eder, at hun er i de bedste Hænder."

Guldsmeden rev igjen Munden smilende fra hinanden løb til den bageste Dør i Værkstedet og raabte af fuld Hals: "Tycho! Tycho! kom gesvindt ned. Hurtigt, hur-

tigt, thi jeg har noget Vigtigt at sige Dig. "Snart hopped en Dreng til og berettede, Tycho havde omhyggelig klædt sig paa og var nylig gaaet ud. Den Gamle rystede mismodig paa Hovedet over denne Efterretning, vendte tilbage til Værkstedet og sagde: "Hvad den Knøs nu maa have for igjen. Han var saa urolig, saa ustadig. Jeg frygter næsten, han gjør mig en dum Streg."

"Men I vilde jo fortælle mig Historien om Portraitet, Mester," erindrede Officeren.

"Himlen har skjænket mig sex Børn" begyndte Guldsmeden at fortælle med et bedrøvet Ansigt, "og Gud veed, jeg elsker dem Alle og ernærer og klæder dem Alle og lader dem undervise i al Gudsfrugt og gode Ting, som det passer sig en brav Borgermand, men Tycho er jeg særdeles hengiven, det kommer deraf, at han er bleven dueligere i den ædle Guldsmedkunst. Jeg skulde egentlig ikke rose ham, thi han er min Søn, men Sandheden skal man dog allevegne give Vren, og saaledes kan jeg vel med Ret og Føie sige, at Tycho er blevet den dueligste Guldsmed jeg har kjendt i hele min Levetid. Saadant Arbejde forfærdiger Ingen Eder i Stockholm; Knosen har kun sin Lige i Paris. Han har ogsaa været i alle store franske og tyske Stæder, og stedse arbejdet i de bedste Værksteder, ingen Mester har gjerne villet være af med ham, og han har medbragt en smuk Summa fra sin Vandring, hvoraf I kan see, hvor ordentlig Knosen har levet. Nu kan det næsten være

syv Uger siden han kom hjem, munter og sund, Randse-
 len fuld af Penge og gode Vidnesbyrd fra sine Mestere.
 Det gav en Fest for os. Et par Dage derpaa arbejdede
 Knosen, saa at jeg med Forundring og Glæde faldt ham
 om Halsen. See her, alle disse kostbare Stykker har
 hans duelige Haand forarbejdet; og flittig var han,
 jeg kunde næsten ikke bringe ham fra Arbejdet. Men
 snart bemærkede jeg til min Kummer, at Tycho var ble-
 vet en Hovedhænger i det Fremmede. Han gik ikke med
 sine Brødre og Venner til Dands og Spil og andre
 Ungdoms Fornøielser, men var venlig og godt findet mod
 alle Mennesker. Jeg spurgte ham engang hjertelig hvad
 der feilede ham, men Ynglingen sagde Intet. Da kommer
 en Dag dette Billede vel indpakket til min Son, tilsendt
 ham fra en Ven i Stockholm, til hvem Maleren havde afgi-
 vet det. Tycho gav en skøn Sum Penge derfor; men
 jeg troede Knosen var forvandlet saa Top til Taa, da
 han saae Billedet. Herligt truffet! raabte han; kosteligt!
 eneste! himmelsk! og flere deslige Ord og dandsede som
 besat omkring. Jeg spurgte ham, hvad Alt det havde at
 betyde, og han foreslødrede mig Noget, der lød halv som
 en Løgn, og halv som en Usandhed, han havde seet Bille-
 det — jeg veed ikke mere hvor — og det havde behaget
 ham meget, derpaa havde han af en duelig Maler ladet
 sig det afcopiere og tilsende. Jeg rystede paa Hovedet og
 troede det ikke; det smertede mig, at Knosen løi for mig.
 Nogle Dage derefter blev han Mester. Han havde gjort
 et Mesterstykke, hvis Vige ikke findes i Sverrig, og der er

i hele Sverrig kun een Mand der er værdig til at eie det." — "Og hvem er det?" spurgte Officieren rast.

"Hvem anden vel end vor elskede, tappre Konge. See, jeg vil vise Eder det Stykke; og I vil indromme mig, det Stykke er værd at see."

Mesteren lukkede med Velbehag et Skrin op, og bemærkede imidlertid: "I er vel Adjutant hos Herr Obersten derude? Men hvoraf kommer det, at han venter paa Eder og ikke befaler Eder at ride videre?"

"Herr Obersten har intet at befale over mig; jeg er Officer og vi ere Fættene og gode Venner. Derfor venter han ogsaa saa taalmodig paa mig."

"Men saa beder jeg Eder dog, Herr Officer, kald ogsaa Obersten herop, for at mit Huus kan vederfares endnu større Være, og han ogsaa kan see og beundre min Søns kostbare Arbejde. Saadant er en sand Smaas for Diet. Tro mig."

Kapitainen aabnede Vinduet og raabte: "Fætter, kom herind. Du skal see noget Skjont." Derved lagde han Fingeren betydningsfuldt paa Munden. Obersten fulgte villig Indbydelsen. Guldsmeden løb ham imøde, rev atter Huen fra Hæsen og henflød i bred, omstændelig Venlighed. Paa ny frømmede nu Tychos umaadelige Roes fra den smigrede Faders Læber. Han begyndte at fortælle Obersten den hele Historie med Omstøb fra for af; men da denne gjorde et edikkesurt, haanligt Ansigt,

saar vendte den snaksomme Borger sig igjen til den venlige Officer med det skjønne, Tillid indgydende Ansigt og denne hørte da ogsaa nu engang ufortrøden paa de faderligtbe-
kymrede Hjerteudgydelser. Imidlertid havde Guldsmeden taget et stort Sølv Drickehorn af et Læderhylster og sat det paa Brodet, hans funklende Blik gled fra den ene Soldat til den Anden, og blev tilsidst hængende ved Offi-
cerens beundrende Ansigt. Endelig raabte han triumpherende: "Nu, hvad mener I?"

"Det er ganske fortræffeligt udarbejdet," svarede Offi-
ceren, idet han med Dinene mønstrede de gjennembrudte Arbejder, Snirklerne, Arabeskerne, Guldziraterne med
sindrige Drickesprog, den om den øverste Rand løbende
Omskrift, Laaget, paa hvilket Christi Lidelse var frem-
stillet, og Foden, paa hvilken Opstandelsen og Himmel-
farten var at see. "Kongen vil glæde sig meget over dette
mesterlige og velslykkede Arbejde."

"Det tænker jeg ogsaa," svarede Guldsmeden selvtil-
freds. "See, Herr Ridder, naar jeg kun vidste, hvorledes
jeg beleiligt kunde komme med min Gave til den svenske
Majestæt."

"Gave?" spurgte Officieren forundret. "I vil for-
ære Kongen det kostbare Horn?"

"Hvad andet? Vi ville derved lægge ham et Tegn
paa vor Kjærlighed og Hoiagtelse for Dagen."

"Men I har jo havt mange ildløg og Arbeidet skal dog ogsaa belønnes? Kongen kan jo betale Eder Hornet."

"Men jeg vil intet have betalt. Troer I da, jeg ikke har saameget i mine Midler, at jeg kunde give vor tilbødte Konge en saadan Foræring? Jeg kunde gjerne skænke ham hundrede saadanne og blev dog Guldsmeden Peter Lillie, og vilde endnu kunne forsørge mine Børn godt. Og desuden behøver Kongen sine Penge bedre, som I meget godt veed, end til at kjøbe saadant Tant. Sagde I ikke før, at der var lidt Penge mellem Soldaterne? Det kommer deraf, at Kongen mangler ofte selv, som man vel hører. Ofte skal han ikke kunne sammenbringe halvtredstydtyve Daler. Og dog gjør han saa herlige Ting. Nei, Gud skal bevare mig fra at tage en Daler af min Majestæt for Hornet! Lykke og vedvarende Sundhed skal han drikke deraf, og hvis han igrigt vil gjøre noget, saa skal han lade min duelige Knøs forfærdige Brudestadsen til den skønne Grevinde Brahe, der efter endt Krig bliver Dronning, som alle Folk med Glæde taler om, og saa gjøre ham til Hof-Guldsmed; thi i Sandhed, det fortjener min Tycho."

Officeren smilede og sagde: "Det var jo lutter mulige Ting; han skulde kun først overrække Kongen Hornet."

"Ja, derom vil jeg just spørge Eder, Herr Officeer, og det er mig derfor dobbelt kjær, at I gjør mit Værk."

sted den Vre at træde ind — I veed vist bedre Bæsteb om slige Ting, end en simpel Borger, er ofte i Kongens Nærhed, og har ofte seet og vel ogsaa talt med ham, hvilke tvende Ting jeg endnu ikke har havt den Lykke at opnaae, og heller ikke har tragtet efter. Men Saadant indtræder nu. Siig mig altsaa godhedsfuld, hvorledes kommer jeg bedst til Kongen, naar træffer man den unge Majestæt i bedst Enne, og hvorledes opfører man sig, naar man taler med ham, saa at man ikke gjør nogen Bifmod Conduiten og mishager ham?"

"Veed I hvad, Mester," svarede Officieren, "jeg vil selv føre Eder til Kongen, og tillige føre Ordet for Eder. Jeg kan paa Soldaterære forsikre Eder, at I vil være Kongen velkommen og behagelig."

"Vil I det, Herre?" raabte Guldsmeden glad. "Vil I føre mig til Majestæten? Men hvad hedder I da, Herr Officeer, at jeg kan spørge efter Eder i Stockholm."

"Jeg hedder Gars. Gaae kun lige til Slottet og spørg en kongelig Kammerjunker efter Kapitain Gars, saa vil de nok hidkalde mig."

"Herr Kapitain Gars," raabte Guldsmeden sjæls glad og greb efter Kjæden, som Officieren havde tilhandlet sig for tredive Daler, "tag Kjæden, jeg vil Intet have for den, thi I vil forskaffe mig den største Glæde i mit Liv, I vil føre mig til min Konge og tale til ham, hvis min Tunge af Respect for ham ikke vil løbe. Tag Kjæden og siig Eders Kjæreste, hun skal ogsaa derved tænke paa

den ærlige Guldsmed Peter Lilie i Upsala, og hans due-
lige Søn Tycho Lilie, den arme Knos, hvem Kjærlighed
har gjort syg. Tag den, tag den! den er Eders Eien-
dom og har intet mere at gjøre i min Boutik."

"Ja, naar I tager de forlangte tredive Daler derfor."

"Gud skal bevare mig! Troer I, det kommer mig an
paa Eders tredive Daler? Eller troer I ikke, at jeg har
Vre i Livet, trods nogen Officeer? I vil gjøre mig en
stor Tjeneste; men Peter Lilie er ikke den Mand, der
modtager en Tjeneste ugjengjældt."

"Men jeg har jo ikke endnu beviist Eder den Tjeneste."

"I har givet mig Eders Vresord derpaa, og det er
lige saa godt, som om det allerede var skeet. I er mig
en forunderlig Soldat og gjør ganske en Undtagelse fra
Reglen. De Andre røbe og plyndre, trække Skjorten af
den svenske Borger og Bonde, og I vil ikke engang mod-
tage en velfortjent Gave. I Sandhed, I er en født
stolt Svensker ligesom jeg. De Andre ere alle Ublæn-
dinge, og vide ikke hvor et svensk Hjerte sidder og hvad
der lever og bevæger sig deri."

"I Sandhed, I har Ret," svarede Officeren rørt.
"Jeg er en født Svensker, og er stolt deraf som I, Me-
ster!" — Obersten vendte sig bort med et fortrydeligt An-
sigt. Han syntes ikke at være en Svensker.

"Nu, saa tag Kjæden, Herr Ridder!" raabte Lilie.

"Jeg har faaet Eder kjær og dyrebar og kan ikke lade Eder gaae uden et Tegn derpaa. Og Pengene har I hellerikke for mange af. Jeg har nok seet, at I før ikke havde tredive Daler i Eders Pung og først maatte gaae og laane af Herr Obersten."

"Jeg vil tage den," sagde Officeren, "men forbeholder mig at revanchere mig. Men ved Eders Søs kostbare Mesterstykke er I ganske kommen fra hiint Portraits Historie. Jeg beder Eder, fortæl mig den heelt ud. Jeg sagde Eder allerede før, at den interresserede mig.

"Det er sandt. Nu see, min Knos blev gjort til Mester med stor Udmærkelse, og ved Gildet saae alle smukke Mesterdøttre, og med dem Fædrene og Mødrene efter min smukke, duelige Knos. Han havde strax kunnet faae den rigeste Kone. Men istedet for at gaae paa Frierie, sad han her hjemme ligeoverfor Billedet, stirrede paa det den hele Dag, og vendte næsten ikke Diet derfra; snart græd han, snart lo han, snart løb han om, som besat og faldt tillige saa paafaldende af, at jeg blev angst og bange. Moder og Søstre jamrede over den forunderlige, unge Mester, og i Staden mumlede man om at Tycho paa sine store Reiser havde sluttet en Kjærlighedspagt med en Fee eller Incube, der var fortryllende skøn, som man ogsaa seer den asmalet hænge i hans Værksted, hvilket Billede Mandefruen havde tilsendt ham. Hun havde ogsaa til Løn for hans Kjærlighed undervist ham, og derfra havde han sin overordentlige Kunst. Men

nu var han ogsaa ganske forheret og havde ingen Ro for hende hverken Dag eller Nat, turde ikke berøre nogen dødelig Dvinde og var hjemfalden til hende, som ogsaa snart vilde afhente ham. Saadanne græsselige Rygter, der kom mig for Dre, fik mig, som I let kan tænke, som en Kniv gennem Hjerte og Indvolde, Marv og Been. Jeg tog min syge Knøs for mig, bestormede ham med Bønner og Befalinger, kun at opdage sin Fader, hvad der saa meget ængstede og bevægede hans Sjæl, og aabent og ærligt tilstaae mig, hvad Betydning det havde med Billedet. Jeg skjulte hellerikke for ham, hvad Folk talede om hans forunderlige Tilstand og lod ham mærke, hvis han virkelig i taabeligt Overmod, for at blive den duelligste Guldsmed, havde sat sin Sjæls Held paa Spil, saa var der endnu Trøst og Haab at finde ved vort theologiske Facultet. Da faldt Knøsen mig høit grædende om Halsen og skreg: Jeg skulde dog for Guds Skyld ikke troe noget saa græsseligt Uffhyeligt og Ugudeligt om ham, han havde stedse vandret paa Guds Veie, og var kun strafværdig efter Arvesynden, som hviler paa Alle. Iøvrigt vilde han give mig den forønskede Dplysning, han kunde selv ikke længere udholde det. Nu fortalte han, hvorledes han ved sin Ankomst til Sverrig var bleven kastet paa Land i en Bugt, om Midnat, med mange fornemme Herrer, var derpaa kommet til en elendig Landsby og havde der fundet en Bondepige — —”

”Det Dvrige veed jeg allerede,” afbrød Officeren Mesteren. ”Him skønne Bondepige, som i Stormnatten

ndede de Strandede Hjælp hedder Rikke Stråmsfeld, og dette er hendes veltrufne Billede. Eder's Søn elsker Rikke til Døden, og jeg kan i Sandhed ikke fortænke ham deri, og intet Menneſke, ſom engang har ſet Rikke, vil det."

"Nu, ſaa gjør mig da den enefte Tjenefte, Herr Offi-
ceer, og ſig mig, hvor hun er. Min arme Knøs har ikke
kunnet finde hende, og er derover næſten gaaet til
Grunde."

"Har han da ſøgt hende i hendes Landsby;"

"Ja, viſtnok! Som det høieſte Klenodie."

"Fortæl mig da forſt den Hiſtorie ud, ſaa vil jeg
ſige Eder Beſkeed."

"Da min Knøs havde aabnet ſit Hjerte og ſvoret
ved Himmel og Jord, at han vilde ikke ſaae en rolig Time,
hviſ han ikke kunde hjemføre Rikke ſom ſin Kone, ſaa
betvang jeg min Brede over dette ulige Forhold — thi
min Søn var mig jo dog kjærere, end en riig, anſeelig
Svigerdatter, og da hans Sygdom ſyntes meget betænke-
lig — ſaa hengav jeg mig i Guds Willie og ſagde: "Gaae
hen, min Søn, og før Din Rikke i vort Huus. Men
ſig hende ikke ſtrax, at Du vil ægte hende, men lad hende
forſt ſom Pige tjene i vort Huus et Par ulger. Bliver
hun ſaa befunden at være ſaaledes ſom Du foreſtiller Dig
hende, og duer hun til en brav, dritvig Kone, ſaa vil
jeg Intet have derimod. Da ſprang Knøſen mig om

Halsen, ude af sig selv af Glæde, og trykkede og kysede
 mig, hvilket han pleiede at gjøre som Dreng, saa at de
 klare Taarer randt af mine Dine. Og derpaa kysede
 han Moder, Brødre, Søstre og Alle græd med ham. Der-
 paa rustede han sig og brød op med en god Hest og Vogn
 og vor bedste Velsignelse. Men tænk Eder min Skræk,
 da han efter fire Dage vendte tilbage, bleg og syg, og for-
 talte, at Hytten var tom og som uddød. Tycho havde gjort
 godt Bekjendtskab med Hellebarderen paa Grev Brahes
 Landslot ved Landsbyen og vilde nu erkjendige sig hos
 ham, men denne var bleven stukket under Soldaterne og
 ligeledes borte, og Naboerne havde sagt at Knud Stråm-
 feld var draget bort med et par Jøder, og havde senere
 ladet sin Kone komme bag efter. Rikke var bleven ført
 derfra af to fornemme Herrer i en Vogn og havde taget
 den lille, stumme Christine med, og hvor hun var kommet
 hen havde Ingen kunnet sige. Men min uhyggelige Søn
 formodede at en Kaptein, som Rikke den Nat havde lyst
 for, og som havde spøget med hende, sikkert havde ført
 hende bort til sin Fornøjelse. Knøsen er gaaet ud for
 mig som et Lys, og først i Gaar har han igjen viist Liv
 og Lust til Livet. Ak, ak, jeg ahner vel hvorfor. I Gaar
 er nemlig Hververtrommen slaaet gennem alle Sta-
 dens Gader, og de smukke Kyrasserer, hvis Officerer I
 sikkert ere, saavelsom de laplandske Sneeløbere og Bierg-
 folkene med deres lystige Musik rykkede ind, man siger
 almindelig, at Krigen endnu skal begynde for Vinteren,
 og da — —”

Døren blev revet høit op; Tycho traadte rast ind. Faderen gik ham bekymret imøde. Men Tycho hilste først de Fremmede anstændigt, derpaa vendte han sig til den Gamle, sigende: "Kjære Fader, lad al Eders Rummer fare for min Skyld; det maatte komme saaledes. Kongen og Fædrelandet behøver sine Sønners Arme."

"Tycho, Du har — —" raabte den Gamle forstræffet. Ordet standsede for ham.

"Jeg har ladet mig hverve under Prindsen af Lausenburgs Krydsseer."

"At Son, Son! Hvilken Hjertesorg gjør Du mig ikke!" jamrede Oldingen.

"Jeg havde dog ikke kunnet nytte Eder, Fader; betænk vel det. Først havde jeg kunnet forglemme Rikke var der gaaet lang Tid hen, og hvo veed, om jeg kunde have slaaet hende af Tankerne. Maaskee havde jeg over min Hjertesorg maattet bide i Græsset. Men som Soldat bliver Sindet friere, Sjælen lettere."

"Vel talt, unge Mester," sagde Officieren, og klappede Tycho hjertelig paa Skulderen.

Dg er det ikke en Ære, fornemmelig for en født Svensker en Ære, at følge, og hvis Skjæbnen vil, dø under en saa ung og tapper Konges Faner, til det svenske Land og Folks Forherligelse?"

"Herligt!" raabte Officieren. "Med saadant Sindelag bliver I en vakker Soldat og den svenske Konge kjær. Han holder meget af saa livskraftige Svenske."

"Men, Tycho," kaldt den Gamle ind, "det er jo endnu ikke bestemt, om der virkelig bliver Krig. Kongen har først kaldt Stænderne til Stockholm, for at spørge dem, om han skal slaae løs eller ei."

"Naar der ikke bliver Krig, skal Kongen give ham fri igjen. Forlad Eder paa mit Ord?" trostede Officieren.

"Men kan I da ogsaa udvirke det? Gjælder I saa meget hos vor Konge?" spurgte den gamle Guldsmed tvivlsraadig.

"Hvad det angaaer," smilede Officieren, "saa gjør kun et Forsøg, naar I bringer Kongen Eders Sønns Mesterstykke."

"Tycho, Tycho, hvor vil Din Moder og Dine Sedskende græde!" hulkede Faderen.

"Vil I da ikke gjerne give denne vakke, unge Mand til Kongen, som I foregiver at elske saa meget?" spurgte Officieren skarpt betonet. "See, Kongen er i Nød, truet af sine Fjender; den lumske Konge i Polen, hans Onkel, vil støde ham fra den svenske Throne, Moskovitterne have haardt fornærmet hans Broder, Hertug Karl Phillipp, da de først have valgt ham til Czar og derpaa sat en Anden paa Thronen. Svenskerne skal fortrænges ud af deres Besiddelser i Mowgorod, som den tappre Feldtherre de la Gardie har tilfægtet med Sværdet, det svenske Navns Ære staaer paa Spil, enhver Svensker er fornærmet; nu

behøver Kongen mere sine Tro, end nogenfinde tilforn. Han kan alene stole paa dem. Forlade de ham, saa maa han jo gaae under. Vil I unddrage ham Eders fortræffelige Søn?"

"Han har allerede En af mine Sønner, ogsaa denne skal han have," sagde den Gamle med Taarer i Vinene.

"Vakkre Mand, det skal ikke blive Eder og Eders ugjengjældt. Vender Tycho tilbage fra Krigen, saa lad mig kun sørge for at Rikke Stråmsfeld bliver hans Kone og han Kongens Hof-Guldsmed."

"Bed dette Navn foer Tycho op og stirrede paa Officieren.

"Ja, ja, han kjender hende," lo Faderen gjennem Taarer; "han veed ogsaa hvor hun er og har forsikret at hun er i de bedste Hænder, og reen som Solen. Han vil ogsaa bringe Dit Mesterstykke til Kongen."

"Veed I hvad, vakkre Folk?" sagde Officieren og greb Faderens og Sønnens Haand. "Hvis der ikke skulde blive noget af Krigen — hvortil der imidlertid ikke er nogen Udsigt — saa lader jeg Eder det vide. Endnu i denne Uge kommer Landstænderne sammen og Krigsspørgsmaalet bliver afgjort. Derpaa faaer Tycho strax sin Afsked igjen og I komme Begge til Stockholm, for at bringe Kongen Drickehornet. Til Tak skal den unge Mester faae Rikke af Kongens Haand. Men gaaer Feldttoget til Vefslund for sig, saa steer det raft, og de her

liggende Tropper maa strax marschere, da, Peter Lilie, ledsager I den unge Kyraaseer til Stockholm, og bringer Hornet med." Og førend Tycho gaaer til Skibs skal han see og tale med Rikke og tilbyde hende Haand og Hjerte. "Bender han tilbage, saa bliver hun hans Kone."

"Herre, I taler, som om det var Kongen selv," sagde den Gamle. "Naar I kan gjøre Alt det, saa er jeg tilfreds."

"Og jeg er ogsaa tilfreds, naar jeg kun seer Rikke igjen," jublede den unge Nester.

"Det skal I i ethvert Tilfælde."

"Tak! tusinde Tak!" jublede Tycho. "I er mig en Engel, sendt fra Himlen. Men jeg beder Eder, besværg Eder, fortæl mig dog hvor hun er? Hvad er der saa hurtigt blevet af hende? Hvad bestiller hun? Lænker hun ogsaa paa mig? Bærer hun endnu mine Drenringe? O Herre, jeg veed ikke hvad jeg spørger om, og mærker, at jeg har spurgt dumt. Svar mig paa Det, Fortæl mig mig kun noget om hende."

"Læm Eders Nysgjerrighed, unge Mand, indtil I kommer til Stockholm. For kan og tør jeg Intet sige Eder. Vi maa nu bryde op. Altsaa, Gud befalet! Næste Gang sees vi igjen i det kongelige Slot i Stockholm. Forglem ikke mit Navn, Kapitain Gars, Kongens Selskaber."

Da han havde sagt dette, gav han endnu engang de

tvende Guldsmede Haanden, tog den ham forærede Kjæde, takkede endnu engang for den, og gik med sin hørmødige Redsager. Strax derpaa sprængte de ned ad Gaden.

Efterat den gamle Guldsmed havde hørt den unge Officeers skønne Ord, vidste han i Grunden ikke om han skulde glæde eller bedrøve sig over sin elskede Sønns raske Skridt. Den Tanke, at Krigen blev ført for Sverrigs og hans Konges Vre, begeistrede ham saaledes, at han selv kunde være istand til at gribe til Vaaben, og i Hjertet priste han Tycho lykkelig, hvem det nu var tilladt, at tage Deel i denne Vreskamp; men betænkte han igjen siden, at Upsala, Sverrig, hele Verden kunde miste den duelligste Guldsmed, og han selv den bedste Søn i denne Kamp, saa blev han uendelig bedrøvet og faldt grædende sit Barn om Halsen. Men den smægtende, blonde Ungling var, efterat han havde seet Officerens ædle Skikkelse, havde hørt dennes herlige Ord og tillige ved ham erfaret noget om Rikke og faaet det Haab, snart at se hende, bleven gennemstrømmet af en vidunderlig Kraft. Skønne Aneisers Stjerne var opgaact i hans Sjæl. Han vidste saa godt at trøste Moder og Sødsfende, og Faderen fik en ny Leilighed til at være stolt af den vakre Søn, og da Tycho stod for ham i blændende Jernrustning, jubledes Peter Lillie.

En ilge henrandt, i hvilken Tycho blev øvet i Vaaben, da hørte man, at Rigsdagen i Stockholm havde ganske fremt for det listandsk-russiske Feldttog. Alle Re-

gimenter fik Befaling til hurtigt Opbrud. Bjergfolkene droge bort med klingende Spil, Skiløberne med vild Sang, Skytterne med deres Trommer, Artilleriet med Pauker og Trompeter og tilsidst kom ogsaa de sjønt udrustede Krydsere. Den gamle Peter Lilie havde pakket sine Høitidsklæder i en Kuffert, samt Pølse og Kage for den i Krigen dragende Son, og ovenpaa det kostbare Drikkehorn for Kongen. Siddende paa en lille Bogn ledsagede han Krydsereernes Tog, hvilke først i Stockholm skulde samles med deres Chef, Prindsen af Lauenborg. Moder og Sødskeude fulgte dem udenfor Staden og toge derpaa en taarefuld Afsked under de bedste Velsignelsesønsker.

Da Peter Lilie ankom til Stockholm, bølgede Staden af Soldater, der strømmede hid fra alle Sider. Overalt bevægede sig et næsten overdrevent drifftigt Liv og i Herberget erfarede Guldsmeden, at Kongen allerede den næste Dag vilde gaae ombord med Hæren og derfor gik Alt op og ned. Denne Efterretning var ikke Guldsmeden behagelig, thi han maatte tænke sig, at Monarken ingen Tid havde for ham. Og da han nu først havde fortalt Værten, hvad der havde ført ham til Residenten, og næsten blev udleet af denne, da tabte den Gamle alt Mod. Han nævnedes forknytt sin Talsmand, Kapitain Gars, Kongens Selskaber, men Værten lo end nu mere og svor høit og dyrt paa, at i Kongens Følge var ingen af dette Navn, at Kongen desuden ikke havde nogen foretrukken Yndling, og Herr Peter Lilie var vist bleven narret af en munter, fattig Officer. Det ærgrede den Gamle meget

at hans Menneſſekundſkab, paa hvilken han havde ſtolet ſaa meget, havde ført ham ſaa vild; han brød derfor op uden videre, for at forſkaffe ſig Wiſhed. Førſt opſøgte han ſin Tycho og meddeelte denne ſine Betyrninger. Denne foreſpurgte ſig hos ſine Officerer, men fik ſamme Svar, der gaves ingen Kapitain Gars og mindſt i Kongens Nærhed. Ikke tilfreds dermed anſtillede Peter Lilie flere Efterforſkninger hos ſine Venner og Kunſtſtæller, men fik overalt ſamme Svar. Mere end over ſin Rjæde ærgrede han ſig over ſin ſtuffede Tillid. Miſmodig gik han fra Norder Malm, hvor han boede, over til Ridderholm, hvor det kongelige Slot laae ved Målarſøens Bredder. Der ſkulde Hæren, ſom man ſagde, mønſtres af Kongen og Skibene i den lige over for liggende Havn beſigtes. Peter Lilie vilde i det mindſte ſee ſin Konge, thi tale med ham og overrække ham Drickehornet, havde den modſaldne Mand ganſke opgivet. Da han nu ſaaledes fordybet i Tanker ſtændrede hen ved Kysten af Havet og længſelsfuld ventede paa den Tid, da Regimenterne ſkulde marchere op og Kongen træde ud af Slottet, ſaae han en Hob Menneſker komme fra et der liggende Skib over den ſmalle Bro til Landet. Han vilde kun have agtet lidet derpaa; thi Menneſker dreve jo om i Tuſindeviis paa Skibene og ved Bredden, men han ſaae den pyntede hovmodige Krydſſeeroberſt blandt Hoben. Strax var de ærefaſte Borger beſluttet, at tiltale denne og foreſpørge ſig efter hans venlige Redsager. Han gik altsaa uden Frygt hen imod dem, men da han var nær ved Folkene, kom

den søgte Kapitein i samme simple Klædning, som han havde baaret i Lilies Bærkstad, over Broen fra Skibet og sprang paa Strandbredden. Guldsmeden var hurtig hos ham.

"Jh, Mester Peter Lillie," raabte hiin glad og rakte Guldsmeden Haanden," har I holdt Ord og indfundet Eder med Eders vakke Søn i Stockholm? Men hvorfor kom I ikke strax til mig?"

"Herr Ridder, det er just ikke smukt af Eder, at I har ført mig ved Næsen," ivrede Guldsmeden, og vendte sig sletikke til de omstaaende og forundrede, ridderligt smykkede Herrer. "Jeg har rigtignok forespurgt mig om Eder, men i hele Stockholm vil intet Menneske kjende en Kapitein Gars, som er Kongens Selskaber. Har I nu ikke tilladt Eder nogen uædel Spøg med en redelig Borger, som intet Ondt har gjort Eder, saa hold hvad I har lovet mig, og før mig til Kongen."

"Det være fjernt fra mig," svarede hiin, "at tillade mig en uædel Spøg med en saa brav Mand, som jeg høiagter. Og at jeg er beredt til at holde mit Ord skal jeg paa Stedet overbevise Eder om. Slottet ligger foran os, kom med mig ind til Kongen."

"Men jeg har ingen Drifkehorn hos mig; jeg har ikke mine Stadsklæder paa."

"En ædel Mand, en brav Borger, en Fædrenelandsven, en Tilbeder af sin Konge, som I, Peter Lillie, er

Kongen velkommen i den fletteste Dragt og uden Gave. I seer jo ret pæn ud og bringer Kongen Eders Søn til Gave. Gaae derfor i Guds Navn med mig."

Borgeren vilde endnu nøle og gjøre Invendinger, men han var saa frygtsom og forvirret, at han lod sig trække med. Kapitainen førte ham i et Bærelse og anmodede ham om at tøve her nogle Minutter; han vilde nu gaae og melde ham hos Kongen. Saasnart Guldsmeden saae sig alene, vorede hans Forlegenhed. Det faldt ham som en Centnerlast paa Sjælen, at han nu saa ganske uforberedt skulde træde for sin Konge og Herre, ja han vidste ikke engang, hvad han skulde sige, hvorfor han nu skulde gaae til Kongen, da han jo ikke havde sin Gave hos sig. Hans Frygtsomhed indgav ham tilsidst den fortvivlede Tanke, at løbe hurtig derfra, men hans Fødder vare lænkede til Jorden; han stod og vilde samle sit Mod men han bævede og Tungen blev stiv i Munden, saa at han ikke kunde bevæge den. Endnu var han i Kamp med sig selv, da en Page traadte flink ind og opfordrede Guldsmeden til at følge ham til Kongen. Da tabte Borgeren alt Mod. Med Møie frembragte han de afbrudte Ord: "Og Kapitain Gars? Skal jeg gaae uden Kapitainen? Han har lovet at forestille mig for Kongen!"

"Han er allerede hos Hans Majestæt, og I vil finde ham der," svarede Kammerjunkeren smilende. De kom til de kongelige Bærelser; harnisflædte Mænd gik med drønende Skridt op og ned udenfor, med blottede Sværd i Haan-

den, som Skildvagter. Lakaier løbe omkring. I Forge-
makket stode Kammerherrerne, Generalerne og Rigsraa-
derne. Guldsmeden saae Kyraasseerobersten deriblandt.
Ethvert Blik af alle disse Folk traf den stakkels Borger,
som et Dolkestik, og da nu de høie Floiddøre raslede op,
da Pagen stød ham ind i det prægtige Kongeværelse og
igjen lukkede Døren efter ham, da troede den ængstede
Mand at maatte synke i Knæene; thi Kapitain Gars var
ikke tilstede, men ene og uden nogensomhelst Bistand, uden
Foræring, uden at vide hvad han vilde Kongen, stod han
zittrende og bævende lige over for Monarken, der i en
prægtig Rustning reiste sig fra en Lænestol og gik Bor-
geren fra Upsala imøde. Strømme af Sved flød over
den stakkels Mand's Pande, det mørkedes for hans Dine,
alle Tanker forlode ham, han vovede ikke engang at see
paa Kongen.

”Nu, min kjære Mester Peter Lilie, hvorfor saae
frygtsom og taus?” spurgte Herskeren, og Guldsmeden
lyttede, thi denne Stemme kjendte han jo. Forbauset
saae han Kongen i Ansigtet; det var Kapitain Gars.*)

”I min Konge!” stammede Lilie forfærdet.

”Din naadige Konge, Din Ven,” sagde Gustav med
Velvillie og tog den forbausede Mand's Haand og førte

*) Gustav Udolph førte oftere dette Navn, naar han ikke vilde
give sig tilkiende. Det er sammensat af Begyndelsesbøgstaverne
til hans Navn og ser egentlig hans Underskrift: G. A. R. S.
Gustavus Adolphus Rex Sueciae.

ham til en Stol, idet han vedblev: "Sæt Dig ned hos mig og tael lige saa tillidsfuld med mig som i Dit Børstestud i Upsala."

"Min kongelige Herre!" stammede den gamle Lillie, "det er for megen Naade for mig. Thi hvad har jeg ikke understaaet mig mod Ederes Majestæt?"

"Intet utilbørligt, intet Strafværdigt, ikke engang Noget, som min Ledsager, Hertugen af Lauenburg, kunde udlægge ilde, og han pleier at veie Borgernes Ord med Guldrægten. Du har foræret mig en Kjæde til min Elskede, og min Brud, Grevinde Ebba Brahe, bærer Kjæden om Halsen. Du vil forære mig et prægtigt Drickeshorn, jeg vilde gjerne betale Dig det, men Du meente, at Kongen kunde bruge sine Penge bedre, og Du havde sandelig fuldkommen Ret. Jeg modtager Hornet af Dig som Foræring, Du skal idag drikke med mig af det ved mit Taffel, og mod Din Søn haaber jeg at udøve Gjengjældelsesretten. Dersom han gjør gode Fremmskridt i Baasbentjenesten, hvorpaa jeg ikke tvivler, saa skal han snart være Officør. Sin elskede Rikke skal han tale med endnu idag. — Bring ham kun herhen — og efter Feldttoget skal hun blive hans Kone, og han min Hofguldsmed."

"Det er overvættets Naade; jeg formaaer ikke at bære den!" raabte den Gamle, som nu begyndte at fatte sig; og han befalte virkelig sin Tjæne for at overbevise sig, at han var vaagen og ikke drømte den lykkeligste Begivenhed i sit Liv.

"Du kan tænke Dig, kjære Peter Lilie, at jeg er meget beskæftiget idag," vedblev Kongen venlig, nu vil jeg netop bese mine Soldater; Generalerne ere allerede ude i Forgemakket. Du kan ogsaa see Din Søn blandt Krydssejlerne. Indfind Dig Klokken tre ved Tasselet, og forglem ikke Hornet.

Lilie stod op og bukkede, Kongen rystede hans Haand og gik ud med. Generalerne og det kongelige Følge sluttede sig til Monarken, og den henrykte Guldsmed forekom det, som om Herrerne betragtede ham med større Respect end førend han var gaaet ind. Hele Slotspladsen var imidlertid bleven fyldt med Soldater, ogsaa de glimrende Krydssejler paraderede allerede. Peter Lilie søgte sin Søn med salige Blikke, men Mennesketrængslen var for stor; Alt vilde see den elskede Konge, der som den unge Krigsgud, smilende og dog alvorlig, bevæget og dog rolig, mild og dog fuld af høj Værdighed, stred i Midten af sine Generaler og Adjutanter ud af Palladset. Ikke alene Tusinderne af Krigere, ogsaa det øvrige Folk hilsede den ungdommelige Hersker jublende: "Kong Gustav Adolph leve!" og Raabet gjenlød omkring paa de klippeagtige Holme, som paa deres ældgamle Hoveder bære den kongelige Søstad; og Luften syntes at istemme Jublen, idet den bar Lyden iveiret paa sine brede Vinger og fastede den tilbage fra Stadens høie Huse, og Havet førte brusende sine Bølger mod Klipperne, saa at de sang med og muciferede som Horn og Trompeter, Basuner, Trommer og Pauker, og mange tusinde Menneskestemmer

lang Folkets tro Kjærlighed til Kongen i et mægtigt, hjertegribende Chor. Kongen gik gjennem Rækkerne af sine Soldater. Enhver hilsede ham, han besvarede Enhvers Hilsen.

Da Mynstringen var forbi, raabte Kongen: "Imorgen, Vaabenbrødre, gaae vi til Finland." Og dermed gik han under ny Jubelskrig tilbage til Paladset med sit Følge.

Den gamle Guldsmed vilde det paa ny forekomme som en Drøm, at denne, af saa mange tusinde Mennesker høit fejrede Konge havde underholdt sig saa venligt med ham, at han, den fordringeløse Borger, var bleven saa meget udmærket af denne ridderlige Herre. Som en Beruset tumlede han omkring blandt den larmende Menneskehob og søgte sin Søn. Begge stødte endelig paa hinanden, og Tycho raabte strax: "Vilid, at Kyraßseren, som i Upsala var i vort Værksted med den foregionne Kapitain Gars, er vor General, Hertugen af Lauenborg!"

"Og vilid, at Kapitain Gars er vor naadigste Konges fely!" svarede Faderen lige saa hastig. Forundringen var nu paa Sønnens Side. Den Gamle fortalte vidt og bredt hvilken Lykke der var vederfaret ham og fortaug hellerikke den forundrede Tycho de stjerne Forhaabninger som Kongens Naade havde beredet ham. Begge vandrede nu fra en Ven til den anden og efter et Par Timer vidste Guldsmedene og mange andre Borgere i Stodt

holm af Peter Lilies egen Mund, hvilken Vre der var bleven ham til Deel. Sidenestefter rustede den ærlige Mester sig i sit Herberge, for paa en værdig Maade at lade sig see ved Kongens Bord. En fin Fløiels Kjole med uhyre Staalknapper prydede hans Krop, en sneehvid Krave bøjede sig om Halsen; foran saae man en blaa Silkevest med store Sølvknapper. I de blaa Strømper var der vævet Guld=Smiler og Skoene vare forsynede med store, svære, ziirligt forarbejdede Guld=Spænder. Ved hans Hoster prangede en skjon Kaarde med et kunstigt, gjenembrudt Sølvgreb, den gamle Mesters eget Arbejde, en Gulblaas holdt det røde Båndeleer sammen. Ligeledes forkyndte den skjonne Agraffe paa Fløielsbaretten, hvilken holdt de følgende Strudsffjedre sammen, den rige Guld=smed.

Nu tog han den i det fineste og reneeste Linned indviklede Pokal i sin Haand, tog med Velbehag Afsked fra Sønnen og marscherede gravitetisk, ikke uden nogen Hjertebanken og ny Frygtsomhed, til Ridderholm. Men Mesterens Forlegenhed tog betydeligt af, da han, efter neppe at være traadt ind i Palaiet, saae sig venligt modtagen af nogle Pager og ledsaget til Spisesalen.

Her bølgede det af fornemme Herrer og Damer, alle i ridderlig Pragt og Herlighed; thi det var stor Hofdag og Kongen holdt aabent Taffel med alle sine Rigsraader Generaler og Stabsofficerer indtil Kapitainer, med sine Hofherrer og tro Grever og Riddere. Ogsaa Enkedron-

ningen, en høi, stolt Kone, gik, fulgt af sine Hofdamer, gjennem Staden, og modtog de Høiinger som rundt om bleve bragte hende. Man saa Blomstringen af Stockholms adelige Koner og Jomfruer, og der var mangen kostbar og sjelden Blomst derimellem. Den borgerlige, simple Guldsmed vilde sikkert midt iblandt alle de adelige Folk, som forundrede betragtede ham, være bleven overskattet af den gamle Forlegenhed, dersom ikke en af Pægerne var illet forud og ifølge Befaling havde anmeldt Guldsmedens Ankomst for Kongen, der skyndte sig med at modtage den ærlige Mester.

"Gud være med Dig, vakre Peter Lilie!" sagde Gustav hjertelig. "Vær glad og utvungen her; thi alle de som omgive Dig, ere Mennesker, som Du."

Guldsmeden overrakte Kongen Driskehornet med et Bux. Kongen modtog det og lod det vise omkring. Det gik fra Haand til Haand; man udtømte sig i udtryk af den høieste Forundring, og ethvert Ord blev den forfærgelige Borger en prangende Blomst i Krandsen af hans Kunstnerroes og Faderkjærlighed; thi paa en Maade betragtede han sig ogsaa som Forfærdiger af det kostbare Driskehorn. Smedens Mesteren stod saaledes der med forklaret Ansigt, Munden tæt sluttet til Tænderne, og Sæsen lysende som Fulbmaanen, førte Kongen en ung, underkjon Dame frem og sagde: "Se, Mester Lilie, denne Dame er Grevinde Ebba Brahe, der, som Du

feer, bærer Din første Foræring om Halsen, og nu kommer for at takke Dig derfor."

"Jeg takker Eder, Mester," sagde den huldsalige Kongebrud med sød Stemme. "Jeg vil stedse holde denne simple Kjæde højere end den rigeste Pynt, som min salig Moder har efterladt mig og min Fader kjøbt."

Guldsmeden vidste slet ikke hvad han skulde svare derpaa, og skræbde bestandig bag ud med Fodderne.

Skingrende Trompetstød kaldte til Tasselet; Ceremonimesterne anviste Gæsterne deres Plads. I Midten sad Kongen, ved hans Høire Dronningen, hans Moder, men Guldsmeden fik Plads ved Kongens Venstre. Foran Gustav stod det blinkende Drickehorn, ved hvilket Alles Dine hang forundrede; Kongens Mundstjænk gjød det fuld af Purpurviin og alle Tjenere fyldte Gæsternes Bægere. Et høit Trompetstød bød Rolighed, Kongen stod op, greb Sølvhornet og sagde høit: "Denne vakkre Mesters Søn har præget et ret herligt Drickesprog paa dette Horn. Det lyder:

Stærk som Hornets ædle Saft

Være Sverrigs Ridd'ers Kraft!

Liv og Styrke Vinen yde

Kongen, ham vi gjerne lyde!

Dg som Druens røde Blod

Være Svenskertroslab god.

Saa vil jeg da drikke efter Mesterens Billie paa mit stærke Ridderstabs Blomstren og Velsignelse, paa min

Sundhed', at jeg efter Ret og Kræfter længe kan forestaae mit Folk, og paa ægte Svenskertrofast! Men jeg tilføier endnu: paa lykkelig Seier over vore Fjender, glad Tilbagekomst og Sverrigs ny Tilvæxt!" Kongen satte det jomfruelige Horn til Munden, for at indvie det og Gjæsterne grebe Bægrene og drak med Kongen, og Trompeterne blæste lystigt, og udenfor tordnede Kanonerne paa Slotspladsen og forkyndte Stockholm og det svenske Folk, at dets Konge drak paa Sverrigs Velgaaende.

"Men den Første, der efter mig drikker af Bægeret, det skal være Mester Peter Lilie fra Upsala," sagde Kongen og rakte Guldsmeden det fyldte Horn. Den af Glæde bævende Borger stod op, tog Drikkekarret og sagde høitlydligt, omendstjændt med bævende Stemme: "Gid Kongens feierkronede Tilbagekomst modtages af en altid glædelig Brudeseeng, fra hvilken der fremblomstre en stærk Kongeslægt, som ved Fader og Moder være Sverrig dyrebar og høitelsket!" Han drak og Gjæsterne drak, men Alle saae bekymrede til Dronningen, som neppe havde berørt sit Bæger med Munden. Fra Enkedronningen fløi Dinene paa Ebba, som høitrødmende ikke formaaede at hæve sit Blik. Guldsmedens hjertelige Ord havde bragt en underlig Aand i Kongehallen, som ikke igjen blev fordreven ved de opspillende Bjergfolk, de gode Spiser og den gode Wiin. Kongen syntes at tvinge sig til Venlighed, især i magtpaaliggende Underholdning med sin Moder, der ved Blik og Anstand æstede dyb Verbødighed. Undertiden

vendte han sig ogsaa til Guldsmeden og talede om hendes Familieforhold, Levnetsløb og Kunst. Tilfældt sagde han ham, at han om Aftenen Klokken otte skulde indfinde sig med Tycho i de kongelige Gemakker.

Da Tasselet var hævet, forsoiede Dronning Christine sig igjen med sine Hofdamer til sine Gemakker. En indre Ilro drev Kongen omkring, han talede med Mange, anordnede endnu meget for Afreisen og syntes at ville adsprede sig. Derpaa stod han nogle Minutter alene i en Vinduesforhybning og saa ud i det stille, henrullende Hav og paa den i Dæmringen forsvindende Stad, og slog det store Die op mod Himlen, fra hvilken allerede hift og her en Stjerne smilede. Hans ungdommelige Afsyn forklarede sig i from Bøn. Han havde foldet Hænderne og anraabte om Styrke og Lykke af den Gang han nu agtede at foretage sig. Om Diets himmelblaa Speil kom der en vaad Krystalring, hans Læber bevægede sig lydløs, men fra Unglingens opheiede Kongebryst hævvede sig den inderligste, helligste Bøn. Og nu skreed han gjennem sine Sale, gif gjennem sine Haller, som en med Tillid til Gud bevæbnet Mand, og Dørene oplode sig larmende for de mægtige Kongeskridt, og Tjenerne fløi, for at melde Dronning Christine, at hendes kongelige Søn nærmede sig for at besøge hende i hendes Gemakker. Han traadte ind, Christine reiste sig for at gaae sin Søn imøde, han ilede mod hende og kysede ærbødig hendes Haand. Den gamle Feldtherre Pontus

de la Gardie, Russernes Beseirer, der for et halvt Aar siden havde overgivet sin Søn Commandoen i Lifland, var tilstede og vilde ved Kongens Indtrædelse bortfjerne sig; Gustav holdt ham tilbage, sigende: "Heitærede Greve, hvad jeg har at sige til min Frue Moder, Dronningen, tør en af Sverrig saa høit fortjent Olding høre og give sit Raad dertil. — Frue Moder," vendte han sig til den i stolt Majestæt for ham staaende Dronning; "jeg er kommen for at sige Eder Leffel. Natten bryder allerede ind og imorgen ganske tidlig agter jeg at lade lette Anker og stikke i Søen. Jeg veed, at denne min Reise skeer hverken med Eders eller Rigsgaardets Billie, jeg har meget mere af tvungen Eder Saordet dertil, vredes derfor ikke. Mit rastløse Sind og den faste Overbeviisning, at kun min personlige Nærværelse kan forskaffe os Fordele i Rusland, drive mig til Krigsfuepladsen. Jeg veed det, at der her er meget at virke for en omhyggelig Konge, men jeg kan jo gaae trostelig, da I ikke vil undlade, i min Fraværelse at bære moderlig Omsorg for Sverrigs sande Vel, og jeg har indsat et godt Regimente af vise Mænd, i hvis Spids min Ørenstjerna staaer, hvilke vaage over Sverrig i mit Sted. Juventede Tilfælde staaer Rigsgaardens liden, fuld af Kraft og Ungdom, og vort Rigsgaards vise Mænd ved Eders Side. Jeg veed endvidere, at den med Laurbær omvundne svenske Feldtherrestav, som Pontus de la Gardie tilkæmpede sig paa Ruslands Grund, ligger i de værdigste Hænder hos den tappre Søn Jacob de la Gardie, men have vi ikke hans Breve,

hvori han bittert beklager sig, at han ikke mere bliver understøttet af os, hvortil vi dog hidtil umuligt vare istand; hvori han melder os, at de største Uorden og Mytterier ere udbrudte i den svenske Hær, at den hurtigste og kraftigste Hjælp var nødvendig, dersom ikke alle hans Faders Erobring og endog Nowgorod skulde gaae tabt? For Kongen vil Leiesvendene forfærdes, Synet af Kongen vil begeistre de Modige."

"Saa give Kongernes Konge Dig sin Betsignelse dertil, som jeg giver Dig min," svarede Christine. "Jeg havde hellere seet, at Du ikke mere udsatte Dit for os saa dyrebare Liv for Krigens Fare eller den raa Aarstid ved de finste og listandske Kyster, thi Sverrig behøver endnu længe Din Omsorg; men Du har selv villet drage ud, som det sommer sig en Ridder, i retfærdig Krig; og Din Villie er hellig, thi Du er her Herre og Konge. Men læg Din for Dig saa meget bekymrede Moders Bøn paa Hjertet, skaan Dit Liv saa meget som muligt, begiv Dig ikke uden Nød i Fare."

"J beder mig med saa moderlig-elskende Omsorg, min Lykke, mit Vel ligger Eder saa meget paa Hjerter, at jeg, førend jeg endnu skilles fra Eder, maa henvende mig til Eder med en Bøn, af hvis Opfyldelse Eders Sønns Vel, ja mit hele Livs Lykke er afhængig."

"Tael, min Søn! Hvad Andet kan Du bede om, end det som er Sverrigs Konge værdig?"

”Frue Moder og Dronning! min heftige Kjærlighed til Grevinde Ebba Brahe, Eders saa værdige Pleiebatter og første Hofdame er ikke bleven Eder ubekjendt. Hvor var der en Konge, som kunde gjøre noget Hemmeligt, som ikke altid blev omluret af forræderiske Hofoine? Desuden har jeg just ikke, siden min Hjemkomst fra den danske Krig, gjort nogen Hemmelighed af min Tilhøielighed. Men da jeg af Eders tidligere Uttringer vel har vidst, at det var Eders Dnske, jeg skulde ophøie en tydsk Prindsesse ved min Side paa den svenske Trone, saa har jeg hidtil ikke voyet at tale aabent og frit med Eder om min Kjærlighed, tildeels fordi svære Sorger endnu opfyldte mit Hoved, tildeels fordi jeg havde Tid nok endnu. Men allerede for mere end et halvt Aar siden har jeg givet min Fætter, Hertugen af Lauenborg, det hemmelige Andragende at udforske Eder, elskede Fru Moder, over mit, med Eders Dnsker uovereensstemmende Valg. Hertugen har rigtignok ikke givet mig bestemt Svar, men af hans Meddelelse har jeg dog erfaret, at det vel turde være min barnlige Kjærlighed muligt, at erholde Eders moderlige Indvilligelse. Lad mig derfor, jeg beder Eder meget, ikke drage i Krigen uden den; den vil begeistre mig og give mig Mod til trostlig at udholde alle Ubehageligheder. Den vil glimre for mig, som en Haabets Stjerne, i hvilken jeg fæser min elskede Ebbas Billede, og som holder Vagt over mig i al Kummer og lover mig salig Løn. Thi naar jeg med Seier vender tilbage til Sverrig, vil jeg høitideligholde min Formæling med Eb-

ba og lade mig krone til Konge og hende til Dronning af Sverrig.

I Dronningens Ansyn var medens hendes Søns lange Tale ikke foregaaet den mindste Forandring. Med Alvorlighed svarede hun:

"Min kjære Son, den Tiltro, som Du nu skjænker mig, havde jeg rigtignok ventet tidligere, i det mindste haabede jeg netop efter min Samtale med Hertugen af Lauenborg, om Din Kjærlighed, at mine Børn vilde nærme sig mig. Det er sandt, Gustav, jeg havde hellere seet, og med mig alle Indsigtsfulde i Sverrig, at Din Throne maatte erholde en mægtig Støtte ved Forbindelse med et af den protestantiske Christenheds mægtige Fyrstehuse. Thi endnu har den katholske Sigismund ikke opgivet den Plan, igjen at besidde den Krone, som hans egen Daarskab, ikke min høifalslige Gemal, rev ham fra Hovedet. Men vil Du vælge blandt Dit Lands Døttre, vil Du lykkeliggjøre en svensk Jomfrue, i Sandhed, saa veed jeg selv ingen Værdigere end Ebba Brahe, af hvis Opdragelse og Dannelse jeg, af hvis ubeplettede Adel hun kan være stolt. Hun var jo ikke den Første af sin Slægt, som besteg Sverrigs Throne. Men betænk vel, min Son, at det nu ikke er Tid at tale om Dit Bryllup. Krigen mægtige Gud har opfyldt Dit Hjerte; det driver Dig uopholdelig frem paa Berømmelsens soelbestraalede Bane, som Du engang har betraadt med Lykke. Du har ikke hørt paa Din bekymrede Moders, paa Dit angstfulde Folks

Bonner. Du stormer selv afsted i Krigen. Men Krigs-
 lykken er Verdens ubestandigste Gudinde. Hvorledes?
 Dersom hun vendte Dig Ryggen? Dersom — hvilket
 Himlen forbyde! — hun, den Troløse, rev Dig de friske,
 neppe om Hovedet slyngede Laurbær fra Lofferne? Al!
 og Menneskets Sind er ubestandigt. Troe mig, min Søn,
 ikke Alle, som hyle Dig Trost, vilde bevare den, dersom
 Lykken viste Dig Hælen. Sigismund har endnu Parti i
 Sverrig, maaskee større end jeg aner. Men i Farens
 Tid slappes Kjærlighedsgudens Bue. Du vilde angre,
 at have fængslet den hulde Ebba til Dig, at have for-
 bundet hendes Lod med Dit, naar Ulykken hjem søgte Dig.
 Og saaledes kan jo Ingen tjene to Herrer, og mindst en
 Konge, der ikke blev født til Tjenen. Den mægtige
 Sorg, at undertvinge Din Fjende, behersker nu Dit Kon-
 gehjerte. Du maa tragte efter med ringe Midler at be-
 virke Stort. Og Du kan det, Du er min Søn, Du
 har bevilst det, bekræftet det. Men naar nu Din Kjær-
 lighed alene blev Herre over Dit Hjerte — og den blev
 det sikkerlig — saa kunde Du forglemme Din Kongepligt,
 og om end kun for faa Timer, var det dog til uhyre
 Tab for Land og Folk. Thi Kongen handler for Alle.
 Han er den Sol, som befrugter Landet. Hvad bliver der
 af den frugtbare Jord, naar den hyller sig i Taageslør?
 To Krige vente Dig! Vær Du den Herkules, som ned-
 lægger den polske Hyder! Vær Du den Perseus som ind-
 sætter Akrisius, Din egen Broder, i sit Rige! Og naar
 Du da er bleven stærk Udvores og i det Indre, naar

Sigismund ikke mere tør tænke paa at forfølge sin æventyrlige Plan, naar Carl Phillip er Czar af Moskau, naar Du ikke mere behøver at betale til Kongen af Danmark, først da, Gustav, sommer det sig for Dig, at tænke paa Din Formæling. Krigen fører Kongeynglingen i Slaget, Freden fører Kongemanden i Brudesengen. For hans nyerhvervede Berømmelses straalende Krands, for Fylden af den Velsignelse, hvormed han lykkeliggjor sit Folk, vil Rigets Stænder, som nu let kunde misbillige Dit Valg — thi de maa for egen Fordeels Skyld hellere see en født Fyrstinde paa Thronen, end en Undersaatinde af deres Konge — forstumme og vel endog istemme Bryllupshymnen. Da træffe Dit Valg Gustav, hvem det vil, jeg vil velsigne det, og træffer det da endnu den dydige, ædle, fortræffelige Ebba, saa vil jeg være den Første til at rydde alle Hindringer og Vanskeligheder af veien, der endnu kunde være i Veien for Din Forbindelse med Grevinde Brahe, og føre Dig til Maalet for Dine Ønsker.”

Kongens Blik flammede. Han havde været fattet paa Modsigelse, paa en Storm, og nu udjævnede Alt sig saa herligt for hans Blik. Ak, hans ungdommelige, rene Hjerte havde ingen Anelse om Forstillelse, hans af from Kjærlighed straalende, i Henrykkelsens Dug badede Die, saae ikke den fine Snare, som hans egen Moder snu og forsigtig, i ethvert af hine, hjerteligt klingende Ord trak om hans store, rene Sjæl!

”Ja, Moder,” raabte han begejstret, ”jeg vil for-

tjene mig Ebba. Hendes Brudekrands vil jeg plukke paa Ruslands og Polens blodige Balpladse, hendes Kongekrone vil jeg lade mig forfærdige af det erobrede Guld og Edelstene. — Og saa rækker jeg Eder da Haanden til Afsked, glad og fuld af muntre Aensker Lev vel! — Ogsaa I, gamle, med Berømmelse bekrandsede Feldtherre, som har været Vidne til Eders Dronnings usigelige Moderkjærlighed, lev vel! Gaae og forkynd det svenske Folk, hvad Christine ved Afskeden har sagt til sin Søn." Kongen gik tilbage i sit Værelse, fuld af godt, haabende Mod, fuld af rosenfarvet Lune. Matten var allerede brudt frem overalt, men fra de fleste Værelser i Slottet trængt tilbage af de flammende Kjørtelys. I Forværelset stod Mester Peter Lilie med sin Søn, den smukke Kyrasfeer.

"Hvem Guds Velsignelse hjem søger, skal ogsaa unde Andre Godt," sagde Kongen med hjertelig Aftenhilsen. "Himlen har velsignet min Kjærlighed, nu vil jeg velsigne Din, vakre Kyrasfeer. Kom!" — Derpaa affendte han nogle Pager med Befalinger, og de gik derpaa gjennem den til Kongens Værelse stødende Corridor. En Tjener lyfte foran med Kjørtelys. Endelig traadte de i en allerede aabnet Sal, hvor de fandt Maleren de Change med en anden Tjener beskæftiget omkring et høit, tilhølet Malerie paa Væggen, med at antænde og sætte Lys i de allerede indfruede Armstanger.

"Eders Majestæt kommer endnu nogle Dieblikke for tidlig," sagde Maleren, "Lysene vilde fløtiske brænde; det

maa have været ganske fordærvede Vare, som Tjeneren i Hastværk har faaet sat paa, men jeg mærker netop, at jeg ikke er meget bedre faren med den anden Levering." Hænderne beskjæftigede sig hurtigere og snart derpaa brændte Kjerterne i Firkant om Kammerne. Foran paa begge Sider stillede Maleren endnu to sexarmede Girandoler med brændende Kjerter. Da Maleren var færdig gik Krysseren til ham, hilste ham med Hjertelighed og takkede ham for Rikkens skønne Billede.

De Change syntes meget forundret over at see Guldsmeden paa dette Sted i Vaabentjole og i Kongens Selskab, men var isøvrigt meget høflig og forekommende mod Soldaten.

Medens begge talte til hinanden og Kongen underholdt sig med den gamle Lillie, blev Døren igjen aabnet, og en høi, qvindelig, tilsløret Skikkelse svævede ind, fulgt af nogle Damer og en endnu ikke ganske voksen Pige. Kongen ilede rask til den Indtrædende, greb hende blidt ved Haanden og sagde: "Min værdige Frøken, jeg kunde ikke modstaae det Ønske, at gjøre Eder bekendt med, hvorledes jeg nu endelig har talt med min Frue Moder om vore Anliggender, og hvorledes hun over al Maade har udladt sig velsindet og naadig om Eder og vor Kjærlighed, og at vi nu ikke savne hendes Invilligelse og moderlige Belsignelse til vor Kjærlighed. Saa vil jeg da med glad Hjerter sige Eder Farvel og bede Eder flittigt og fromt at mindes mig i og udenfor Eders Bøn medens min Reise."

"Jeg takker Ederes Majestæt for denne Naade," svarede Grevinden og slog Sløret tilbage, saa at man kunde see hendes ædle Ansigt, og at hendes store Dine vare forgrædte. "J har ogsaa befalet mig, at Rikke Stråmsfeld skulde ledsage mig, her er hun, og hendes stumme Søster, som aldrig viger fra hende." Rikke traadte frem, ret anstændigt klædt og gjorde et skjønt Knix for Kongen. Kongen greb hende ved Haanden og førte hende til begge Guldsmedene med de Ord: "Her bringer jeg Eder Opfyldelsen af mit Løfte." Rikke gjenkjendte med den høieste Overraskelse i den smukke Rytter Ynglingen, som hun bar stille i Hjertet, og han formaaede ligeledes for Gjensynets beflemte Lyst ikke at frembringe en Lyd. Dertil kom, at begge dog hidtil egentlig ikke havde talt et Ord om Kjærlighed, og nu i saa mange og saa fornemme Vidners Nærværelse umuligt kunde sige hinanden noget Fortroligt. Sød Kjærligheds-hemmelligheds Tilstaaelse taaler ingen Vidner. De Glæfende stode tauselig lige over for hinanden, frygtssom-glade bevægede, i en forunderlig Stemning. Da kom fra to andre Sider Oplosningen paa Gaarden, som svævede paa de Glæfendes Læber og dog ikke kunde udtales af dem. Faderen raabte nemlig høit: "Det er altsaa Rikke Stråmsfeld? Sandelig Tycho, nu fortænker jeg Dig ikke i at Du har forgabet Dig i Pigen! jeg troer, det kunde endnu gaae mig saaledes paa mine gamle Dage" Dermed trak han den Undseelige nærmere til Lyset, for at fryde sig ved Glandsen af hendes Dine og Ansigtets yndige

Træk. "Ih, Du mit hjertens yndige Guldbarn," tilstalede han hende, "vil Du da blive min Spigerdatter og ægte den smukke Guldsmed der, naar han vender hjem fra den russiske Krig? See, han er en ret vakker Mester og har til Mesterstykke forfærdiget Hans Kongelige Majestæet et Drikkehorn, der søger sin Ege, som vor ædle Konge. Elsker Du da Knosen? Jeg er jo hans Fader, Barn! Og han var nær død af Længsel efter Dig. Elsker Du da min Søn Tycho Petersen Lilie, som han Dig?" Han havde grebet hende ved Haanden og saae hende med ufravendt, henrykt Blik i Ansigtet. Uudseelig saae Pigen til Jorden og læspede: "Jeg elsker ham!" Da forglemte den ærlige Borger saa meget al Anstand og den sin Omgivelse skyldige Respekt, at han i sin hjertelige Glæde trykkede den høitrodmende Pige et kraftigt Kys paa Læberne. Kongen begyndte at lee høit over dette den ukunstlede Naturs Udbrud. Smidlertid havde den lille, stumme Christine, der nu ikke mere leb barsoedet og i pjaltet Linnekjittel men var iført skønne Klæder og Sko, gienkjendt den unge Guldsmed. Hun løb som affindig til ham, flappede op ad hans Been, slog Armene om hans Hals, flappede og fjærtegnede ham paa det Dmeste og udstødte derved forunderlige Glædestaarer. Derpaa pegede hun paa Rikkes Dre, og viste Tychos Drenge, som Rikke bar, samt gav ved Pantomimer at forstaae, at hendes Søster ogsaa bar den af ham forærede Guldsfingerring paa Fingeren. Og videre udtrykte hun i sit levende Tegnsprog meget behændigt

Rikkens Kjærlighed og hendes Længsel efter Guldsmeden, hun pillede og vintede paa sig og viste derpaa skjælmst smilende paa Søsteren, hun hulkede og lod som om hun græd, for at vise, hvorledes Rikke havde grædt for den elskede Ungling. Derpaa fortalte hun, hvorledes hun var bleven hentet til Grevinden og havde taget Afsked fra sine Forældre, om Reisen til Stockholm, hvor naadigt hun var bleven modtaget og smukt pyntet, hun viste sine Klæder og Sko med behagelig Vigtighed og klappede dertil af Glæde i Hænderne. Men derpaa forandrede hun pludselig den muntre Mine til en mørk, knyttede Haanden og truede Maleren de Change, som stod nær derved under Billedet. Hun trampede med Fødderne, udstødte en vredende Lyd, pegede igjen paa Rikke og vilde endnu tale videre i sine Tegn, da Maleren, vel bemærkende den Lille, traadte til Kongen med de Ord: "Der som det behager Deres Majestæt! Lyfene brænde ned, og jeg maa befrygte, at man med Forsæt har foretaget noget med dem, for at skade Billedets sidste Indtryk paa Eders Majestæts, for Kunsten modtagelige Sjæl."

"Træk Forhænget bort," sagde Gustav derpaa. "Jeg har uden Eders Vidende, naadige Frøken," vendte han sig til Grevinde Ebba, "ladet mig tage en Copie af det af Eders Herr Fader bestilte Portrait af Eders værdige Person. I vredes dog ikke paa mig derfor? Medens hiint Billede paa Slottet Rosenberg vederqvæger Eders Faders Sjæl, naar han træder i sit høie Slot og vil opmuntre og forynge sin Alder, skal dette Billede

vandre med mig over Havet til Finland og Synet af det styrke og opløste mig i den vilde Krigstummel.”

Forhængeet var trukken bort og Ebbas milde, alvorlige Træk straaede ned fra Bæggen. Billedet var herligt truffen og i Særdeleshed mesterligt formedelst den deri udtrykte svage Tungfindighed, som var den unge Grevinde saa eiendommelig. Alle betragtede tausé Billedet, dog Enhver med egne Følelser. Kun den lille Christine gebærdede sig vild, for at komme til det og kysse det. Maleren holdt hende tilbage og hun slog efter ham. Grevinden kunde ikke afholde sig fra Taarer, og Alt saae virkelig ogsaa ret sørgeligt og mørkt ud. Lysene brændte neppe, og det saae ud, som om der var spændt et sort Flor over de sparsomme Flammer. Billedet traadte aandragtigt tilbage og syntes endelig at være i det vide Fjerne, et af Lysene udslukkedes ganske efter det andet. Endog Kongens varme Glæde blev ved dette underlige Syn anfaldet af et svagt Anstrøg af Tungfind. Ogsaa han syntes at føle Anelser, der stode i veemodig Modsetning med de den elskede Grevinde gjorde Meddelelser. ”Pak mig nu Billedet ind og lad det bringe paa Skibet, de Change,” sagde han til Maleren og tog Ebbas Arm, for at bortfjerne sig med hende. Da greb den døvstumme Christine Kongens Haand og gjorde en Bevægelse mod Maleren med Hænderne, hvilken tilligemed Ansigtets Miner udtrykte den største Afsky, derpaa advarede hun Kongen og Ebba med ængstelige Gebærder, men disse agtede ikke paa det heftige Barn, som Rikke rev fra dem.

"Jeg har endnu noget at eftersee paa mit Skib," sagde Kongen; "dersom det er Eder muligt, saa ledsag mig. Jeg beder Eder derom," hvidsfede Kongen; Ebba tryffede bifaldende hans Haand og hyllede sig tættere i sit Elor og sine Klæder. "J kunne følge os og endnu nyde den korte Tid med hinanden; jeg tillader Eder det," sagde Kongen til de to Lilier og Rikke; Grevindens andre Damer bleve befalede at vente hende i deres Værelser.

Uden at blive kjendte gik det lille Selskab ud i den fjølige Maanenat og vandrede til Strandbredden. Paa et af Kongen givet Tegn lagde et Par Matroser til Land med deres Baade; Kongen og Ebba toge Plads i den første, begge Guldsmedene og begge Søstrene i den anden. Rast gjennemskare Baadene Bølgerne. Ankomsten til Skibet gik Kongen ombord, gav de endnu nødvendige Befalinger og Anordninger, og vendte derpaa tilbage til den Elskede.

"Natten er lys og Havet roligt, mod Sølustens Raahed ere vi beskyttede; jeg ønsker endnu en Times tid at gynge og sladdre med Dig paa Søen," sagde Gustav ømt.

"Og om endog Hofsæder og Tomfruelighedens strænge Regler stride derimod," svarede Ebba, "saa formaaer jeg dog ikke at nægte Dig det, hvortil mit Hjerte selv tilskynder mig. Ingen har gjenkjendt mig paa den uvante, natlige Vandring, Ingen savner mig og mine Damer ville tie for deres egen Skyld. Natten, endstjøndt høstlig

kold, henrykker mig dog med sin nordiske Pragt, og vee-
modige Anelser og Følelser vilde endog, dersom det gik an,
holde mig fast ved Din Side indtil Din Afreise, min
Elskede. O Gustav, dersom vi ikke skulde sees igen."

"Der kan være støbt en fjendtlig Kugle for Sverrigs
Konge, saavel som for enhver af hans Soldater. Vi
staae alle i Guds Haand. Herren vil handle med mig,
som hans Alviddom finder det rigtigst, til Bedste for det
Hele. Jeg hengiver mig ogsaa i hans Villie. Jeg dra-
ger ikke i Krig for en slet, ugudelig Sag; den hellige
Ret er paa min Side. Derfor behøver jeg heller ikke at
frygte for den raske Død paa Vrens Seng. Ogsaa Dig
vil hans Fadermildheds uudtømmelige Kilde lædse, og
ikke lade Dig forgaae i Jammer. Skulde Himlen ikke
sætte Dig Sverrigs Krone paa Dit Hoved, saa vil den
flætte Dig en Stjernekrone, gennemflættet med kjølige
Fredspalmer. Men saa længe Gustav Adolph lever, vil
han fast og ubrødelig holde den hellige Sed om evig Tro-
skab, som han har svoret sin inderligt elskede Brud, og
haaber at være sikker paa det samme af Dig, min Dy-
rebare."

"Du kan og skal være det," sagde hun eftertænkende,
og han kysede Anden af de sidste Ord bort af den yn-
dige Mund. Lause holdt de længe hinanden omslyngede,
Hjerte præstet til Hjerte, hendes varme Ande legede i
hans Lokker, hans kraftige, sværdbante Høire holdt hen-
des lille, bløde Haand omspændt; deres Anden tabte sig
i Henrykkelse. Deres Livs saligste Minut gled hen over

deres selvforglemmende Hoveder, en usynlig, huldtsmilende Genius med en klartflammende Livsfakkell og en Himmelblomsterkrands. Men da den var forbi, slukkede den den sprudende Fakkell i Søen — deraf blev da Maanens blodrøde Gjenstinn — sønderrev Krandsen og kastede Blomsterne mod Himlen — deraf blev da de maanebestraalte Skyer — og tilhyllede sit alvorlig blevne, ja vel endog grædende Ansigt, det var en Sky, som trak forbi Maanen og overskyggede Havet. De Elskende opbaagnede af deres Glemsel og sunkede dybt, som om det smertede dem, igjen at erindre sig Legemverdenen, Skyen drev bort, Maanens fulde Skive kastede igjen sit Solstinn paa Skibene og Baadene, overspændte med mildt Lysflor de kongelige Holme, Klippedæmningerne og Broerne, som forbinde hine med hinanden, samt de ved Strandbredden kneisende Huse af Staden. Spøgelseagtig Taushed laae udbredt over Havspeilet, det var, som om det i sit kolde Dybde skjulte en Hemmelighed, en ulykkesfuld Hemmelighed, og Tonerne, som Baaden frembragte, idet den trak Furer gjennem den mørke Flod, lignede Sukke, udstødte af Havet, fordi det ikke turde forraade de Fornærmede hvad mørke Magter spandt imod dem. Men de Elskendes fromme Dre anede neppe andet end Guds Aande, farende over Vandet, saae Intet uden hans blændende Herlighed, udgydt, udbredt over Hav og Land og over dem selv, som Skjærm og Binger. Deres Aand hævede sig i helligsalslige Følelser, det mægtigste Bud, op til Lysets Urkilde, til den uendelige Klarheds Hav, hvis fidske og svageste

Gunker Stjernerne ere, der bringe os Dagen og oplyse Nætterne. Og alle Stjerner, som det var forundt at see ned paa det bedende Brudepar, gave med Kjærlighedsblikke trøstende Svar, men som lød veemodigt; thi det var: Frøet til de herligste Blomster kan Jorden ikke lade spire, den jordiske Soels Skin er for svag til at frembringe hine Blomster; de fremkomme først i Himmelen.

Æbba bad Kongen, at fortælle sig, om muligt Ord for Ord, Enkedronningens Svar paa hans Andragende, og da han gjorde sig Umage for at gjøre dette, syntes Alt det, der før var forekommet ham saa levende, varmt og trøstende, pludselig saa koldt og haardt, at hvis han ikke havde kunnet stole paa sin gode Sukommelse, vilde han næsten have tvivlet om, at Dronningen virkelig havde sagt alt dette. Thi i disse snu valgte Ord laae intet Samtykke til hans Kjærlighed, til hans Forbindelse med Æbba. Han var jo meget mere ved Christines Erklæring, at hun vilde engang selv bære Omsoarg for Opsyldelsen af hans Dnske, paa en vis Maade bundet til hendes Høimodighed. Men han besluttede, med det Første at affordre Enkedronningen den formelige Tilladelse, og han vilde have gjort det i egen Person, hvis Feldttogets Hurtighed kun havde forundt ham een Dags Opsættelse.

Saa havde Æbba hørt paa den elskede Yngling, der, greben af sagte Sjaelegysen, undertiden holdt inde, og hendes klare Dine græd anelsesfulde Taarer, som Maaens kolde Straale maatte gjenneemlyste.

"Jeg frygter næsten for," klagede hun, "at Dron-

ningen, vor dyrebare Moder, ikke troer paa vor Kjærligheds Oprigtighed og Dybde. Hun synes at vente Alt af den Tid vi ere skilte fra hinanden."

"Saa lad os ved Bestandighed beseire Tiden og Dronningen, der ikke i Hjertet kan fatte eller bevare den rene Tro paa menneskelig Storhed, paa det Hellige og usforgjængelige i Livet."

"Men frem for Alt, vogt Dig, min elskede Gustav, for at krænke Din dyrebare Moder, som fødte Dig og opdrog Dig med mig, kun ved et eneste Ord eller kun ved Skinnet af en usønlig Gjærning. Jeg vil jo gjerne henseerje mit Liv uden Glæde, hvis mine Glæder skulde berede den høie, dyrebare Frue Smærter."

"Og vilde frasiqe Dig mig?" spurgte Kongen med Betydning.

"O Gustav, plag mig ikke! Hvad vilde da Dit fromme, barnlige Hjerte gjøre, naar Enkedronningen begjærede af Dig at opoffre mig for Din Kongepligt, Dit Folks Vel."

"Jeg vilde ikke adlyde hende, thi jeg er Konge og Herre. Jeg har Ingen at adlyde, uden Gud alene, og jeg vil med Vidende aldrig handle mod de guddommelige Love."

"Og skylder Du ikke Din Moder barnlig Lydighed? — Og troer Du da, at jeg nogensinde vilde forglemme mig saa meget, at jeg kunde modsætte mig hendes moderlige Villie, hendes kongelige Befalinger? Er hun ikke min Moder? Er hun ikke min Hersterinde og Dronning?

Hvor gysrer jeg tilbage for den Tanke at staae mellem Moder og Søn, som en fjendlig Dæmon, at gjøre Gustavs Hjerte fremmed for den høie Frue, der har givet ham sit høie, kongelige Sind, at løsrive den elskede Søn, Gustavs unge, med Røes bestraalede Kongehoved, af hvilket Christine med Rette er saa stolt, fra det fulde Moderhjerter, der siden alene og indhyllt i Græmmelsens Nat maatte henbløde og døende forbande mig, den græsfellig utaknemmelige, der havde bedraget hende for al Løn for de utallige Gaver af moderlig Naade og Kjærlighed, ikke alene fra min, men og fra Din Side? Hvorledes vilde ikke Blyvægten af den Brøde, at have handlet forbryderisk mod den der har opdraget os, lamme endog den unge, vældige Kongeørns dristige, mod Solen opadstræbende Vinger? Vilde jeg engang kunne taale den stumme Bebreidelse i Dit Blik, at jeg var den usalige Vægt, der havde forhindret Din Solflugt? Vilde Du ikke jamre høit over den paa mine blege Kinder nagende Kummer, over saa haardt at have krænkert barnlige Pligter? O nei, nei, Gustav! vi kunne, vi tør for de himmelske Magters Skyld ikke gjøre noget mod Dronningen!"

Den høihjertede Herskerungling havde taus hørt paa hende. Hendes Ord vare trængte gennem hans Sjæl som tværggede Sværd; han formaaede ikke at sætte noget mod deres fuldvægtige Sandhed, og nu oversaae han først den Afgrunds Størrelse — at endnu længe ikke dens Dybde — for hvilken han stod. Han gysede og greb Ebbas taarevædede Haand.

"Nei, fromme Pige, rene Engel," sagde han høitideligt og dybt greben. "vi ville ikke gjøre noget mod vor Moder. Hun elsker Dig, hun elsker mig, og alle hendes Skridt blive ledede af Kjærlighed, om ogsaa ført vild ved en feilagtig Anskuelse af Tingene. Men jeg vil ikke holde op med at bede hende, førend jeg erholder hendes Samtykke, hendes moderlige Betsignelse, jeg vil ikke sty nogen Umage, førend jeg har overbevist hende om, at Livets højeste Lykke er Kjærlighed, og at Gustav Adolph, hvis han nu er Noget, hvis han endnu skal blive noget mere, alene er blevet og kan blive det ved Kjærligheden, at Ebba alene er den Stjerne, der hidtil har lyst for mig og for Fremtiden maa lyse mig til Veje, hvis jeg skal finde den mørke Vej til det lysstraalende Tempel, at Ebba er Overrigs Genius, og at ikke alene et seierrikt Folks folde Offerfrands tilhører hende, men ogsaa dets Konges varme, elskende Hjerte, hans Haand og Krone. Ja, Christine har født mig og taget Deel i min Opdragelse, men min Ebba alene har gjort mig til Konge, til Seiersvinder. Og derfor maa Dronningen give sit Samtykke."

"Men mener Du da, at min stolte Fader vilde tillade, at Du paanødte Din Moder mig, at Du med stormende Til afnødte hende Tilladelsen til vor Forbindelse, at Du vel endog i usalig Opbrusning af Dine ungdommelige Lidenstaber med kongelig Magtord, mod hvilket hun ikke kan sætte noget, uden sin Modersmerte, tvang hende til et Skridt, som vi siden efter Alle haardt maatte beklage? Nei, den gamle Rigsdrost, Grev Magnus Brahe,

engang Hertug Carl af Södermanlands og dennes høie Gemahlindes Støtte og troeste Tilhænger, prøvet i Nødens Tid, som Guld i Ilden, denne Brahe vil aldrig tillade, at hiin Hertuginde Christine, der engang forfikkede ham om, at hun skyldte ham Alt, nu maatte beklage sig over, at hilse Brahes Datter, som sin Søns Gemahlinde. Dette var for ydmygende for den værdige Oldings uforgelige Stolthed. Brahernes Blod var stedse blandet med de svenske Kongers Blod; Det er bekjendt, at Folkungernes, Sverkersnes og Erikernes kronede Slægter, Sturernes med Berømmelse og Hæder omstraaledes Huus, om end ikke af Navn, saa dog af Gavn Konger af Sverrig, vise i deres Stamtabler Navnet Brahe ved Siden af de første Helte. Frivillig har det kongelige Pallads aabnet sine Porte for mere end een Brahe, og jeg skulde trænge mig ind, mod Enkedronningens Billie? Aldrig! Mit Sind oprører sig ved denne Tanke."

"Nu, saa lad os bede Gud inderlig, at han efter sin Naade vender og styrer Dronningens Hjerte til Bedste for os. Men jeg vil være hende lydig i alle Ting, saavidt det passer sig med min kongelige og menneskelige Bærdighed, vil frygte Gud og gjøre Ret, og fast blive ved det, jeg har erkjendt for godt og rigtig, og efter saadan Erkjendelse indrette min Billie og Handlemaade, ubekymret om alle smaalige Hensyn. Herren styrke og oplyse mig, ham ville vi takke for denne Maanenats Sjælelydelse, i hvilken det er bleven os klart, hvad der truede os. Med fast Tillid paa Gud og uforanderlig Trostaa

ville vi sikkert trodse alle Storme, og for at have et sønligt, helligt og uforgjængeligt Tegn paa vor Kjærlighed, saa ville vi vælge Aftenstjernen, thi det er Kjærlighedsstjernen. Den vil jeg see paa, efter den larmfulde Dag, naar jeg har trukket mig tilbage i mit Hjertes Stilhed, den vil gyde Fred, Munterhed og Dit Billede ned i min Sjæl og jeg vil bedende see op til den, indtil jeg slumrer, for at drømme om Dig; og bedende for Dit Vel og vor Kjærligheds Løn vil jeg atter glad see op til den som Morgenstjerne, naar den er frisk staaet op, og gyder frisk Mod og ny Kraft til mit Dagværk i Sjælen. Saaledes skal Stjernen være mig en Erstatning, indtil jeg igjen er hos Dig og ganske besidder Dig. Men Du holder det ligeledes, min Elskede."

"Saa være det, min Elskede, som Du vil," læspede hun, og deres ædle Sjæle vandrede hinanden længselsfulde imøde paa Kyssenes Vej og flammede kjærlighedsstormende i hinanden paa de ungdommelig friske Læbers Bro. Men Baaden surede stille det mørke, af Maanen stribede Hav og drog ad Havnen til.

I den anden Baad var det gaaet muntre til. Den gamle Peter Lillie glædede sig over sin smukke Datter og den Naade hun nød, saavel af Grevinden som ogsaa af Kongen og andre Store. Rikke hengav sig, da Hemmeligheden om hendes Kjærlighed engang var forraadt, ja ligesom med sød Magt revet ud af hendes Sjæl og blevet saa venlig optaget, som et Naturens Barn ganske til de henrykkende Indtryk, som lykkelig Kjærlig-

hed over paa et ufordærvet Hjerte. Hun sad i Midten af de tvende Mænd og sladdrede vel til Mode og fortalte hvorledes Grevinden havde hentet hende og optaget hende blandt sine qvindelige Tjender, hvorledes det var gaaet hende, hvorledes hun stedse havde tænkt paa Tycho, og Sønnens, saavel som Faderens Dine funklede ved denne naturlige Tilstaaelse i forfængelig Lyst og Glæde over Bondedatterens, af Maanen oplyste Skjønhed. Derpaa kom Fortællingen til den Gamle, der vidt og bredt og indtil de mindste Omstændigheder udframmede Alt om Tychos Væsen, fra det første Dieblif efter hans Tilbagekomst fra udelandsreisen, indtil nu, og Tycho blandede derimellem Fortællingen om sin forgjæves Opdagelsesreise. Derpaa bragte Mester Peter Hilsen fra Moder og Børn til det tilkommende Lem af Familien og rykkede tilsidst frem med det Forslag, at Rikke skulde følge ham til Upsala, og der opholde sig i hans Huus til Krigens Slutning. Men Rikke afflog Tilbudet med den Forsikkring, at netop nu, da Kongen forlod Grevinden, var det hende umuligt at forlade hende. Først da det gik hjemad, faldt Tanken om Adskillelse de Elskende paa Hjertet. Neppe havde de fundet hinanden, saa skulde de igjen skilles, og Land og Hav lægge sig imellem dem. Da sluttede Tycho heftigt Rikke i sine Arme og Ynglingen bedækkede hendes fyrrige Mund med Kys og den Gamle sad der med Lysten Mund og vilde selv gjerne have nogle kryddrede Frugter af Datterens friske Mund. Den lille Christine var indsovet paa Bænken ligeover for, vugget af Baadens gyn-

gende Bevægelse. Da man var landet, maatte en af Søfolkene bære hende bag efter. Ved Palladset skildtes de tvende Lillier fra Rikke, dog blev det aftalt, at de endnn skulde see hinanden engang for Afreisen. Kongen ønskede god Nat. Slottets tause Rjæmpemasser optog dem.

Imidlertid havde Enkedronningen i de inderste Gemakker, ved Skinnets af mørkt brændende Lys, udruget Ullykken. Medens den fromme Konge var draget over Søen med sin Kjærligheds Stjerne og hævet det barnlig rene Sind med den Hulde til Bøn, paa samme Tid blev først spundet de spæde, fine Traade til hans Fordærvelse, hvilke senere skulde væves til et Næt, hvor med Kongens fri, store Gjerninger skulde omgives, hans aabne Handlinger omslynges, hans for alle smaalige Ting fri Sjæl fængsles, og hans Orneaands Solflugt dragges ned til Jorden. Vel lod den natlige Spinderfkes Ord anderledes; ganske det Modsatte forsikrede hun, hun vilde befrie Kongen af farlige Næt, af standsende Baand, vilde helbrede hans uerfarne Ungdom for Kjærlighedsfeber, hun vilde føre ham tilbage paa hans lysende Kongebane, hvilken han stod i Fare for at forville sig fra.

Da Kongen tilligemed Ebba havde bortfjernet sig af Salen, overlod Maleren den Forretning, at indpakke hiint Billede, til en Tjener, der stod i hans Sold og Fortrolighed. Han selv sneeg sig, indhyllet i sin Kappe, efter de Bortgaaende og betragtede dem med skarpe Bine, indtil de steg i Baaden.

Fra Strandbredden gik han, da han ikke længere kunde see Baadene, med hurtige Skridt tilbage til det kongelige Slots vidtløftige Bygninger og rast og sikker gennem uvante Døre og Gange, som Een, der nøie var bekendt med enhver Godbred Jord, indtil han kom til Enkedronningens Værelser. Han maatte være meget fortrolig der, da den Kongeglands, der omgav Christines stolte Majestæt og som en mægtig Kjæde standsede enhver ringe Fod i frygtfuld Afstand, aabnede ham Dørene lige til Dronningens hemmeligste Gemak. Der behøvede han ingen Melding, ingen Tilladelse; han traadte ind og var velkommen. Fortroligt nærmede han sig den høie Frue, der i sine Natklæder sad ved Skrivebordet og meddeelte hende, hvad han nyligt havde bemærket.

"Ja, Elange, som jeg opdrog i min Barm!" jubeledes Christine "det skal forpurres Dig. Jeg takker Eder, de Change, for denne kostelige Efterretning og skal ikke lade det blive ved Ord; thi jeg overbeviser mig stedse mere om, hvilken tro, hengiven Ven jeg har erhvervet mig i Eder. Eders Taushed tør jeg nu ganske forlade mig paa. Saa viid: jeg vilde endnu i denne Nat give Hertugen af Sachsen-Lauenborg, min mig ganske hengivne Fætter, samt Hofkantsleren Chesnecophorus, der, som I veed, ganske har bifaldet mine Ansøelser af Kongens Valg, en hemmelig Audience, for med dem at aftale det Nødvendige angaaende Kongens Ubefindighed, som han i Fiefland ikke vil lægge Tømme paa. Men nu, da jeg har

hørt om den tugtige Jomfrues Mattefart, finder jeg det for mere passende, endnu at hidkalde nogle Mænd, der tænke som vi. Jeg beder Eder altsaa, gaae hen og hidkalde mig Rigsraad Skytte, Rigsraad Gyllenborg, Rigsstatmester Ribbing, og Rigsraad Stalarm. De ere Alle, saavel som jeg selv, udeladte af det Regimente, som Gustav har indsat, og have derfor fælleds Interesse."

"Jeg iler for at fuldbyrde Eders Majestæt Befalinger," sagde de Change underdanig og lo triumpherende hen for sig. "De værdige Oldinge ville med Glæde slutte sig til Eder."

"Altsaa derfor skulde jeg have stræbt?" sagde Christine dump, da hun var alene, og gik heftigt op og ned i Bærelset, saa Gulvet gav Gjenlyd af hendes Skridt; det var endelig mit hele Livs, mine utrættelige Bestræbelser's Gevinst, at jeg, den store Hertug Adolph af Holsteens helttemodige Datter, jeg, den fødte Dronning, skulde nu vige for en Svensk, en Undersaatinde, min egen Skabning? Jeg skulde selv byde hende Haanden, for at hun beqvemt kunde stige op paa den svenske Throne, som jeg først med usigelig Møie har opbygget, paa hvilken jeg nu ikke mere har noget at søge? Ha, hvilken Ydmygelse for mig! Jeg vil ikke kunne overleve den. Ah, Du bløde Sagtmodige, Du lydige, stille Barn, Du hengivende Ydmyghed, Du taalmodige Lam, Du uskyldige Due, tænker Du at narre mig med Dine hyklende Dyder? Du har satanist fiint anlagt Dit Spil, men jeg gjennemskuer Dig dog og tør troe, at Du har tabt det.

Træde mig haardt imøde tør Du ikke, det var den første og frygteligste Anklage mod mig, saa vil Du nu blænde mig med Gjøglebilleder? Det lykkes Dig ikke. Hvo var det, som drev den aldrende Hertug Karl til at udstrække den væbnede Arm efter Sigismunds svenske Kongekrone, til at bære det forrustede Sværd ud i Slaget? Det var Christine. Hvo ledede Sammensværgelsen mod Sigismund, hvo havde alle Traadene i Haanden og slyngede dem i rette Tid til en stærk Snor, der rev Kronen af Polakkens Hoved? Det var Christine. Hvo har født, opdraget Efterfølgeren til den opbyggede Throne, dannet de Herskerdyder, som udmærke ham? Christine. Og var det da ikke ogsaa Christine, der efter Kong Karls Testamente blev udnævnt til Rigets Regentinde og den umyndige Konges Formynderske? Indtil Gustavs fire og tyvende Aar — saa løb min Gemals sidste og hellige Villie — skulde jeg være uindskrænket Dronning af Sverrig. Og jeg Daare eftergav min Ret, lod mig overtale til at erklære Gustav myndig — og gjorde det i den Mening, at han vilde blive en taknemmelig Søn og stedse ære sin Moders Villie. O jeg Ubesindige! Og nu? Neppe nitten Aar gammel, lader han sig besnære af en listig, der saavel som han, takker mig for Alt, der krøb i Støvet for mig, og i hendes Arme beleer han maaskee min Godmodighed. Det er forfærdeligt. — Han er jo nu uindskrænket Konge og hun skal nu blive hans Dronning, og den Dronning, som gav Thronen al den Størrelse og

Magt, der smykker Karls Søn, hun bliver forhaanet, udelukket af Regimentet, hun bliver kastet tilside, som et Værktoi, der er bleven unyttigt. Jeg kunde blive rasende over Tingenes Skikkelse. Væc mig! Hvo skulde have anet det, da jeg rakte Dig Haanden, døende Birgitta, og lovede Dig, at blive Din Datter en anden Moder? — Og har jeg ikke holdt mit Ord? Nu gjengjælder hun mig. Hun har røvet mig min Søns Hjerte, hun har stjaalet min Gustavs Kjærlighed fra mig, hun har gjort ham fremmed for mig, bortført ham, revet ham fra mit Bryst og trukket ham til sit. Meget, meget har hun forbrudt mod mig. Jeg kan ikke vredes paa ham, han er forført, omgivet af en Bølerskes Næt, der er saa meget farligere, jo frommere hun anstiller sig. Ham elsker jeg endnu stedse med hele den mægtige Moderkjærlighed. Han er min Søn, min tappre, heitpriste Søn, og alle de Millioner Stemmer, som prise ham, ophøje de ikke ogsaa mig. Lyder ikke hans Berømmelse ogsaa for mig? Og kan da en Kvinde forglemme sit Barn, saa at hun ikke skulde forbarme sig over sin kjædelige Søn? Men hende hader jeg med al det Had, som mit Hjerte er istand til, hende hader jeg som Slangeyngel, den Hyklerse, den utaknemmelige. Men vær rolig. Endnu har hun ikke naaet sit Maal. Endnu lever Christine. Velan da, Hyklerse, jeg træder i Skrankerne med Dig! Kampen maa begynde. Kampen mellem Pleiedatter og Moder, mellem født Underfaat og født Dronning, mellem Sjenerinde og Herskerinde. Saaledes synes det vel, som om hun

stod tilbage, men hun har Magten i Hænderne, Snuhed og Forstillelseskunst tjene hende, hun har Kongen og hele det simple Folk paa sin Side, og en Deel af Adelen, der føler sig smigret ved hans Valg. I Sandhed, et stort Parti. Og dog frygter jeg ikke, thi den retfærdige Sag er paa min Side. Og saaledes ville vi da maale os, listige Skolarinde, paa Liv og Død. En af os maa vige, enten den som allerede var Dronning, eller den som tænker at blive det."

Den opvartende Kammerfrue meldte Hertugen af Lauenborg og Hofkantsleren. Christine ventede dem i en majestætisk Stilling, ganske anderledes end Maleren, og de Indtrædende af hendes Parti nærmede sig den stolte Dronning paa en anden Maade; thi de høiede Knæ for hende og ventede i saadan dyb ærbødig Stilling tæt ved Døren, indtil Christine befalede dem at staae op og træde nærmere. Nu fulgte det ligesaa devote Kys paa Klædningen.

"Det er nødvendigt, mine Venner," begyndte Christine nedladende, og fastede sig i sin høie Stol, "at jeg endnu taler med Eder angaaende Kongens usalige Kjærlighedsraferi, førend Skibet støder fra Sverrigs Bredder med ham og Eder. Det er første Gang at Gustav Adolph forlader den svenske Grund, det er første Gang, at han ganske bliver unddraget min moderlige Omsorg. Ak, og hvormegget behøver hans Ungdom ikke denne endnu. At lade ham komme ud i den fremmede Verden uden Opfsigt, det formaaer mit moderligt bekymrede Hjerte ikke.

Jeg betroer ham til Eder, I befindige Venner. Fætter Lauenborg, vilg, intet Skridt fra ham, og I Rantsler, vaag over hans Handlinger. I kjender hans opbrusende Hefstighed, berolig den med Eders vise Betænkksomhed. Den Kjærlighedsruus, hvori hans ubevogtede Hjerter ved Omgang med en af mine Hofdamer har styrtet ham, er Eder vel bekjendt, søg at opfriske ham, at gjøre hans Dine lysere, at han rolig kan tænke over sin Stilling. Eders Wijsdom indseer jo selv bedst, at Gustav kunde drage os til Regnskab og vel endog vilde det, dersom vi lode ham opoffre sin Livslykke, sin Kongeherlighed for sin vilde Lidenskab, sin Ungdoms opflammende Sandselighed. Hvor snart vilde han ikke blive fjed af denne Kvinde, og da forgjæves søge en Dronning ved Siden af sig. Thi førend endnu Gemahlindens Indigheder ophøre at øve sit Trylleri, begynder allerede lige saa mægtigt, om ikke endnu mægtigere, den fødte Dronnings høie Egenstaber at virke. Han vilde da udlægge vor Eftergivenhed til Ukjærlighed, til Forbrydelse. En Beruset kan ikke sørge for sit Vel; han formaaer ikke at erkjende det. Vi, de Wedru, maa handle for den berusede Konge." Hun taug; den gamle Rantsler, en lille, stedsø bukket Mand med et rynket, intetfigende Hofansigt, aabnede herpaa sin store Mund og spurgte med et dybt Buk: "Eders Majestæt ville naadigst tillade mig, hvori bestaaer min særdeles Instruction angaaende Hans Majestæt, vor stormægtigste Konge!"

"I indvikler ham saa meget som muligt i Forretninger, for at give ham saa liden Tid som muligt,"

svarede Christine ærgerlig, "og denne øvrige Tid," vendte hun sig til Hertugen, "udfylder I med Udspredelser af alle Slags, saa at han forglemmer den undseelige Grevinde. Han vil engang takke os derfor."

"Det skal ikke mislykkes mig," sagde Lauenborg med en Selvtillid, der allerede sammenlignede det fikre Udfald, med den deraf tilkommende Løn." Jeg skal søge at retfærdiggjøre Eders høie Tillid," foiede han derpaa opblæst til.

"Jeg har ogsaa i Særdeleshed stølet paa Eder, min dyrebare Fætter. Meld mig Tid efter anden, hvorledes min kongelige Søn befinder sig." Samtalen blev afbrudt ved de hidkaldte Rigsraaders Komme. Da Alle de vare samlede, som Dronningen brugte til sit Diemed, tiltaledede hun disse majestætisk saaledes:

"Det sommer sig for en Enke efter Karl den Niende, glørværdig Thukommelse, hvem han agtede som Gemahlinde, og hvem han tog paa Raad med i alle vigtige Forretninger af hans sorg- og kummerfulde Regjering, at vaage over hans Rige og over det svenske Folk, der takker ham for saa meget, og som han døende har betroet hende — ja mig, mig og ingen Andre — selv om hun af en forblændet, men derfor ikke mindre elsket Søn, blev udelukket af Regimentet, han havde indsat til at regjere Landet, under hans Feldttog til Rusland. Jeg er udelukket, som I, I graa og vise Hoveder, der har helliget Eder til Stadens Tjeneste og tilveiebragt Sverrig megen Belsignelse. I veed Alle, at jeg i syv Aar efter min Ges-

mahl, den hoifalige Kong Karls Død, ſkulde være dette Lands Regentinde og min Søn Formynderſke. Jeg gav efter for Omſtændighedernes Trang, Folkerepræſentanternes Bøn og min Moderkjærligheds Indflydſelſer, og Guſtav blev erklæret myndig. Men heed det derfor, at han ſkulde ſtøde mig tilbage, at han ſkulde ſkyde mig til Side og ſlet ikke mere behøve mit moderlige Raad? Forſt i to Aar hviler min Gemahl i Ridderholms Kirken, i Sverrigs Kongers Grav, og allerede ſeer jeg mig overflødig, allerede bliver Karls wiſe Anordning forhaanet. Men det er ikke min Søn, ſom jeg anklager for Utafnemmelighed, Forglemmelse af barnlig Pligt; jeg kjender hans kjærlige, lydlige, mig ellers ſaa barnligt hengivne Hjerte. Jeg veed ogſaa at adſtille Sønnen fra Kongen; og det er Kongen jeg anklager. Sønnen er blevet mig forført i Kongen, forført af en Utafnemmelig, der ikke ſkylder mig mindre barnlige Pligter, hvem jeg var Moder, Lærerinde, Opdragerinde, Veninde og Alt, og ſom nu æphidſer mit eget Blod imod mig. Hvorfor gyſer jeg for at nævne hende, ſom har indtaget min Søn imod mig, der alene bærer Skylden for, at jeg og de Wiſte af det ſpenſke Rigsraad ere blevne udelukkede af Raadet? Grevinde Ebba Brahe er det, der holder Kongen i ſaa fine Snarer, at han endog kalder hende ſin Brud. Ja, det er Thronen, hun har i Sigte; hun vil ſee Kronen ſinne paa ſit Hoved. Og liſtig bortſjerner hun ved ſin Indflydſelſe paa Guſtav alle dem om hvem hun troer at de, bevægede af Sverrigs Vel, ville

være mod hende og raade den unge, raske Konge fra et saa taabeligt Valg. Men det er vor helligste Pligt, vi skyldte Karl den Tiendes kongelige Afse, at vaage over hans Rige og hans Søn og bevare ham for ungdommelige Overfælder, selv naar han, forledet af en Slange, stöder os tilbage; man maa gjøre det Gode, selv naar det bliver misfjendigt og afviist. Febersyge stöder Medicinen bort med af Afsky; men man maa tvinge dem til at tage den, naar de da ere blevne helbredte, velsigne de den Haand, som har tvunget dem dertil. Siig frem, I Sverrigs vise Hoveder, hvorledes skulle vi begynde, for ikke i Fremtiden at udsætte os for Kongens Bebreidelser, og heller ikke for vore egne?"

I taus Orefrygt havde de sølvhaarede Raader hørt Dronningens Tale, der for det meste var talt dem ud af Sjælen. Thi i deres, af Karenes Byrde sammenbøiede Bryst, bevægede sig stedse en bitter Følelse, naar de betragtede sig i deres gamle, ærværdige Stikkelser, deres Erfaringer, deres Kundskaber i Statskunsten og andre Videnskaber, deres Visdom, der for det meste havde tjent fem Konger af Sverrig, var erhvervet og prøvet i Kabinettet og i Feldten, og siden efter den nittenaarige Ungling, som de Alle for kort siden endnu havde seet springe om som en blondlokket Dreng og for hvem de nu bøiede sig i taus Orefrygt, i hvis Villie de ubetinget skulde hengive sig. Alderdommen beregner Livets og Mandens Værd alene efter Karene, der nedgrave deres Spor i Legemet; thi den har jo selv levet, har baaret

de Bespørligheder, lidt de Sorger, kjæmpet de Kampe, den kan aldrig begribe, at vor Genius hverken bliver ung eller gammel, hverken vorer eller tager til eller af, men evig ungdommelig stærk, dristig og mægtig gennemkrydser Verden med Drneflugt; thi Alderdommen er det jo netop, som, manglende vor Genius, hvis Ætherflamme brænder Faa over Hovedet, troer at være blevet floge og visere i sin tiltagende Betænkksomhed, der misbilligende, i faa Tilfælde taalende og i de sjældneste beundrende, seer ned paa Ungdommens Gjerninger. I sidste Tilfælde maa Tidens Genius virke skabende i Unglingen, og endog da, vil han ikke mere aflokke Alderen nogen Begeistring, som kun Ungdommen, ikke Alderen er istand til. Saaledes var det med Gustav, Svensk kongen. Hans dristige, Alt omfattende Aand lignede dem imøde, som en opflammende Sol, men deres Dine vare matte og svage, de erkjendte, at det var en Flamme — men ingen Stjerne, ingen Sol — de betragtede sig som sammes Bøgere, for at den ikke i vildt udbrud skulde gribe Alt og blive til en gyfelig Skovbrand? De troede at skylde Sverrigs Vel, smukt at tæmme Flammen, for at den kan varme, og ligeledes at bevare Lyset, at Stormen ikke skal blæse det ud. De meente det godt, thi de meente, at have Andre for Die, men havde egentlig kun sig selv. De vilde styre Kongen, og ikke styres af ham, de vilde tilstuds ham i deres Statscoups og fine Hofmanerer, for at han kunde regjere ordentlig efter de sædvanlige Regler og ikke udvære i exentriske Gjerninger, for hvilke deres velberegne-

Klogskab kun kunde skrækkes; og de undrede og ærgrede sig i Stilhed, at den unge Konge slet ikke vilde vide noget af deres Skole, forstod intet af deres Bink, overhørte deres erindrende Ord og for det meste opførte sig, som om de slet ikke vare tilstede, og at han dog udrettede uhørte Ting, blev beundret, ja næsten forgudet af Folket, at han uden deres Hjælp dog blev kaldet den store Konge; det oprørte dem, at han, Unglingen, igjen havde udnævnt en Ungling til Rigs-kantsler, at han havde sat denne lige saa raske, som opvakte Axel Orenstjerna i Spidsen for det indsatte Regimente, at han havde befalet, at de, de gamle, fortjenstfulde Mænd skulde adlyde den unge Mand, der ikke engang ved Fødselen havde noget forud for dem, som Kongen. Derfor faldt Christines Ord, som en Gnist i et Krudtkammer, i deres oprørte Sind, som et godt Frøcorn i frugtbar Jord. Rigsraaden Johan Skytte, Gustavs Lærer, en pedantisk Mand og svoren Fiende af den peripatetiske Philosophi, der under Kong Johan blev lært paa Everrigs Cathedre, men styrtet af Karl, og hvortil nu den unge Konge, til Skyttes største Harm, syntes at blive tilbøielig, begyndte nu høit-travende med ivrig Mund: Kun den store Ramus's velordnede System havde bevaret Kongen for alle Wildfarelser, og saa længe han blev ved min Lære, har Intet anfægtet ham, men neppe har han fundet Behag i Stagiriternes farlige Sætninger, førend han ogsaa forglemmer sin kongelige Værdighed og vil formæle sig med en Vasalinde. Jeg raader Hoffkantsleren at tage Petrus Ra-

mus's Lærebøger med til Rusland og i ledige Timer give Kongen dem, men derimod forvise al Scholastik af hans Nærhed. Paa sliq Maade vil han snart vende tilbage paa rette Veie. Jeg kjender min Fosterson og jeg maa vide, hvorledes han skal behandles."

"Der er noget Sandt i Eders Forsikkring," svarede Christine stolt, "dog ønskede jeg, at I havde talt med nogen mere Vresfrygt om Kongens Majestæt og erindret, at han ikke mere er Eders Skoledreng, Rigsraad Skytte."

Denne bukkede sig bestjæmmet og Rigsstatmester Ribbing, Fader til flere Døttre, begyndte ydmygt: "Vi have allerede nogle Gange talt om vor stormægtigste Konges Tilboielighed, og i Sandhed, det er forunderligt, hvorledes den netop er faldet paa Grevinde Brahe, da Evervig har skjønnere Døttre; en født Fyrstinde fortjener vistnok Fortrinnet frem for Alle. Mit underdanigste Forslag er, at Eders Majestæt i Eders Søn's Navn vender Eder til et tydsk Fyrstehuus, med hvilket I staaer i god Forstaaelse, og søger at slutte en Forbindelse mellem en Datter deraf og Eders Søn. Saa snart han er vendt tilbage fra Krigen, fører I ham den høie Brud imøde, og af Eders Haand maa han jo modtage hende."

"Dette Forslag er ikke ilde," svarede Dronningen.

"Min Mening gaaer fremfor alt ud paa," sagde Gyllenborg, en stolt Mand, "at bortfjerne Nrel Ørenstjerna fra Regimentets Spidse og af Kongens Venskab; thi jeg er overbevist om, at det er denne unge Ven-

tyrer, som har forført Kongens Uerfarenhed. Vi ere næsten Alle beslegtede med Familierne Orenstjerna og Brahe; Begge tælle mange mandlige Spirer. Jeg frygter ikke for at fornærme Nogen, thi jeg taler blot om den unge Axel Orenstjerna, hvem Kongen — uhorste Gjerning — har udnævnt til Rigs-kantsler i hans to og tyvende Aar, jeg taler kun om Magnus Brahes Datter, som Kongen nu endog vil ophøje til Dronning. Var det Første ikke skeet, saa havde vi ikke havt nødig at frygte for det Andet. Det Første skulde vi have modsat os af alle Kræfter og nu maa vi gjøre Alt, for at fortrænge denne Orenstjerna, Roden til alt Dødt. Det er ham alene, som har bibragt Kongen saadanne uforgjævelige Ideer og Grundsætninger, han veed endnu at forringe al vor Værdighed og søndertræde vor Anseelse for Kongens Fødder. Og det skeer endnu, hvis vi ikke bukke os. Altsaa forst denne Kantsler bort, saa giver det sig nok med Bruden.”

”J har Ret, dog maa Kongens Villie respecteres. Og det var den, som udnævnedes Orenstjerna til Kantsler, til Regjeringens Overhoved.

”Hvad mig angaaer,” begyndte Stalarm paa Dronningens Bink, ”saa mener jeg, at Tingen var meget fortere afgjort, naar Ederes Majestæt bortfjernede den forfærlige Skjønhed fra Hoffet. En lille Unaade afstrækker hende, som koldt Vand, og de stolte Throntanker forgaar hende.”

”Dette Raad var maaskee det bedste. Men Magnus Brahe har beviist os Tjenester, han er Rigsdrost og staaer

næsten paa samme Trin med Ørenstjerna i Regjeringen. Han kunde føle sig krænkert i sin Datter, ja maaskee hele den store Familie Brahe.”

”Saa oppebliv en passende Leilighed, udgyd derpaa den hele Overflod af Eders Naade over hende. Tilintetgjør hende, og Eders Son, vor ophøiede Konge, er reddet. Hvis Magnus Brahe ydede Eder Tjenester, saa har han ogsaa stedse glædet sig ved Eders Naades Solskin. Hvis han var taabelig nok til at dele sin Datters affindige Ønsker, velan, saa er han allerede derfor med Ret og Skjæl uværdig til Eders fremtidige Naade.”

”Jeg vil betænke mig derpaa! Men i Dag vil jeg endnu i Særdeleshed tale høit om denne vigtige Gjensstand i aabent Rigsraad. Indtil den Tid, lev vel!” Dronningen forsvandt gjennem de for hendes Skridt sig aabnende Døre til hendes Sovestue og Raaderne gik hjem, saavel som Maleren, der havde beluvet den hele Samtale i Siderørelset. Maanen gik ned, og Natten, alt Hemmeligts Slørvæverske, overklædte Palladsfets Rum med sine Hemmeligheder.

Morgenens første Lysspil traf den unge Konge midt imellem hans Generaler og Soldater paa Skibet, i from Andagt. En høj Kirkesang lød fra Skibene i stort Chor over det letkrusede Hav, og ved Strandbredden stod den rorte Mængde, som istemmede Sangen, der anraabte Himmelen om Seir for de svenske Faner. Derpaa bad Kongens Livsfeldtpræst en kort Bøn og under Kanonerne Torden bleve Ankerne lettede. Ved Siden af Skibene, som

skulde sætte de Svenske over til den modsatliggende Kyst af Finland, svømmende endnu mangan en Baad, bestemt til at føre Ledfagerne. I en saadan befandt sig ogsaa Ebba Brahe i uanseelige Klæder med Rikke Stråmsfeld og Guldsmeden Peter Lilie. Hiin vilde endnu engang see Kongen, førend Lyset af hans Nafn blev frarevet det svenske Land, ligesom han allerede var fra det svenske Land, denne vilde endnu engang omfavne den neppe fundne og nu allerede igjen bortdragne Elskede, og Meesteren endnu engang tilraabe sin Søn et hjerteligt Lev vel over Havet.

Kongen stod paa Fordækket af sit Skib med Axel Örenstjerna og Magnus Brahe og talde endnu med den ungdommelige og aldrende Ven om Meget. Ebba fulgte hans Dines sunklende Spor, hendes Hjerter svævede i Henrykkelse over at kalde ham, Sverrigs Sol, det hele Folks tilbedte Ideal, sin Eiendom, sin Elskede, og større og større blev hendes Hjerter ved den Tanke, at hun var blevet værdig til at gjøre ham lykkelig, forsøde, gjengjælde ham hans Kongeforretningers Besværligheder. Og denne stolte Tanke udbredte Lys og Glæde i hendes Sjæl.

Kongen rakte Rigs-kanteleren og Rigsdrosten Haanden til Afsted. De tvende Mænd stige ned i deres Baad; Gustav vendte det med Taarer fyldte Øie til den i lang Afstand i blaa Striber svømmende svenske Kyst, og sagde for første Gang sit Fædreland Levvel, thi han havde aldrig før forladt sit Rige. Han vinkede med Haanden;

han tænkte paa sin Ebba, som han troede langt borte, i hendes Værelse, medens hendes straalende Die hang ved hans veemodige Træk, hvori hun læste Tanken paa hende. Kanonerne tordnede endnu engang; Kongen tog Afsted fra Overrig. Mangen Soldat laae endnu i den grædende Kjærestes Arm; ogsaa Tycho Lilie i sin Riffes. Faderen velsignede Sønnen, Rikke hulkede: "Behold mig kjær!" Da drøede det sidste Skud og Armene aabnede sig fra hinanden. "Lev vel! lev vel!" lød det fra alle Sider. Seilene pustede sig op; Karerne arbejdede med Anstrængelse og afsted fløi Skibene til den finste Havbugt, medens Baadene langsomt styrede tilbage til Stockholms Havn.

Da Rigsdrosten om Aftenen, vendende tilbage fra Sefarten, traadte ind i sit Huus blev ham meldt, at Mäleren de Change allerede havde ventet paa ham i en Time og havde noget Vigtigt at sige ham. Grev Magnus lod Fransmanden komme for sig. "Jeg er bleven saa udmærket vel optaget hos Eders Naade," sagde Kunstneren med smidig Tunge, "I har i den Tid, da jeg havde den Ære at male Eders Frøken Datter, den høitæerede Grevinde Ebba, givet mig saa mange Beviser paa Eders Velvillie, jeg føler mit Hjerte saa bevæget af Taknemmelighed og desuden — jeg veed ikke ved hvilke hemmelige Baand — saaledes hentruffet til Eder, at jeg umulig kan fortie Eder noget, som angaaende Eder er kommen mig for Dre. Jeg var nemlig i Gaar Aftes i det kongelige Slot, og i Dronningens Sideværelser netop

bestjæftiget med at afpubse nogle Malerier, og havde ganske
 tabt mig i disses Beskuelse, saa at Natten var kommet
 over mig og jeg ikke bleven bemærket af Nogen, da blev
 jeg useet Vidne til en af Dronningens Underhandlinger
 med nogle af hendes fortrolige Raader, der alene angik
 Eder og Eders Datter, Herr Greve. Jeg opdager
 Eder ethvert Ord; modtag det, som et Tegn paa min
 store Hengivenhed for Eder, men jeg beder Eder, skaan
 mig." Nu fortalte de Change Alt hvad han havde hørt
 med sine egne Ører, fremkom hist og her med meget skjæ-
 rende Farver, saa at den gamle Greve gysede tilbage
 for Maleriet. Hans Stolthed vaagnede og voxede til en
 rasende Rjæmpe. Han takkede Maleren og affærdigede
 ham med det venlige Løfte ogsaa i Gjerningen at bevise
 ham sin Tak. Fremfor Alt lovede han ham Taushed.
 En søvnløs Nat, de Dvaler, at see sig forstødt med Utaf-
 nemmelighed af en Fyrstinde, som han med sin Kraft
 havde holdt paa den vaklende Throne, den dybtforæmede
 Stolthed, der frygteligt oprørte sig mod sine Arænkere,
 den Smerte, at see sit Livs sidste og skønneste Haab synke,
 og et bittert Nag mod sin Datter, der ved sin Kjær-
 lighed havde beredt ham Alt dette, martrede Oldingen.
 Thi hvor ligegyldig han endogsaa havde villet sig mod
 Ebbas Forhold til Kongen, ligesom han ogsaa syntes at
 overse det i Statsforretningernes Svirvel — thi han
 var næsten fremmed for sin Datter og saa hende høist
 sjældent — saa spirede dog et livsgrønt Skud ganske i
 den inderste, hemmeligste Rjerne af den yppige Plante

og vilde uddanne sig til den herligste Krone, det var det smigrende Haab, at see sit Blod prydet med Sverrigs Krone, at kunne indsætte sit eneste Barn i Familiens prangende Stammetræ som Dronning, som den med Roes omstraaede Gustav Adolphs Gemahlinde. Men netop denne Stolthed havde aldrig tilladt ham at nærme sig Kongen kun en Fingersbred, ja den havde endog undertiden tilbagestrækket den frygtsomme Gustav, saa at denne ikke havde kunnet overvinde sig til at opdage sin Kjærligheds-hemmelighed for sin Ebba's graahærdede, stolte Fader. Og nu laae alle disse hemmelige Blomster bukkede af en vild Storm.

Greven gik, for ganske at overbevise sig, til Rigsraads Skytte, med hvem han stod i en videnskabelig-vensteforbindelse og spurgte denne paa Venne- og Vresord om den natlige Sammenkomst i Dronningens Værelser. Philosophien nægtede Intet og saaledes erfarede Rigsdrosten ogsaa, at Kongen havde talt til Christine om sin Kjærlighed. Uden at tænke paa Hævn, indgav den dybttraufede Olding strax en Ansøgning til Regjeringen om Tilladelse, formedelst overhaandtagende Sygelighed, at maatte trække sig tilbage paa sit Slot Rosenberg, men reiste, for at undgaae alle Efterspørgsler, allerede bort i samme Time. Til sin Datter skrev han blot de Ord: "Endnu engang, Ebba forglem ikke, at Du nedstammer fra Brahernes og Løvenhovedernes Blod."

Hurtigt udbredte sig ved Hoffet Efterretningen om den gamle Greves pludselige Afreise, og lige saa hurtigt

Karsagen dertil. Thi med gestjæftig Mund fortalte Maseren under Tausheds Segl, hvorledes den unge Grevinde havde forglemt sig og var om Matten seilet alene paa Søen med Kongen. Unde Tunger bar denne Hentykkelse for deres Sjæl, forstørret videre, indtil Rygtet traadte Ebbas gode Omdømme under Fodderne med de affhyeligste Fordreielser. Men hun vedblev at vandre i sin Reenhed, ubekymret og ikke anende, hvilket græsseligt Ulveir der larmede over hendes Hoved. Men hendes Damer erfarede Alt, og da man spurgte, nægtede Nogle ikke, men bekræftede meget mere af pure Velbehag det Unde. Kun Rikke skjælvede og bævede, men hun vedede ikke, at opdage Herskerinden det græsselige, ikke engang at lade sig mærke dermed.

Mod Dronningen opførte Ebba sig ydmyg som tilforn, omendstjødnt hun vel bemærkede og smerteligt folte Kulde og bydende Afmaaltthed i hendes Væsen. Vel flød der af disse Sagttagelser ingen Næring til hendes stille Forhaabninger, og om Matten i sit eensomme Kammer, ubeluret af enhver Skabning, græd hun bittre Taarer og lindrede atter sin ophøiede Smerte med Bøn, Taarer og Grindring om den elskede Yngling, hvem hendes Liv for Fremtiden var helliget, som en Blomst Gartneren.

Nogle Dage efter blev Grevinden kaldet til Dronningen, for at forelæse for hende. Hun traadte med al den yndige Ydmyghed og hengivende Tjenstvillighed, som saa fortrinligt smykkede hende, for den høie Herskerinde og saae i sit Hjertes Reenhed ikke hvorledes denne tilkastede

hende flammende Blikke. Paa Bordet laae Luthers Prædikener, en Prædiken var opslaget.

"Forelæs mig denne Prædiken, Grevinde Ebba!" bed Christine, og Frukenen adlød strax og hævede sin sølsklare Stemme og læste saa rørende i sit Hjertes fromme Uskyld og opbyggede sig ved den store Reformators herlige, kraftige Ord, hvorm hun elskede af inderste Sjæl, saa meget, at undertiden hendes Stemme vaklede og Taarer traadte i hendes mørkeblaa Dine, uimodstaalige Vidner om det rene, qvindelige Hjerte. Saaledes forstod Dronningen hende ikke; hun troede meget mere at see Bekjendelsen om hendes Brøde deri. Prædiken handlede om Falskhed og Lumskhed. Ved et Sted holdt Ebba pludseligt inde; Stemmen svigtede hende, hun maatte fatte sig og astørre sine Taarer. Da stod Dronningen op med funkende Dine og raabte triumpherende: Slaaer endelig Samvittigheden Eder? Er I besejret af disse Ords Kraft, Hyklerste? Takket være Hofpræsten, der gav mig dette Middel i Haanden." Ebba bævede gjennem Marv og Been ved disse Ord; hun saae Dronningens flammende Dine, de i vild Benlighed vanztrede, grinende Træk og døddbleg styrtede hun for Christines Fodder og jamrede kun: "Min ophøiede Dronning, min høie Frue," — "Derhen i Støvet kaster den opvaagnede Bevidsthed om hendes Brøde hende!" vedblev Dronningen, men Ebba hørte det ikke; hun laae sønderknuust af de vældige Ord. Christine frydede sine glade, stolte Blikke ved Offeret for sin Herskersyge. Der laae Sverrigs Skjæbne for hendes

Fødder, i sin Haand folte hun Koret og Medbeilerinden maatte ned fra sine Forhaabningers overmodige Høide. Nu kunde hun hævne sig paa Sønnen, der havde tilside-
sat hende, paa Pleiedatteren der havde forlovet sig med Kongen uden hendes Samtykke. Og hævne sig vilde hun, thi hun havde vædet Hævnen med sit Hjerteblod. "Staa op, Grevinde," sagde hun bydende, "J synes ikke at være vel. Den fildige Tour paa Vandet med Kongen har til-
draget Eder en Forkjølelse, jeg tillader Eder at lade Eder pleie og betjene af Lægens Hjælp paa Slottet Rosenberg hos Eders Fader. J er ikke langt fra Upsala og de due-
ligste Mestere der." Det var for meget. Ebba sank af-
mægtig sammen og Christine forlod hende, overladende den Bevidstløse til sine Damer. Den Stolte troede nu, at Blomsten var søndertraadt, hvilken var opvoren og blomstret i hendes Naades Solskin, der ifkun kunde leve og forgaae i denne Sol, der ganske alene skulde være til og bestaae i denne Sol, men i frækt Hovmod havde vovet sig ud over den anviste Skranke, for at vælge sig en anden, mildere Stjerne, og selv at blive en Stjerne paa Sverrigs Himmel; men Blomsten var endnu ikke søndertraadt. Thi netop da hun hævede det sænkede Hoved, speilede det nyvalgte Stjernebilledes milde Lys sig i hendes Kalk; Gustavs stærke Kjærlighed fraalede igjen i Ebbas nedboiede Hjerte og opreiste og styrkede det. Den Følelse, hun var jo Gustavs Forlovede, Kongebruden, gav hende det tabte Mod tilbage. Hun skulde skjælv for Storme, hun, hvem den Uforfærdede havde værdiget

sit store Hjertes overfyldte Kjærlighed. Ogsaa af hendes
 Sjæl maatte al Frygt være forvilst og med Værdighed,
 med en Dronnings Værdighed maatte hun bære det Uund-
 gaaelige. Og hun gjorde det. Da først var hun den
 sande Kongebrud. Gustavs Sol straaede reen og varm
 i hendes Sjæl. Taus gif hun til sine Gemakker; hun
 befalede de forstrækkede Damer at ordne Deres Arbejder
 og holde Alt istand til Afreisen. Selv satte hun sig for
 at skrive til Dronningen. Alt Nag, al Bitterhed, som
 Christines Anklage maaskee havde frembragt i hendes
 Sjæl, var bortvegen, hun vilde kun forsikre sin Pleiemo-
 der om sin Uskyld, af hvis Kraft hun var ganske opfyldt,
 og takke hende for alt det usigelige Gode hun havde
 nydt fra sin tidligste Barndom af den elskede, høitilbedede
 Frue, der nu havde gjort hende saa meget ondt. Den
 reneste Hoiagtelse og Tilbedelse, den meest usvækkede
 Kjærlighed til den helligt elskede Konges Moder ledede
 den værdige Pen. Brevet aandede ikke Sønderknuselse,
 ikke Anger, men Uskyldighed, Hjertensreenhed, Tro og
 Tillid, saa at Christine maatte overbevise sig om, Ebba
 var ikke utaknemmelig. Hun tilstod Mattetouren paa
 Søen og fortalte aabent den mindste Omstændighed der-
 ved. Hun skrev, at det var aldrig faldet hende ind at
 længes efter Kongens Krone; han havde i Overmaalet
 af sin Naade værdiget hende med Navnet af sin Elskede
 og hun ærede hans ungdommelige Heltegjerninger, hans
 store, over alle Smaaligheder hævede Aand, hun havde
 tidligere elsket ham som Søster, og det var jo naturligt

da hun var opvokset med ham og som Barn ikke veget fra hans Side. Naar hans Naade maaskee havde vækket inderlige Følelser for ham, saa vilde hun bekjende sin Synd; men strafværdig var hun ikke derfor; thi Hjertet erkjendte ikke Conventionsens Love. Hun veeg derfor ogsaa fra den elskede Moders Dine med den dybeste Smerte. Hendes Tanker vilde for Fremtiden være i Stockholm om hendes Dronnings og Moders tilbedede Person, og hendes Bøn om hendes Sundhed og Liv vilde hver Dag og hver Time stige til Himmelen.

Saa fortræffeligt skrev Ebba. Herpaa forlod hun Palladset, hvor hun havde henlevet saa lykkelige Aar, og indtraf endnu om Aftenen paa Slottet Rosenberg.

Samme Aften traadte Maleren tæt indhyllt i sin Kappe ind i et godt skjult Bærelse i Rigsraad Stalarns Huus. Der var en talrig Forsamling. "Hun er afsted," raabte de Change," ophids nu Braherne og Løvenhørerne mod den Gamle. Snart brænder det i lys Lue og Kronen er vor Sigismunds, og Herrens Tempel bliver rensset for foragtelige Tjenere." Endnu i denne Nat udgik Budde fra dette Huus til hele Riget.

Den følgende Morgen sagde Christine i Rigsraadets Forsamling: "At hun folte sig kaldet til sin Sønns Løge. Med sønderrevet, blødende Hjerte anvendte hun strænge Midler, for at føre ham fra forvirrede Drømme og Ungdomsphantasier til den lysflammende Vej, som Kongen maa vandre. Hun laae selv næsten under for den uhyre Smerte, at maatte handle saa strængt, men for

Overrigs Held var intet Offer for tungt, ingen Pris for høi, hvor det gjaldt Kongens, Folkets Vel i hans Person, maatte alle Hensyn vige, alle Baand sønderrives, skulde endog Hjerterne forbløde, man maatte ikke vakle, for at ikke Kongens straalende Majestæt skulde fordunkles. Men hun følte denne Kraft og hun alene maatte fuldende Kuren; thi der var Ingen i Overrig, der havde de Midler og den Magt som hun, til saaledes at handle for Landets Bedste. Hun vilde ogsaa forsvare hvad hun fandt nødvendigt at gjøre. Alt skete jo kun for Gustav og Overrig.

I slavisk Lydighed istemmede den største Deel af Raadet. Og saaledes begyndte hun at raadslaae, hvilken fyrstelig Gemahlinde hun skulde give sin Søn. Orenstjerna sagde Intet derimod, thi disse Forhandlinger angik ikke Staten og vedkom ikke hans Regimente. Saaledes feirede Christine uforstyrret sin Triumph.

Femte Kapitel.

I det luseste Gemak af det hertugelige Slot i Norkøpping sad Maleren og malede Hertug Johan som Søger til Hest. Ilden knittede stærkt i Ovnen og udenfor stormede det allerede vinterligt fra Havet. Enkelte Sneeflokke flygede gjennem Taagen, som laae over Havnen, et uhyggeligt Slør. Maleren saae veltilfreds ud, og hans Ansigt

fortræk sig til hiint fiffige Smil, som ledsagede det heldige Udfald af hans Planer. Skumringen indfandt sig, og de Change var netop beskæftiget med at rense Penslerne, da Hertugen, som vendte tilbage fra en lang Jagt, traadte rask ind, i Jægerdragt.

"Endnu idag Intet?" spurgte han hastig og lænede Bøssen til Væggen.

"Jeg har endnu ikke været i Havnen," svarede Maleren tørt.

"O, kunde min glødende Længsel dog overvinde Din forønskede, smilende Langsomhed, denne deeltagelsesløse Egegylldighed. Naar jeg aander Flamme, sidder Du rolig og svarer: jeg har endnu ikke været i Havnen, Hvorfor var Du der ikke endnu?"

"Maleren maa benytte enhver Time, som skjænker ham Lys, og benytte den viseligt, i Særdeleshed om Vinteren, da Himlen desuden er saa knap med Lys, som Kongen af Sverrig med Guldstykker, det vil sige: begge have ikke meget deraf."

"Uttidige Spotter!" skjændte Hertugen smilende.

"Saa skynd Dig dog at gaae! — See, Menneſke, Du forſtaaer meſterligt draabevils at tilmaale Een Saligheden og derved at indplante et ſandt Raſerie efter Nydelfe. Er det ikke allerede fulde tre Maanedes ſiden jeg af Din Haand modtog Malerierne, der atter frygteligt opvakte den ſlumrende Eidenſkab for Lodoiſka? Paa hvilke jeg ſaae, hvorledes hun har lagt i mine Arme, hvorledes

hun har redet ved min Side, fra hvilke hendes hulde, fortryllende Træk igjen straalende mig imøde? Og hvor længe varede det, førend Du tilstod mig, at Du var Sendebud til mig for hendes ubetvingelige Elskovsflamme, i hvilken hun hentæres, førend Du tilstod mig at hun havde i Timer af sød Grindring og heftig Længsel efter mig, selv malet Billederne. Og nu, da jeg brændte, da enhver af mit Legems Nerver udstrakte sig forlangende efter den Elskede, hvor længe nølede Du da ikke, førend Du kom herhen, og havde dog lovet at komme saa hurtigt.”

”Jeg troede, at I vilde drage til Rusland med Kongen, i Krigen,” afbrød Maleren med kolde Ord den hertugelige Tales fyrige Strøm.

”Jeg i Krigen, med denne fortærende Lidenstabs! Aldrig! I Lodoiskas Arme! De søde Kjerlighedsslag vil jeg levere, jeg er saaret af Amors Pild og længes efter at seire og tillige at bukke under. Jeg i Krigen! Jeg var syg, dødesyg, og er det endnu, og kun Lodoiska kan helbrede mig. Var Du ikke den, som sagde mig, at hendes Lidenstabs vilde drive hende til Sverrig, hvis hun endnu vidste sig elsket af mig? Og blev jeg ikke derfor tilbage fra Feldttoget, som Gustav Adolph saa indstændig indbød mig til? Og har Du ikke nu trøstet mig fra Ilge til Ilge? Har jeg ikke selv tilskrevet den Tilbedte det meest glødende Brev! Har jeg ikke besvoret hende ved alle Kjerligheds Guder, saavel som ved vor tidligere Lidenstabs, at komme, ile flyve i mine ventende Arme? Og nu hengaaer en Dag efter en anden, Vinteren nærmer

fig med stærke Skridt, Havet bliver daglig mere stormende og Din Eiegeyndighed dræber mig."

"Maaskee bliver Grevinden afholdt derfra ved Tanken paa Eders Gemahlinde," svarede Maleren lyttende, og vedblev rolig at arbejde.

"Men har Du da ikke skrevet til hende, som jeg befalede Dig, som jeg har bedet Dig, at hun skulde kun komme, ingen Tid formaade at svække min Kjærlighed til hende. Nu kan jeg ikke strax stille mig fra min Kone, men i Stilhed er allerede Alt indledet. Og vor Kirkes Forstjællighed skulde hun dog ikke tage Hensyn paa, det er jo Bisager for ømt elskende Hjerter og vil vel ogsaa finde sig?"

"Jeg har skrevet Alt og endnu mere end dette. Nemlig, at I strax vilde udfærdige hende et skriftligt Ægteskabsløfte, at I endnu før end Forbindelsen med hende vilde træde tilbage til den katholske Kirke, at I vilde udsone Eder med Eders Broder Sigismund og holde ham for den ene og sande Konge af Sverrig, ogsaa anstrænge alle Eders Kræfter for igjen at hjælpe ham til sin arvede Throne, at I vilde gøre Eder Ilmage for igjen at opbygge og udbrede Christi sande, alene saliggørende Kirke i Sverrig og udrydde det hele Land og Folk af Satans Hævn, thi Lodoiskas bløde Sjæl føler en usigelig Jammer over de fortabte Sjæles ulykkelige Tilstand."

"Det tilskrev Du hende?" raabte Hertugen forundret og bestrøet. "Hvem gav Dig Tilladelse dertil?"

"Hvem undtagen I? I har ofte sagt mig, at I vilde ikke sty noget Middel for at besidde Lodoiska. Jeg skulde anvende Alt, for at drage hende til Sverrig, ellers vilde I gaae til Polen. Men jeg sværger Eder til, Lodoiska vilde ikke føie Eder i Noget, førend I skriftlig har lovet hende Alt hvad jeg med Eders Tilladelse har tilskrevet hende. Hun er den ivrigste Forsvarerinde af sin Ret og den frommeste Tilhængerinde af den katholske Tro."

"For mig gjerne," svarede Johan letfindig. "Alt skal skee, naar hun er her. Naar jeg holder den Elskede i mine Arme, saa maa hun forlange af mig, hvad hun vil; jeg har ikke Kraft til at afslaae hende noget."

Maleren smilede, lagde Pensel og Palet til Side og anbefalede sig hos Hertugen, der raabte efter ham, at han snart maatte komme igjen. Gjennem Skumringen og Sneefoget skred han hurtigt til Havnen. Kort før var et Skib fra Lübeck løbet ind. Folkene bevægede sig endnu mellem hinanden paa dette. De Change blandede sig derimellem og iagttog med sine smaa, stiklende Dine hvad der viste sig. Pludselig ilede han hen til en skøn Ungling med lange blonde Haar, hvilken sad i et Hjørne af Kabytten og gav sin Tjener Befalinger med Haanden angaaende sin Pakke. Saa snart han saa Maleren, stod han glad og overrasket op og rakte ham Haanden uden at sige et Ord. Ogsaa den blonde, yppigt byg-

gede Ynglings Tjener hilsede Maleren med stor Glæde. De talede Franck sammen og Jacques, saaledes blev Tjeneren kaldt af de Change, fortalte om den farlige Rejse de havde gjort. Medens Maleren endnu talte og Ynglingen undertiden ved Tegn gjorde sig Umage for at udtrykke Noget, traadte en anden Mand til, stødte paa Maleren og sagde:

"Skal jeg træffe Eder her paa dette Skib med hvilket jeg er kommen fra Lübeck? Hvorledes er I saa hurtigt kommen her?"

De Change gjenkjendte Jøden Benjamin, klædt i kostbart Peltsværk.

"Ei, Benjamin, er Du allerede igjen i Sverrig?" raabte han venligt og gav Jøden Haanden. "Hvad driver Østerlænderne om Vinteren op til det kolde Norden?"

"Vil I dog have den Naade, strænge Herr Maler, først at svare paa mit Spørgsmaal, da jeg gjorde det først til Eder. Siden vil jeg svare Eder paa Eders Spørgsmaal, fordi I gjorde det til Andre end mig."

"Eders Spørgsmaal er snart besvaret. Jeg ventede allerede i nogen Tid paa min Lærling, hvem jeg har tilskrevet at han skulde komme til mig i Sverrig, da jeg vilde opholde mig længere i dette Land end jeg tidligere havde bestemt. Saa ofte nu et Skib løb ind i Norkøpings Havn gif jeg ned for at see om min vakkre Knos ikke endnu var kommen. Længe gif jeg forgjeves, men idag har jeg dog endelig truffen ham."

"En skøn Knos! en net Dreng, som det kunde

være Isai's Son," roste Joden og lod sine Dine med Velbehag dvæle paa den veldannede, blondlokkede Yngling.

"Men hvorfor taler Eders Glev ikke et Ord til Eder?"

"Jh, Jode, mærker Du ikke, at han er stum? Hans Drer har aldrig hørt en Tone, han er uimodtagelig for enhver Lyd, og derfor har hans Mund hellerikke lært at udtale et eneste Ord."

"O see, den Herre, som ikke bliver nævnet, forbarme sig over den stakkels Yngling."

"Dg svar nu paa mit Spørgsmaal, Benjamin!"

"Hvad Andet er jeg vel kommen til Sverrig for i denne stormende Vintertid, end det jeg var her for i Høsten, da jeg reiste med Eder paa samme Skib. Det er Forretninger med hans Kongelige Majestæt. Dg min Principal, Herr Abraham Kabeljan er ogsaa kommen med sin lille Datter, den skønne Magaretha."

"Men Kongen er jo draget i Krig i Rusland."

"Det erfarede vi først i Lübeck. Min Herre vil see til om han kan afgjøre sin Forretning med hendes Majestæt Enkedronningen og med hans Høihed, Herr Kanteler Orenstjerna." Benjamin tog Maleren noget tilfide og hvilede ham i Dret. "Dg hvorledes er det gaaet med vor Forretning? I har sidst, førend jeg reiste fra Stockholm, betalt mig et hundrede sex og fyrgetyve Daler og har beholdt Vare for firtindstyve Daler."

"Eller meget mere, Din Velighed vilde ikke betrou min mere. Men see, for Dine Vare ligger hundrede Daler hos mig. Jeg er bleven alt qvit med god Fordeel og

har ikke forglemt mig derved, det ene Stykke Silketoi har jeg endog solgt til den gamle Dronning selv."

"J er en herlig Mand og Himlen velsigner Eder. Gud og Erkesfaderen skal bevare mig fra at tage mere end firfjendstyve Daler af Eder. Alt Øvrigt er Eders Fortjeneste. Da J bliver endnu længere i Sverrig og sikkert vender tilbage igjen til Stockholm eller ogsaa driver Eders Forretninger andetsteds i Landet, saa vil jeg give Eder saa mange Barer, som J vil have. J Hertugdømmerne tør vi selv handle saa meget vi ville. Jeg har medbragt gode Forraad og Axel Bonden Stråmsfeld skal bringe Alt til Eders Bolig."

"Godt, i det høieste om sex Uger er jeg igjen i Stockholm, min Bopæl er den forrige," sagde Maleren og smilede listigt, trak Læberne sammen og vinkede sin Discipel til Opbrud. "Der kommer Kabeljan med sin Datter," hvidskede Joden videre, "dersom J bliver bekendt med ham og kommer til at tale med ham, saa fortie vor Forretning. Han er vel ikke alene min Principal, men meget mere min Compagnon, dog behøver Verden ikke at vide det. Men han behøver heller ikke at vide, naar vi gjøre en Handel sammen."

"Det forstaaer sig af sig selv, Din Grindring er overflødig."

En firfjæren Mand af godt Udseende og en Dame, begge indhyllede i kostbare Peltse, viste sig for Maleren ved det indre Skibsrums sparsomme Belysning. Kabeljan syntes at være henimod de Tredfjendstyve hans Ansigt

gustant og koparrødt, hans Pande høi, Næsen fattigraa og krum, Næsen snarere lille end middelmaadig, Hovedet meget stort, Munden af en umaadellig Brede, hans graa Haar vare kort afskaarne, i hans Bevægelser var noget Plumt og Kluntet. Saaledes fremstillede sig for Malerens skarpe Blik den Mand, paa hvis Bekjendtskab han byggede særdeles Planer.

"Har Du bestilt Logis?" spurgte Hollænderen Jøden med en blød, men heftig Stemme.

"J kan strax flytte ind, Herre" svarede Jøden. "Jeg har her funden en Ven, som er en meget duelig Maler og har malet hele den kongelige Familie i Stodtholm samt hans Majestæt Kongens Brud, saavel som mange andre fornemme Personer, og nu er her, for at male Hans Høi-
hed, Hertug Johan."

Damen vendte sig til Maleren og betragtede ham med Deeltagelse. Men den kolde, forsigtige, snu Mand havde ved dette eneste Blik næsten tabt al Fatning; thi det syntes ikke tilfaldet ham af menneskelige Dine, nei, fra et Par Tryllespeil, der smedede Enhver, hvem der Straaler traf, ufravigelig i deres magiske Band. Den vidtbevandrede Maler, hvis Kjenderøie vidste at fætte det menneskelige Begjæres Skjønhed, der havde levet i andre og mangesidige Forhold og havt Omgang med de skønneste Koner og Jomfruer af alle Stænder og europæiske Nationer, maatte tilstaae, at aldrig var et yndigere Billede, et større Mesterværk af den skabende Natur forekommet ham. Det var ikke alene Formens Fuldbendelse,

som henrykker i Marmor og ofte lader utilfredsstillet i Kjødet, det var en med uimodstaaelig Magt gribende Fæstethed, en fortærende, fra Vine og Træk blussende Glød, som satte alle Mandshjerter i Flamme, det var noget Overjordisk, som de Change ikke formaaede at gjengive med Penslen, langt mindre en Anden med Pennen.

"J har malet Kongen af Sverrig, min Herre," fløistede Magaretha Kabeljan til Maleren og enhver Tone foer den bedagede Mand som Engleharpetoner gjennem Sjælen.

"Og jeg kan sige, ikke uden Lykke, min Naadige svarede de Change med fransk Artighed.

"O, hvor skönt!" raabte hnn. "Da kan Ederes Bærk for en Deel tilfredsstille mit inderlige Ønske som næsten er bleven til Begjærlighed, at see den unge, store Monark, om hvem Tamas stingrende Basun udraaber saa meget Overordentligt i Verden, og jeg vil ikke alene være meget tilfreds dermed, indtil det senere maa ske engang forundes mig at see den levende Helt, men Billedet vil endog yde mig tredobbelt høj Nydelse; for det første, fordi jeg fra Lübeck, hvor vi erfoer Kongens Afreise, er reist hertil uden Haab om at see Gustav Adolph i Sverrig, og dog nu skal see det bedste Surrogat af hans Selv, dernæst, fordi jeg længere kan betragte Billedet, end jeg vilde kunne betragte den levende Konge og saaledes vil hans store Mand, som J sikkert har opfattet mesterligt — thi hvo som vover sig til at male et af de største Mennesker og tilfredsstiller dette, maa sikkert ogsaa være af de

største Malere — af Eders Bænk opgaar for mig i fuldkommen Lys; endelig har Billedet ogsaa som Kunstværk stor Nydelse for mig, thi jeg elsker Kunsten med Enthusiasmus.”

Den kolde Maler raabte: ”O, havde jeg lutter saadanne Beskuere af mine Malerier, som I, skønne Froken, i Sandhed, da var Kunsten virkelig saavel for Kunstneren, som for Beundreren, hin Skaberinde af jordist Saelighed, som man undertiden overilet pleier at kalde den!” og den Henrykkelse, som blev udtrykt med disse Ord, var naturlig, endstjøndt Maleren gjorde meget for at stille den til Skue. Den gamle Kabeljau blandede sig nu ogsaa med i Samtalen, udlob sig med Sagkundskab over Malerier, deres Kjøb og Salg og fortalte, at han selv havde opkjøbt mange Malerier i Italien og drevet en ikke ubetydelig Handel dermed i Tydskland og Frankrig. Der fandtes mange Berøringspunkter mellem begge Mænd, som stedse gjorde Samtalen mere tiltrækkende, den yndige Magaretha frydrede den med sine fortræffelige Bemærkninger og man fandt saa stort Velbehag i hinanden, at Kabeljau forbindtlig indbød Maleren til at ledsage ham og hans Datter til Herberget og bortsnakke den stormfulde Aften ved et Glas Punsch. Maleren modtog saa meget hellere Indbydelsen, da han, som han sagde, ikke strax kunde herbergere sin Discipel i Slottet og derfor i Kjøbmandens Herberge vilde søge en anstændig Plads for ham.

Saaledes som nu de gode Mennesker ved første Sammenkomst for det meste kjende hinanden paa visse, usynlige Tegn og gjensidig føle og ane, saaledes vide ogsaa de Elstige og Fiffige strax hvorledes de have det med hinanden. Uden at de sige det med Ord — de vogte sig vel for at lade falde en Stavelse derom — forstaae de dog meget godt hinanden. Saaledes hang det ogsaa sammen med de Change og Kabeljau. Enhver gjenkjendte den anden og enhver fandt, at den Anden var et brugbart Subject til hans Maal og besluttede i Stilhed hos sig selv, at benytte ham dertil. Enhver opførte sig altsaa saa venligt som muligt mod den Anden.

Disciplen blev anvist et Værelse og de Change opholdt sig over en Time hos ham, derefter blev han hos Kabeljau og dennes Datter til henimod Midnat og stil-

tes med det Løfte, imorgen tidlig at komme igjen og afhente Fader og Datter til Slottet, for at de der kunde besee nogle af hans Malerier og lade sig forestille for Hertugen, med hvem Kabeljau havde Haab om at afslutte nogle ikke usordeelagtige Handelsforretninger.

Næste Morgen tidlig undveeg Maleren Hertugen og var til bestemt Tid i Herbergerget. Magaretha havde imidlertid allerede sendt Bud til Disciplen og indbudet ham til sig med nogle af sine Arbeider, som hun Aftenen forhen rigtig havde formodet i en Pakke, og hun stod med den døvstumme Yngling foran et Malerie og udtrykte ved Tegn og Miner sin Tilfredshed.

"Derksom Mesterens Arbeider staae i et rigtigt Forhold til Disciplens, som det er at formode," sagde Magaretha efter at have hilset de Change, "saa veed jeg ikke hvorfra jeg skal tage Ord til at udtrykke min Beundring, da mit Tegnsprog allerede har udtrykt Alt hvad der bevæger mit Hjerte ved en fuldkommen Nydelse."

"Saa oversæt Tegnene med Ord, og jeg vil være tilfreds."

"Man gif Disciplen sluttede sig til de Andre. Maleren førte strax de Fremmede i sit Arbeidsværelse, men til Alles Overraskelse fandt de der Hertugen, som ventede paa de Change. Denne sagde ham, hvem de Fremmede vare og af hvad Aarsag de vare komne i Slottet, men Johan var ved Synet af Margarethe saa forunderligt greben og forvandlet, at der behøvedes en hemmelig Erindring af Maleren til at han fattede sig lidt. Den Magt, som Trylleriet i Hollænderindens Træk og Vine udøvede over ham, var frygteligt. Han stirrede paa hende med ufravendte Blik og hans naturlige Ansigtsslegghed blev snart overgydt med høi Rødme, snart forvandlet i en sand Dødningsfarve. Hans Vine flammede af den vildeste Begjærlighed og den heftigste Lidenstkaab.

Han saae og hørte ikke andet end den yndige Hollænderinde, som med smukt sammensatte Talemaader uden Forlegenhed bad ham om Tilgivelse, fordi hun, lokket af en forventende Kunstnydelse, uden hans særdeles Tilladelse havde betraadt den hertugelige Borg. Han vilde sige hende en Artighed, men hans pludseligt opvakte Lidenstkaab var saa stærkt, at den forvirrede den i alle den høiere Convenientes Snirkler og staaende Forziringer fra

Ungdommen af indviiede Hertug, og han fremstammede kun forvirrede Sætninger.

De Change saae strax med skarpt Die, at han her havde gjort en dum Streg ved at føre Hertugen den skønne Kjøbmandsdatter imøde i det Dieblif da hans Hjerter brændte i lyslevende Attraa efter den tidligere Elskede, og hans raske Overlæg gik nu først ud paa, saa hurtigt som muligt at gjøre den begangne Feil god igjen. Til den Ende berettede han Hertugen omstændeligt, at Herr Kabeljau havde uhyre Hastværk, for snart at indtræffe i Stockholm og afslutte de Contracter med Enkedronningen for hvis Skyld han var reist til Sverrig. Hertugen bad derimod med nedladende Paatrængenhed Hollænderen om en Tid lang at lade sig det behage hos ham. Kabeljau rykkede nærmere med sit Diemed og da Johan, som kun havde Die og Dre for Margaretha, villig indgik Alt og i den korte Tid af en halv Time tilstod Hollænderen Fordele, som, klogt benyttede, maatte spille Fjerdedelen af Ostgothlands Belfærd i Hænderne paa denne, saa var det naturligt, at Kabeljau just ikke hastede meget med Afreisen. Dette var Maleren høist ubeleiligt; dog en saa snu Mand som han, vidste i den farligste Stilling, naar ti Midler til at trække sig lykkeligt ud, sloge Feil, lige saa rask at anvende ti andre, ny, originale, og var derfor ikke til at bringe i Forlegenhed. Medens Kjøbmanden martræde den svage, af vilde Lidenskaber flammende Hertug med sine vidtløftige Handelsplaner forskede de Change med omhyggelig Forsigtighed i Margarethas Sjæl, staaende for hende med Hertugens næsten fuldendte Billede, om det første Syn af ham og hans voldsomt frembrudte Kjærlighedsflamme havde gjort et godt eller slet Indtryk paa hende, eller om maaskee den Forsængelighed, at see en Hertug for sine Fodder bede om Kjærlighed og Opfyldelse af sine brændende Ønsker, var istand til at besseire hende, men allerede efter saa Ord og skarp Sagttagelse af hendes Ansigtstræk troede den listige Psycholog at turde antage, at han af hende Intet havde at frygte for sine Planer. Nu begyndte han med sagte Stemme og blotte Antydninger om Portraitet, at gjøre hende opmærksom paa visse Træk, som Kunsten ikke turde forbedre, hvis ikke Charakteren i Billedet skulde ganske gaae tabt, hvilke vel en god Maler søgte saa meget som muligt at

overgaae og idealisere, men, som engang givne af Naturen, var Kunstneren en evig Hindring. Det lykkedes ham virkelig at bibringe den fiintfølende Margarethe i Hertugens Nærværelse en Utløbhelighed til denne, hvilken hun i Begyndelsen aldrig havde følt. Eleven stod under alle disse Forhandlingar bleg og fordybet i sig selv, upaaagtet af Alle, langt borte, lænet til et Vindue, og syntes ikke at tage Andeel i det, som foregik i Værelset. Men hans Dine vare stedse i stor Bevægelse og i hans skønne Ansigtstræk trak det underligt.

Kjøbmanden og hans Datter bleve strax, paa Hertugens Befaling, indrømmede flere af Slottets skønneste Værelser, og blandt disse var endog et af Hertuginde Marias Pragtgemakker. Kabeljan, alene betænkende sin Fordeel, modtog Alt med Glæde, Hertugen veege ikke fra ham. Maleren paa sin Side opbød paa andre Maader Alt for at fængsle Margarethas Opmærksomhed og Gunst, og han spillede sit Spil saa fiint, at han vandt det og det endog uden at blive beluret af noget Parti, uden endog at have gjort Nogen opmærksom paa sig. Han sagde nemlig Hertugen, der uden Hensyn tilstod ham sin rasende Kjærlighed for Jordens yndigste Kvinde og bestormede ham med Bønner og Løfter, at hjælpe ham til hendes Besiddelse, at den skønne Hollænderinde var en stor Tilbederinde af Kunsten, og at Hertugen lettest vilde vinde hende, hvis han skænkede hende sande Kunstskatte og fremfor Alt lod hende male, da hun havde tilstaaet ham, at hun endnu ikke var malet og at hun længtes efter at eie et godt Portrait af sig selv. Han tiltroede sig at gjengive hendes uovertræffelige Skønhed paa Lærredet saa vidt Kunstens Skranker tillode det. Henrykt omfavnede Hertugen Maleren for den guddommelige Tanke, alle kostbare Materialer, som vare at opdrive i Norkøping, bleve som Foræringer bragte i Margarethas Værelser og allerede de følgende Dage maatte de Change begynde at male hende. Hertugen forstod kunlidt af Kunsten, eller udtrykte sig meget slet derover, men de Change bedømte Alt med en indtil mindste Detail gaaende Sagkundskab og vidste at frembytte en saa levende Begeistring, at Hollænderinden naturligtvis følte sig meget mere hendraget til ham. Saa snart han nu havde bemægtiget sig hendes Tiltro — og ingen kan lettere end Kunstneren

bemestre sig en qvindelig Sjæls Tiltro — begyndte han, naar han var alene med hende og malte hende, lidt efter lidt mere og mere at fremhæve Hertugens Characteres Skyggesider og at stille ham i et stedse slettere Lys. Dette var nu i sig selv ikke meget svært, thi Johan var virkelig et karakterløst, lefsindigt, lunefuldt Menneſke, uden al fyrstelig Værdighed, fuld af Raahed og Simpelt, og overhovedet uden alle fyrstelige Egenskaber, hvis Huusvæsen var indrettet lige ſaa ſlet ſom Regjeringsvæsenet i hans Land — han bekymrede ſig ſlet ikke om nogen af Delene — og Hertugdømmet Østgothland gik næſten til Grunde under ham; men det var svært, uformærket at bibringe Margaretha alt dette, og ikke alene aldrig at forekomme ſom en Bagtaler, men endog ſom en Ven af Hertugen. Dertil kom endnu, at Johan forfulgte Margaretha, ſaa ofte han et Dieblit kunde være alene med hende, med de heftigſte og lidenſtabeligſte Forſiktringer om ſin Kjærlighed og med de vildeſte Beſværgelſer om at henhøre hans ſandſelige Ønſker, ſaa at han i ſin fyrſtelige Græthed ikke undſaae ſig for at gøre Faderen vanærende Tilbud og byde ham ſtore Summer for Pigen. Omendſkjøndt nu Kabeſjan ikke var den Vrligſte, ſaa viſte han dog diſſe Tilbud beſtemt tilbage, maaskee mere af Frygt for Margaretha end af egen Harm over Hertugens uværdige Tilbud. Den yndige Hollænderinde begyndte at føle en Afſky for Hertugens Paatrængenhed og beklagede ſig bittert over ham for ſin Ven, Maleren. Nu havde denne vundet Spil, men Hovedſlaget var endnu tilbage.

Hollænderen var tilligemed ſin Datter bleven indbuden til det hertugelige Taſſel og foreſtillet Hertuginde. Det var en bleg, ſygelig og til Tungsindighed tilbøielig Dame, ſom heftigt havde elſket en ſvenſk Yngling og var bleven tvungen af ſin herſtende Moder og ſin Broder Kongen, til at ægte Hertug Johan, for derved at fængſle denne til det kongelige Huus og undertrykke hans nære Fordringer paa den ſvenſke Krone. Græmmelſen gnavede paa Marias Liv, men ſom et Offer for Politiken fængſlet til en paa ingen Maade elſkværdig Gemal, elſkede hun ham dog ſom en pligttro Gemalinde. Hertugens hidtilværende Urolighed, hans uſtadige Væſen, hans evige Færſel i Skove og paa Søen, ſamt at han beſtandig ſøgte at

undgaar hende, havde gjort hendes Gemal fremmed for hende. Forgjæves tænkte hun efter, hvad der vel kunde være Aarsag til hans Sindsbevægelse, forgjæves gjorde hun hvad hendes Stolthed tillod, for at fængsle ham, og da alt dette ikke lykkedes, trak hun sig tilbage med sin dybtkrænkede Stolthed. Men da Johan kom og bad hende om dog at lade sig male af den dueltige Maler, der opholdt sig i Slottet, da troede hun igjen at være ham dyrebar og opfyldte med Glæde hans Ønske.

Bed de Leiligheder hvor hun stedse var alene med de Change vidste denne at indsmigre sig hos hende med sædvanlig Duellighed, at opdage alle hendes Svagheder samt fordeelagtigt at benytte dem for sig, saa at hans Selskab snart var hende uundværligt. Det varede ikke længe, saa var han hendes Yndling og Fortrolige, saavel som Hertugens, og den Sidste saae det meget gjerne, naar de Change ydede hans ham altid besværlige Gemahlsinde Selskab, og medlidende borttog, hvad hun var paa Hjertet, for at han snarere kunde være forskaanet for den høist besværlige Pligt at laane et taalmodigt Øre til hendes bedrøvelige Livsphilosophi og evige Klager, sentimentale Sværmerier og undertiden endog blide Bebreidelser.

De Change forfeilede ikke, i Begyndelsen svagt, derpaa stedse tydeligere og stærkere at gjøre sin høie Belyndelse opmærksom paa hendes Gemals rasende Lidenstabs for den skønne Holländerinde; først fastede han Junker af Skinsyge i hendes umistænkelige Sjæl, derpaa bar han Tønder og Brænde til, endelig blæste han stærkt og heftigt, indtil hendes Sjæl stod i græsselige Flammer. Hendes naturlige Tungfindighed forstørrede det Onde, hun havde hverken No om Dagen eller Sovn om Natten, tog ingen Næring, gik som en Skygge og plagede sig tillige med de græsseligste Raadselsbilleder. Maleren besvør hende at gjøre en Ende paa denne marterfulde Tilstand; han gav hende selv Middel og Leilighed dertil i Haanden. Han blev hendes Ven, hendes Raadfører. Med lidenskabelig Hurtighed antog hun hans Forslag, at overraske Hertugen naar han forfulgte Holländerinden med Kjærlighedstilbud, og hun skjælvde af Begjærlighed efter hurtigt at udføre det. Hun tænkte ikke paa Følgerne, hun tænkte kun paa at hævne hiin fornærmede Stolthed. De Change forberedte Alt i Forveien. Han gik en Eftermiddag

i Byen med Kabeljan, for at besørge nogle Grinder, som udfordrede megen Tid, og Hertugen erfarede det; ligeledes kom ham for Dre, at Hertuginde vilde gjøre en Spadsferetour med sine Damer og at Margaretha vilde være alene paa sit Bærelse og synge til sin Luth. Johan troede naturligtvis at maatte benytte dette gunstige Tilfælde, for endelig at naae det længe ønskede Maal. Han belurede først længe Margarethas fortryllende, skjønne, firenelignende Sang, og tumlede derpaa, med Sjælen suget fuld af den søde Gift, ind og for hendes Fodder. Hun vilde forstrækket sno sig af hans Arme, forgjæves; han holdt hende omspændt med glødende, lidenskabelig Hefstighed og besvoer hende ved Alt, hvad der kom hende i Tankerne, dog endelig at tilhøre ham og ikke bringe ham til det Yderste. Alle Hollænderindens Modforestillinger frugtede intet, og da hun endelig reent ud sagde, at hun ikke kunde elske ham og at hendes Gunst ikke var tilfals, da truede han hende med rasende Magt. Hans Ansigtssildseende maa have været frygteligt, thi forfærdet skreeg Margaretha høit. I dette Dieblisk traadte Hertuginde, bleg som et fra Graven opsteget Liig, men Dinene sprudlede en vild, græsselig Ild, ind ad Døren, fra hvilken hun havde beluret Scenen fra Begyndelsen, og sagde med skræffelig huul og skjælvende Stemme, idet hun udstrakte sin lange, magre Arm og den tørre Dødningshaand efter Livets blomstrende Datter: "Jeg vil beskytte Dig, Pige, for denne troløse Uværdiges raa Magt. I mine Arme vil Du være sikker for hans afstuelige Raseri!" Og til Hertugen vendte hun sig og raabte med en af Raserie næsten qvaelende Scemme: "Bort fra mine Dine, Meeneder, Uskyldighedens elendige Forfører! Uhyre!"

Hertugen foer op, skummende af Raseri; Maria rev den bævende Pige, hvem den uhyre Skræk havde berøvet Mæle og Stemme, til sig, men alle gode Aander vare vegne fra Johan; han rasede, som en forbitret Dyr og slog sin Gemahlinde med Hænder paa Brystet og i Ansigtet. Begge Fruentimmerne skreeg nu frygteligt og gave saaledes skræffeligt Accompanement til de rasende Forbandelser, som Hertugen udstødte. En mild Gud forbar med sig over den ulykkelige Fyrstinde og omslørede hendes Sandser. Usmægtig sank hun i Margarethas Arme, denne havde saa megen Aandsnærværelse at befale Hertu-

gen med stræng, forbittret Stemme, at han strax skulde forlade hendes Bærelse og hun imponerede ham saa meget ved denne Befaling, at han bortfjernede sig med hurtige Skridt. Ved Hjælp af sin Fruentimmer bragte Hollænderinden Hertuginde til sig selv igjen af en lang Afsmagt. Støttet paa Margarethas Arm, vaklede Maria, uden at give en Smertenslyd, til sine Gemakker. Hendes Damer bleve hurtigt hidkaldte, hun maatte bringes til Sengs og en Læge hurtig hentes. Men endnu samme Dag viste der sig Spor af Nandsforvirring hos hende,

Stryktendeud af Margarethas Bærelse, havde Hertugen strax ladet en Hest sadle og var med en Ridenægt sprængt derfra, som pidsket af Furier. Den følgende Dag erfarede man, at han var taget til et af sine Landslotte. Paa denne Dag forlod Kabeljan, efter Margarethas Tilskyndelse, Norkøping med hende og fortsatte sin Reise til Stockholm, hvor Benjamin allerede havde besørgt dem Qvarteer; ogsaa Maleren forsvandt pludselig af Slottet med sin Elev, der ikke igjen vilde betræde Slottet, men havde arbejdet i Herberget, og med Jacques, dennes Tjener, kjørte de en Morgen paa en let Slæde, der var bepakket med flere store Billeder, fra Staden til det Indre af Landet. Her i Vintermorgenluftens Friskhed, mod hvilken de godt havde indpakket sig, ikke beluret af Nogen, udviklede sig mellem de Change og Unglingen, der pludseligen var bleven talende, følgende Samtale:

"Men sig mig for den hellige Jomfrues Skyld, Pater Xaverius," begyndte Eleven med en blød, skøn, qvindelig Stemme, "hvoreledes er I dog kommet paa den underlige Tanke, at gjøre mig til en døvstum Dreng? Troe mig, den Rolle er et Par Gange faldet mig ret tung?"

"Det er et af de kosteligste Indfald, som nogensinde er faldet mig ind," svarede Maleren. "Hvo formoder vel i den interessante, døvstomme Dreng, som Enhver beklager, men hvem man iøvrigt ikke giver Ngt paa, thi han er jo døv og stum, og i hvis Nærværelse man altsaa taler, som om man var alene eller under fire Væge; hvo formoder, siger jeg, i ham at finde den yndige Grevinde Lo-dovska, til hvis Værelse og Tak for de herlige og uforlignelige Tjenester, hun med exempelløs Opoffrelse og Taalmodighed har ydet den hellige Moder-Kirke, Paven i

Dem vil stifte en ny Orden, hvis Stormesterinde I bliver, nemlig den qvindelige Tausheds Orden."

"Jeg behøver ingen Orden, Anerkjendelsen af min ringe Fortjeneste belønner mig tilstrækkelig, saavel som min egen Bevidsthed om at have arbejdet for Himlens Sag, at have stiftet et Gud velbehageligt Værk. Men I er mig endnu Svaret skyldig, hvorledes I er faldet paa at gjøre mig til en døvstum Dreng.

"En døvstum Pige, et Bondebarn, som I vil lære at kjende, bragte mig derpaa. Den neppe beregnelige Fordeel blev mig strax indlysende, naar I som min Elev i fornemme Huse udarbejdede Staffagen paa mine Billeder, og man udlod sig om mig og Andre, saavel som om Statens og Familielivets vigtigste Forhold, udpluddrede Hemmeligheder, uden at ane, at disse Drer ere skarpere endnu end de sædvanlige Mennekers. Har vort Bedrag i Norkøping ikke forraadt os Forholdet mellem Kabeljau og hans Datter? Og veed vi nu ikke, at Alt lader sig sætte igjennem hos den indflydelses- og pengerige Gamle ved denne knibste Skjonne? Havde vi ikke alligevel holdt Margarethas Knibstid mod Hertugen for Naakke, dersom vi ikke i Herberget havde været Vidne til hvorledes hun overøste sin Fader med Bebrejdelser, fordi han ikke anordnede Afreisen, og omstændelig aflørede ham Hertugens Opførsel med Affky?"

"At hævne mig tilstrækkelig paa denne Glendige, er for Fremtiden en af mit Livs Opgaver, og for at jeg værdig kan løse den, maa I være mig behjælpelig."

"Ead kun Tiden raade, Skjonne Lodoiska. Hvis min prophetiske Aand ikke denne Gang bedrager mig, saa siger jeg Eder, at han om faa Uger, maaskee om faa Dage, ligger fastere i Eders Baand, end nogensinde tilforn, han maa kun erfare, at I har betraadt den spanske Kyst. Og jeg har baaret Omhu for, at han erfarer det. Paa hans Bærelse har jeg efterladt hiint Billede, hvorpaa I er forestillet som Diana, med et Brev om at I for evig stilles fra ham og skænker ham dette Billede til Grindring. Eders Krænkelse tyder hen paa fornærmet Kjærlighed. Det vil gjøre hurtig Virkning. Forlad Eder derpaa."

Under mangestags Samtaler over Jesuiterordenens fremtidige Planer og Forhold fløi de Rejsende hen over

Sneefladen, overnattede i et simpelt Værtshuus, og fortsatte den følgende Morgen lige saa fornøiede deres Reise til Landskabet Nerike. Den tredje Dag kom de til et Slot, hvis Besidder var Grev Sten Lovenhoved. Han kom de Reisende imøde i Gaarden; hans Udseende var vildt, hans Modtagelseshilsen var en græsselig Forbandelse. "Kommer Du, sorte Ravn?" raabte han i affkyelig Glæde, "den Gamle stikker oppe i sit Kammer og nærer Hævnen til det kongelige Flødestjæg, med sine sidste Kræfter. Hvorledes staaer det, kan Dandsen snart begynde? Jeg har allerede engang stroget Buen, og tænker at spille lystigt op." Maleren svarede, at Tiden ikke var langt borte, efter de nyeste Efterretninger gik det meget slet med Svenskerne i Riefland; en polsk Agent virkede godt der, og Soldaterne undløbe i Hobevis de svenske Faner, omendkjøndt Kongen havde givet den strengeste Befaling, strax at ophænge enhver Deserteur, der blev grebet, i et Træ. I den tyranniske Grev Lovenhoveds Ansigt opsteeg ved denne Efterretning en sand Mordlyst. De gik selvanden op til den firfjindstyveaarige Fader, den af Kongen af Sverrig forviste Grev Axel Lovenhoved. Den værdige Gamle stod op med opmuntrende Miner: "J har længe ladet vente paa Eder, de Change," sagde han. "Det er idag ni ulger, siden J var her første Gang og ved Opdagelsen af Eders store Plan, gjød Dlie i min Sjæls Saar. Og fra den Tid af ventede jeg daglig paa Eder, som et forvænt Barn. Eliig nu hurtigt, hvor vidt er J? Vi have hvervet godt i Nerike og kunne gjøre Regning paa ti adelige Hoveder."

"Hertug Johan er vor," svarede Maleren. "Stalarm har gjort god Fremgang i Westmanland og Ge-strick. Jeg har været virksom i Uppland og Södermanland og mine andre Agenter have i det øvrige Sverrig heller ikke lagt paa Bjørnehuden. Der er Haab om, at Dale-karlene kunne vindes. Bjergfolkene ere til Deels allerede bundne. Kong Gustav havde ikke kunnet gjøre noget klogere for os, end at opsætte sin Kroning, thi Folk troe stift og fast at Gustav er selv overbevist om, han har ingen god Ret til den svenske Krone. Denne Omstændighed befordrer vor Sag meget. For det Første hedder det, at Kronen tilhører den evangeliske Hertug Johan."

"Saa vil snart den Tid rykke frem, da jeg kan spørge

og fornøie mig ved den overmodige Drengs Umyggelse, da mit Bryst igjen kan aande frit i salig Følelse af tilfredsstillet Hævn. I Din hele Levetid skal Du, pligtforbyggende Flødestjæg, tænke paa den Time, da Du stodte mig fra Dig som en Hund. Ha, hvor vil jeg glæde mig, hvor vil jeg med lange, vedholdende Træt indsuge Sverrigs Luft, naar jeg først ikke mere hedder En af de Forviste!" raabte den stolte Olding og trykkede Maleren med funklende Blikke i Haanden.

Der blev nu aftalt, naar en stor Sammenkomst af de Sammensvorne skulde holdes paa Lovenhoveds Slot. Maleren lovede at være tilstede derved. Han vilde bereise en Provinds efter den anden og bivaane de Sammenkomster, som imidlertid bleve anordnede, enten af ham eller hans hemmelige Agenter. Ved tro Budde vilde han give Efterretning om Udsaldet.

Efter disse Aftaler reiste de Change videre med sin Pedsagerinde, der, uagtet det fortrolige Forhold, hvori Maleren stod til Slottets Beboere, alligevel havde spilt den Døvstummes Rolle, under Opholdet der. Deres Reise gik nu først til Sødermanland og til Egnen af hiin Bugt, hvor Skibet, paa hvilket Maleren ankom, var landet forrige Høst. De Change vidste at indrette det saaledes, at de med Mattens Frembrud ankom til en elendig Fisterhytte, ikke langt fra Bugtens yderste Spids. Her skulde overnattes. Saasnart Hestene nødterfigt vare anbragte og forsonede mod Mattens Kulde, bortfjernede de Change sig med Tjeneren; Lodoiska maatte blive alene tilbage. Over den øde, hist og her med Sneedeckede Mark, skred Maleren gennem den taageagtige Skumring uden Frygt, til den næsten en Meil bortfjernede Skov, hvor han havde beluret Jøden og Bonden Stråmfeld. Jacques fulgte ham skjælvende. De store Strækninger laae omkring dem som uddøde, ingen Lyd hørtes, Matten greb med vaade, spøgelseagtige Arme efter de uhyggelige Bandrere. Malerens sikkre Hukommelse stufede dem ikke. De ankom rigtigt til Stedet; de Change fandt strax det hule Træ. Hurtigt fremtog han nu et Fyrstøi af Rjolen tilligemed en saakaldet Svovelgæte, tændte Lyset i denne, befæstede den paa Brystet, og befalede Tjeneren at hjælpe ham op paa Egen. Med Forsigtighed befølte han Træet rundt om, og følte snart de Stod og

Grene, der skulde tjene ham til at stige op. Med sikker Haand og efterfølgende Fod steg han op; da han var kommen op, betjente han sig af Lykten, opdagede et ved en Green befæstet Reb, som hang langt ned i Træets Huling og gled, betjenende sig af dette, langsomt ned. Jorden var bedækket med tørre Løv, han rodede dette op og kom til nogle plattiggende Brædder; og da disse ligeledes vare ryddede afveien laae et anseeligt Vareforraad i smaa Pakker for hans glædestraalende Vine. Det var kostbare, franske og nederlandske Fabrikata, saadanne som han allerede før havde solgt for Jødens Regning. Nu hjalp de Change ogsaa Tjeneren op, han bandt i Træet Pakkerne i Rebet, Jacques trak dem op og kastede dem ned indtil Træet var tomt. Rebet blev ligeledes løst af, skaaret i to Dele og to Pakker snørede sammen dermed. Men de kunde ikke bringe Alt med sig, omendstjændt Begge næsten laae under for Byrden og den sørgelige Wei maatte de i den dybeste Nat gaae nok engang. De Change var utrættelig. Da de vare ankomne med den anden Ladning til Fiskerhytten, havde Maleren et nyt, besværligt Arbejde, nemlig behændigt at skjule de forbudne Varer i Slæden. Pakkerne bleve løste, Stykkerne oprullede, og derpaa lagt ind i den bageste Side af Malerierne, hvis tynde Bæg først var taget bort og derpaa igjen gjort fast. Paa denne Maade blev en stor Deel og det Finessste forvaret. Derpaa blev Slæden udstoppet med Varer, og Enhver maatte vikle et Stykke om det blotte Liv. De endnu tiloversblevne Pakker af de ringeste Varer tog han med i Slæden og angav den i Toldhuset, som sin i Nykøping kjøbte Eiendom. Hans Reisepas legitimerede ham, som Enkedronningens Hofmaler, og saaledes faldt det ingen Toldsofficiant ind at visiterer eller tvivle om den fornemme Mands Udsagn. Saaledes kom han uhindret, velbelæst med sit Rov til Stockholm, og indtog med den forklædte Grevinde sin tidligere Bolig.

Hans første Gang var til Enkedronningen, for at gjøre hende sin Dyrtartning og berette hvad der var forefaldet mellem hendes Datter, Hertuginde Maria, og hendes Gemahl, Hertug Johan. Han fandt den skønne Høllænderinde der. Christine overræbte den yndige Margaretha med de høieste Naadesbevisninger, saa at Maleren meget forundret forskede efter Drivfjedren til denne

overordentlige Medladenhed. Det hele Hof var fortryllet af den hollandske Kjøbmandsdatters Skjønhed. Aldrende Mænd hylkede hende, selv Damer af Rang omgikkes hende fortroligt og den stolte Dronning foregik Alle med et frappant Exempel. Man sagde, Dronningen var saa indtaget af Hollænderinden, at hun aldrig affærdigede hende, men maatte stedse have hende om sig. Margarethas Bærelse var umiddelbart ved Siden af Dronningens, man saa aldrig den majestætiske Kongeenke offentlig, uden ledsaget af Hollænderinden.

Den listige Maler troede snart at have gennemfæret Christine; som Probeersteen, om han formodede rigtigt, bemærkede han ved næste Audience fortællende, hvorledes Hertug Johan ganske var bleven forvandlet og omvendt af Margarethas Ynde. Dronningen befalede ham at fortælle. Han gjorde det omstændelig, og efter sin Maade lagde han til de Steder, hvor han holdt det for nødvendigt. Christines Dine funklede, da hun hørte om denne Piges uimodstaaelige Magt; hun havde næsten jublet høit. Nu vidste Maleren nok; Christines Plan laae lys og klar for ham, og det var hans Interesse at understøtte den paa enhver Maade.

Det varede neppe nogle Dage, saa udbredte sig ved Hofset besynderlige Rygter, angaaende Margarethas tidligere Seier over det mandlige Køn. Det heed, at overalt, hvor hun endnu havde vilst sig, var der Starer af unge Mænd, der næsten bleve fortærede af ubändig Kjærlighedsflamme, som hun havde antændt i dem, de standhaftigste Ynglinge havde forladt deres omme Kjærestes og Brude, givte Mænd deres Koner, uimodstaaelig tiltrukne af Kjøbmandsdatterens overjordiske Skjønhed. Saa ofte Dronningen erfarede slikt saa man hende stedse mere munter og fornøiet.

Endelig erklærede Dronningen i Rigsraadet at Abraham Kabelhaus Forretning var af den Bestaaffenhed, at hun holdt det for det Bedste, at sende Hollænderen til Finland til sin Son, saa at Gustav selv paa Tid og Sted, hvor han behøvede Penge, kunde modtage de af Kjøbmanden medbragte Summer og høre Kabelhaus Betingelser, selv undertegne Contracten, o. s. v. Vrenstjerna forsøgte at indvende meget mod dette Forslag, fordi Udførelsen deraf vilde koste Kronen en unødvendig Summa;

Eagen kunde jo blive afgjort i Stockholm og af ham; men Christine vidste ved sit Parti i Raadet at dreie og vende det saa behændigt, hun erklærede at vilde bringe et Offer til Bedste for Fædrenelandet, og betale den Summa, som Hollænderens Reise og Underholdning kunde koste, af egne Midler, saa at Ingrn kunde indvende noget mere derimod. De unge og gamle Hoffolk glædede sig allerede til den knarvorne Faders Afreise, og til den derved meget lettede Omgang med Datteren, men Glæden blev fordærvet for dem; thi det heed pludseligt, at Fader og Datter syntes saa meget vante til hinanden, at den ene ikke formaaede at leve uden den Anden. Af disse Grunde havde Kabeljan ført sit Barn med fra Holland til Sverrig, og af samme Grunde vil han ogsaa føre den Skjønne med sig til det ubeboede Finland.

Et Skib blev nu hurtigt udrustet; Dronningen gav Margaretha egenhændige Breve med til Kongen, som hun i en særdeles Audience skulde overrække ham selv; endvidere en Skrivelse til Hertugen af Lanenborg og en til Hoffantsleren Chesnecophorus. Da Kabeljan besteg Skibet, ledsagede Dronningen med sine Damer Margaretha til Havnen, kyskede hende for alle Folk paa Panden og sagde: "Min Kjerlighed og mit Haab drager med Dig, mit hulde Barn." Derpaa vendte hun sig til Maleren, som endnu havde talet meget med Kabeljan, og sagde: "Mener I ikke ogsaa, Mester de Change, at disse Dine formaae at sætte et Kongehjerte i Flamme?"

"De ville endnu gjøre mere," svarede Maleren, "de ville med Tryllekraft udslukke gamle Flammer." Christine nikkede velbehagelig.

Da de Change traadte ind i sin Bolig, fandt han Hertug Johan for den nu veltalende Elevs Fodder. Snart laae han ogsaa i dennes Arme.

Ende paa første Deel.

Indhold.

Side

Kongebroden. Af Ludwig Storch..... 3.

